

obrtnik podjetnik

**Znani so nominiranci
za priznanji**

***obrtnik leta 2024
in podjetnik leta 2024***

slavnostna podelitev bo 4. decembra na Brdu pri Kranju

Anketa OZS: **Velik upad naročil v avtomobilski industriji**

*Na mobilni telefon si naložite novo spletno stran **ozs.si***

Operacijski sistem iOS (iPhone):

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v aplikaciji Safari
2. na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine

3. izberite Add to Home screen

Operacijski sistem Android in drugi:

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v brskalniku
2. izberite ikono za izbor več možnosti

3. izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/
Add to home screen

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

Stanje v avtomobilski industriji je alarmantno

Da je stanje v evropski avtomobilski industriji resno in skrb vzbujajoče, je zdaj jasno že vsem. Tudi nekateri naši člani ste vpeti v avtomobilsko industrijo in večina od vas beleži precejšen upad naročil. V OZS smo želeli pridobiti natančne podatke o tem, kako resna je situacija in kaj lahko storimo kot zbornica za vas. Da 68 odstotkov podjetij zaradi upada naročil v avtomobilski branži razmišlja o odpuščanju, je znak za rdeči alarm. V OZS smo na vlado in resorna ministrstva že naslovili pobude, da se sprejmejo ukrepi za pomoč prizadetim podjetjem. Predlagali smo tako subvencioniranje skrajšanega delovnega časa in čakanja na delo kot moratorije na kredite in spodbude za razvoj. Ključno pa je, da ukrepov ne bodo deležna zgolj velika podjetja, ampak tudi naši obrtniki in podjetniki, ki so pogosto podizvajalci velikim podjetjem. O tej pereči temi smo se poglobljeno pogovarjali tudi na oktobrski seji Upravnega odbora, prišli pa smo do zaključkov, da upad naročil beležijo tudi nekatere druge dejavnosti.

In če po eni strani vseskozi opozarjamo, da je slovensko gospodarstvo zaradi številnih davčnih in birokratskih bremen vse bolj nekonkurenčno, pa na drugi strani vlada ne napoveduje razbremenitev. Redka svetla točka se je zgodila v začetku novembra, ko smo se v okviru delovne skupine ESS ponovno začeli pogovarjati o zakonu o evidentiranju delovnega časa. Če se spomnite, smo se prav zaradi vprašanja evidenc vrnili nazaj v ESS, saj nam je minister za delo zagotovil, da bomo evidence reševali, ko se vrnemo nazaj v ESS. V OZS še vedno vztrajamo, da naj evidentiranje delovnega časa po novem zakonu velja zgolj za kršitelje, vsi ostali delodajalci pa naj evidence vodijo tako kot pred sprejetjem zakona.

Bliža se konec leta, z njim pa se bliža tudi naša slavnostna prireditev ob izboru obrtnika in podjetnika leta ter najstarejšega obrtnika leta. Na naslednjih straneh revije si lahko preberete več o letošnjih nominirancih za obrtnika in podjetnika leta. Slovesnost se bo odvila na Brdu pri Kranju, na njej pa bomo obeležili tudi 55-letnico delovanja Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ter podelili mojstrske diplome novi generaciji mojstric in mojstrov.

Spoštovani člani, revija, ki je pred vami, izide zgolj enkrat mesečno, vendar pa se naše aktivnosti in napor za izboljšanje poslovnega okolja odvijajo tako rekoč vse dni v mesecu. Zato vas pozivam, da naše pobude, zahteve in zakonodajne spremembe spremljate tudi na naši spletni strani www.ozs.si ali na naših socialnih omrežjih. Povezani smo močnejši.

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrt
podjetnik**

Kolofon

Letnik LIII, številka 11, november 2024
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrt@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

AKTUALNO

4-11

IZ OZS

12-21

PODJETNO

22-29

SEKCIJE

30

OBRTHNIKOV SVETOVALEC

37

OOZ

64-75

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

76-79

EEN

80-81

NAŠI ČLANI

82-84

OBRTHNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA

Žiga Okorn

Slavnostna podelitev prestižnih priznanj

OZS bo 4. decembra na Brdu pri Kranju podelila prestižna priznanja obrtnik leta 2024, podjetnik leta 2024, posebno priznanje najstarejšemu obrtniku za leto 2024, mojstrske diplome letošnji generaciji mojstric in mojstrov ter obeležila 55-letnico svojega delovanja. Predstavljamo letošnje nominirance.

stran 16

Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva

Rokodelstvo je pomemben del našega gospodarstva, turizma in slovenske nesnovne kulturne dediščine. Sprejeti ZORR zagotavlja prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, podeljevanje naziva priznani rokodelec, certificiranje rokodelskih izdelkov, poimenovanje rokodelskih panog ter spodbujanje dejavnosti in povezovanje nosilcev podpornega okolja z izvajanjem vrste ukrepov in s finančnimi spodbudami.

stran 56

Delodajalci razmišljajo o odpuščanju delavcev

Slovenska podjetja, ki so povezana z avtomobilsko industrijo, beležijo velik upad naročil, zaradi česar razmišljajo o odpuščanju. Črnoglede so tudi napovedi za prihodnje leto. To je med drugim pokazala anketa zbornice. Da upad naročil beležijo tudi podjetja v drugih panogah, so na oktobrski seji Upravnega odbora OZS poudarili njegovi člani, ki vladi predlagajo sprejetje takojšnjih ukrepov za pomoč prizadetim podjetjem. stran 4

OBRTHNIKOV
SVETOVALEC

37

Mednarodni avtobusni prevozi

Evropska komisija po novem avtobusnim prevoznikom, ki opravljajo mednarodne prevoze potnikov iz tretjih držav v schengenski prostor, nalaga nove obveznosti okrog preverjanja statusa potnikov. stran 54

rokodelstvo
SLO art & craft
SVE NI JA

PRIZNANI
ROKODELEC

68 odstotkov podjetij v avtomobilski industriji zaradi upada naročil razmišlja o odpuščanju delavcev

Slovenska podjetja, ki so povezana z avtomobilsko industrijo, beležijo velik upad naročil, zaradi česar jih kar 68 odstotkov razmišlja o odpuščanju. Črnoglede so tudi napovedi za prihodnje leto. To je med drugim pokazala anketa, ki jo je med svojimi člani izvedla Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Da upad naročil in zmanjšani obseg poslovanja beležijo tudi podjetja v drugih panogah, so na oktobrski seji Upravnega odbora OZS poudarili njegovi člani, ki vsled tega vladi predlagajo sprejetje takojšnjih ukrepov za pomoč prizadetim podjetjem.

Vanketi, ki jo je OZS izvedla med 16. in 24. oktobrom, je sodelovalo 161 članov, ki so posredno ali neposredno povezani z avtomobilsko industrijo. Rezultati ankete so pokazali, da kar 94 odstotkov anketiranih podjetij beleži upad naročil v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Na vprašanje, kolikšen upad naročil beležijo v primerjavi z enakim obdobjem lani (primerjava september 2024 in september 2023), jih je največ, 34 odstotkov, odgovorilo, da je upad naročil med 10 in 30 odstotkov. Slaba tretjina vprašanih, 28 odstotkov, beleži med 30- do 50-odstotni upad naročil, 17 odstotkov vprašanih beleži med 50- do 70-odstotni upad, manj kot 10-odstotni upad naročil pa beleži 15 odstotkov vprašanih. Zgolj 6 odstotkov vprašanih upada naročil ne beleži.

V anketi nas je zanimalo tudi, kakšne so napovedi oziroma ocene poslovanja za prvo polovico leta 2025 v primerjavi z enakim obdobjem letos. Anketiranci so pri tem upoštevali že znana naročila oziroma že dogovorjene posle. Rezultati so pokazali, da bo večina, 39 odstotkov, imela 20 odstotkov manjše dobičke, 28 odstotkov anketiranih podjetij pa bo svoje dobičke v primerjavi s prvo polovico letošnjega leta prepolovila. Da bodo rezultati slabši za 10 odstotkov, je ocenilo 26 odstotkov vprašanih, medtem ko

jih 7 odstotkov meni, da bodo poslovali bolje kot letos.

Zaskrbnjuječ je podatek, da kar 68 odstotkov vprašanih zaradi upada naročil razmišlja o odpuščanju delavcev. Na vprašanje, koliko delavcev bi morali odpustiti, da zagotovijo nemoteno poslovanje in obstoj podjetja, pa je večina, 82 odstotkov vprašanih, odgovorila, da bi morali odpustiti med 10 in 30 odstotkov zaposlenih. 16 odstotkov vprašanih meni, da bi morali odpustiti med 30 in 50 odstotkov zaposlenih. 3 odstotki vprašanih pa ocenjuje, da bi morali odpustiti med 50 in 70 odstotkov zaposlenih.

Ali bi prizadetim podjetjem, ki so vezani na avtomobilsko industrijo, koristil ukrep subvencioniranega čakanja na delo in skrajšanega delovnega časa? Rezultati ankete so pokazali, da večina, 62 odstotkov vprašanih, meni, da bi jim ukrepa koristila pri ohranitvi delovnih mest.

»Tem podjetjem je treba pomagati, da ohranimo delovna mesta, bodisi z ukrepoma čakanja na delo in subvencioniranega delovnega časa bodisi z moratorijem na kredite. Ti ukrepi so se za koristne izkazali tudi v času covid krize,« je po predstavitvi rezultatov ankete poudaril **predsednik OZS Blaž Cvar**.

Marko Gorjak, predsednik OOOZ Maribor in podjetnik, ki deluje na področju

avtomobilske industrije, je dejal: »Avtomobilska industrija je na kolenih. Ni pa samo avtomobilska industrija tista, ki je povlekla ročno zavoro, ampak se nasploh industrija v Evropi ustavlja. Prestrukturiranje kot tako je vprašanje, s katerim se ukvarjamo vsi, da bi našli priložnost v drugih branžah. Toda dela ni na pretek.

Imamo enormne pritiske na cene, italijanski konkurenti imajo za 10 do 20 odstotkov nižje ponudbe od naših. Ukrepi, ki so jih prejela italijanska podjetja, denimo čakanje na delo, očitno delujejo. Podjetja iz Madžarske in Poljske zaradi bistveno nižjih stroškov plač in energije prav tako predstavljajo konkurenco našim podjetjem, saj so njihove ponudbe za 20 do 30 odstotkov nižje,« je pojasnil Gorjak.

Gorjak ocenjuje, da bo 2025 zahtevno leto. »Ena rešitev je pri bankah, obresti pa tečejo. Možni so tudi individualni dogovori, saj mislim, da se zavedajo, v kakšnem položaju smo se znašli podjetniki in tudi posamezniki. Vsa konkurenčna podjetja v regiji se soočamo z upadom naročil. Vsi razmišljamo o odpuščanju, saj so stroški dela izjemno visoki. Naša država mora resno pristopiti k reševanju tega problema.«

Glede ukrepa subvencioniranega čakanja na delo in čakanja na delo pa je

Gorjak dejal: »Kader v naši panogi izobražujemo od 5 do 7 let, zato moramo ta kader ohraniti, če želimo ohraniti podjetje in prebroditi to krizo. Te zaposlene bomo spet potrebovali, ko bo krize konec. Odpuščeni bodo sicer našli delo v drugih dejavnostih, ampak to pomeni, da so za nas izgubljeni,« je opozoril Gorjak.

Danijel Lamperger, direktor OZS, je ob tem dejal, da ko se pogovarjamo o krizi v avtomobilski industriji, ne smemo pozabiti na MSP-je. »Tudi manjšim podjetjem, ki so vezani na avtomobilsko industrijo, je treba dati enake spodbude kot jedrnim podjetjem,« je menil.

Upad naročil beležijo tudi podjetja v drugih panogah

Z upadom naročil se soočajo tudi druge panoge, je jasno povedal **predsednik sekcije instalaterjev energetikov pri OZS Andrej Papež**. »Z novim načinom obračunavanja omrežnin smo uspešno zadušili vgradnjo toplotnih črpalk. Letos smo na 20 do 30 % lanske realizacije. Ta način obračunavanja omrežnin se mora zamrzniti takoj, zeleni prehod prav tako.

Ne na račun naših davkoplačevalcev. Če ga znajo financirati od drugod, naj ga, sicer naj ga ukinejo. Ne moremo vsega uničiti za zaveso zelenega prehoda,« je bil kritičen Papež, ki meni, da moramo delati več kot Kitajci, če želimo biti konkurenčni. »Delati moramo na fleksibilnosti trga dela, na močni razbremenitvi, da bomo zajezili padec kupne moči,« je še dodal.

Predsednik sekcije gradbincev Zoran Simčič pa ocenjuje, da bo kriza dosegla tudi gradbeno panogo. »V gradbeništvu capljamo za drugimi državami, ker je večina investicij odvisna od države, ki pa ne vlaga. Pričakujemo, da bo država zagnala večje projekte. Ko poslušamo medije, da je slovensko gospodarstvo v samem vrhu, ni čutiti krize. Treba je vedeti, da je realnost drugačna. Problem je tudi, ker nimamo analize stanja in niti ne vemo, koliko časa bo trajala kriza.«

Pesimistične napovedi ima tudi **podjetnik Aleš Pulko**, ki je s svojim podjetjem prisoten na 21 trgih. »Ne zavedamo se, kaj prihaja. To ni več piš iz severa, to je močan veter, ki bo Evropo močno destabiliziral. Od februarja 2025 bodo

problematici meseci, saj projektov ni. Soočali se bomo z enormno brezposelnostjo,« je opozoril Pulko.

Predsednik OZO Logatec in podjetnik Bogdan Oblak je predstavil svoje videnje situacije: »Kriza v avtomobilski industriji bo imela posledice tudi za ostale panoge, saj bo padla kupna moč zaposlenih v tej branži. Ne smemo se pogovarjati samo o avtomobilski industriji, razširiti moramo ukrepe na celotno gospodarstvo. Politika se ne more ukvarjati s pravico do odklopa, ker bo dela za vse manj.«

UO OZS je po razgreti in konstruktivni debati med člani sprejel več sklepov. Prvi sklep je, da se za prizadeta podjetja zagotovita ukrepa subvencioniranega čakanja na delo in skrajšanega delovnega časa. Drugi sklep je, da se prizadetim podjetjem na podlagi zakona omogoči moratorij na kredit ali prestrukturiranje kredita, tretji pa, da se prizadetim podjetjem zagotovi spodbude s ciljem prestrukturiranja podjetij. Pobude in predloge je OZS naslovila na vlado in resorna ministrstva.

MIRA ČREŠNAR

Slovenija mora delati na svoji konkurenčnosti

Novice o odpuščanjih in selitvah proizvodnje v nekaterih podjetjih so v preteklih tednih pretresle Slovenijo. Odločitve niso presenečenje. Povzročilo jih je šibko povpraševanje v evropskem avtomobilskem sektorju, ki podjetja sili v doseganje stroškovne učinkovitosti in strukturno preoblikovanje. Podobne informacije prihajajo tudi iz številnih drugih podjetij. Gospodarski krog opozarja, da poslovanje podjetjem, še posebej v takšnih zaostrenih gospodarskih razmerah, dodatno otežuje še nekonkurenčno poslovno okolje v Sloveniji. Da slednje drži, dokazujejo tudi selitve proizvodnje nekaterih podjetij v tujino. Predlogi gospodarstva so na mizi; čas je, da jih vlada preuči, sprejme in uresniči.

Gospodarski krog, ki ga sestavlja 17 gospodarskih in kmetijskih združenj in organizacij v Sloveniji, pozdravlja intenziviranje pogovorov med vlado in predvsem prizadetim avtomobilskim sektorjem v zadnjem obdobju, a potrebni so čimprejšnji konkretni ukrepi. Pri tem pa opozarja, da nekonkurenčni pogoji poslovanja podjetij v Sloveniji podjetja silijo k optimizaciji stroškov, kar v skrajnih primerih pomeni tudi selitev proizvodnje v bolj konkurenčne države. Nekonkurenčni pogoji imajo lahko zato dolgoročne negativne posledice tako na dodano vrednost gospodarstva, delovna mesta kot državo. Posledice bodo prišle in se v državni statistiki poznale s časovnim zamikom. Dodatno izpostavljajo, da mora tudi javna uprava postati bolj učinkovita, pregledna in usmerjena v rezultate, saj je to predpogoj za izboljšanje poslovnega okolja in uspešno izvedbo reform.

Zato je očitna potreba po povečanju konkurenčnosti Slovenije kot poslovne lokacije. Prvi in najnujnejši ukrep v tem trenutku je prav gotovo čim hitrejši sprejem zakona o stalni shemi skrajšanega delovnega časa, ki ga je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sicer že napovedalo. Ta ukrep je ključnega pomena za stabilizacijo trga dela, saj bo omogočil podjetjem večjo

prožnost pri prilagajanju gospodarskim razmeram in zaposlenim večjo varnost delovnih mest. Pri tem gospodarstvo poziva k čimprejšnjem začetku izvajanja sheme, pri čemer je smiselno razmisliti o prilagodljivosti sheme za posamezne gospodarske panoge.

Avtomobilska industrija v Evropi je v fazi prestrukturiranja, katerega del so tudi slovenska podjetja v avtomobilskih dobavnih verigah. Zato je potrebno ta proces podpreti tudi s strukturnimi ukrepi, kot so podpora vlaganjem v raziskave, razvoj in inovacije za prebojne tehnologije in produkte z višjo dodano vrednostjo; ukrepi za dvig vlaganja v še večjo avtomatizacijo proizvodnje; spodbude tujim naložbam za okrepitev dobavnih verig za kritične komponente, kot so polprevodniki in baterije ter ukrepi za okrepitev sodelovanja med državo, industrijo in akademskimi ustanovami za razvoj programov usposabljanja, ki bodo delavcem zagotovila potrebna znanja za nove avtomobilске tehnologije.

Za dolgoročno konkurenčnost Slovenije v regiji in na mednarodnem prizorišču pa so potrebni dodatni sistemski ukrepi.

Davčna politika mora biti usmerjena v spodbujanje gospodarske rasti, kar pomeni nižje davčne obremenitve in boljše pogoje za podjetja, ki ustvarjajo

nova delovna mesta. Gospodarski krog zato pričakuje, da bo vlada čimprej pripravila celovit predlog davčne reforme, ki bo reševal ključne težave gospodarstva, vključno z razbremenitvijo plač. Trenutno previsoke obremenitve plač, zlasti zaradi progresivne dohodninske lestvice in odsotnosti razvojne kapice, resno ogrožajo konkurenčnost slovenskih podjetij. Poleg tega uvedba dodatnega 1-odstotnega prispevka za dolgotrajno oskrbo (na strani delodajalca in delojemalca), ki bo prihodnje leto še dodatno povečala prispevno stopnjo delodajalcev in delojemalcev na več kot 40 odstotkov, predstavlja resno oviro za razvoj konkurenčnega gospodarstva.

Tudi zadnje sprejete davčne spremembe ne bodo prispevale k stabilnosti davčnega okolja v Sloveniji in ne rešujejo ključnih izzivov, s katerimi se gospodarstvo sooča – visoka obdavčitev dela, premajhne investicije v raziskave in razvoj in nekonkurenčnost pri privabljanju in zadrževanju ključnih kadrov, ki so nujno potrebni za tehnološki razvoj in inovacije. Davčne olajšave za mlade strokovnjake iz tujine so sicer dobrodošle, vendar nezadostne in v neenakopraven položaj postavljajo druge domače in tuje strokovnjake.

Gospodarski krog opozarja tudi na nekonkurenčnost pri cenah energije, kar

pomembno poslabšuje še nov sistem obračunavanja omrežnin. Gospodarski krog zato poziva k nujnim spremembam na področju novega sistema obračunavanja omrežnin, ki predvsem industriji, ki dela 24 ur 7 dni na teden, ne omogoča prilagajanja in bo zato močno povišal stroške poslovanja, prilagajanja pa ne omogoča niti storitvenim dejavnostim, kot sta trgovina in gostinstvo. Potrebne so spremembe, ki bodo omogočile večjo fleksibilnost obračunavanja omrežnin predvsem za gospodarske subjekte, kar bo omogočilo podjetjem lažje prilagajanje energetske porabi.

Na področju delovnopravne zakonodaje podjetja še vedno čakajo na potrebne spremembe evidenc delovnega časa, ki so trenutno preveč birokratske in povzročajo nepotrebne administrativne ovire za podjetja. Namesto pretirane administracije bi bilo bolj smiselno okrepiti nadzor na terenu, s čimer bi zagotovili večjo učinkovitost in skladnost z zakonodajo.

Glede zaposlovanja tujcev, kjer je Gospodarski krog pozdravil podaljšanje začasne ureditve, uvedene z interventnim zakonom, do konca decembra 2024, je potrebno še naprej izboljševati postopke. Nujna je dodatna nadgradnja sistema, ki bo tujim delavcem omogočala tudi opravljanje prevozov v tujini v času napotitve, s čimer bi se podjetjem olajšalo poslovanje na mednarodnem trgu in okrepilo konkurenčnost Slovenije.

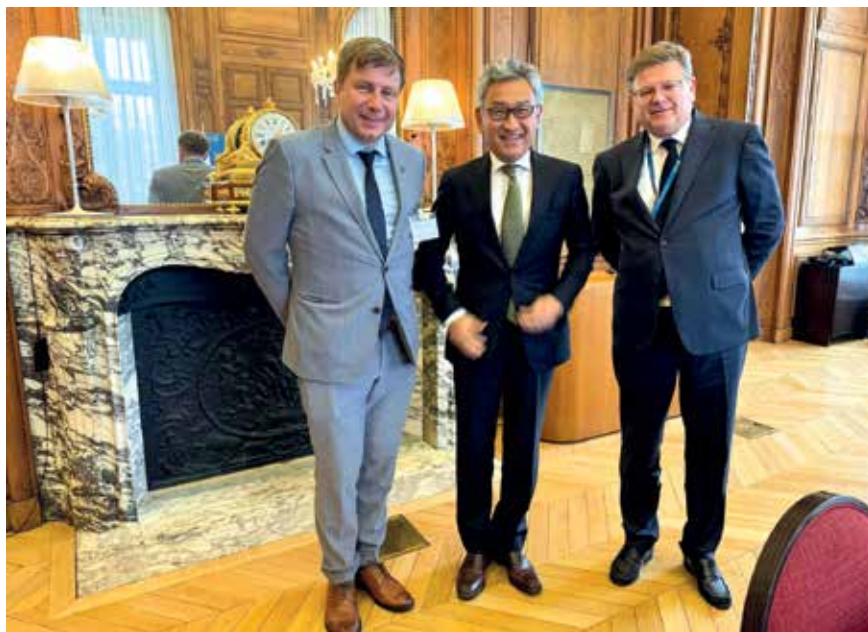
Hkrati je ključnega pomena vzpostavitev učinkovite in sodobne davčne uprave ter dolgoročno predvidljive gospodarske politike, ki bo omogočila stabilno in konkurenčno okolje za tuje in domače vlagatelje.

MIRA ČREŠNAR

KONFERENCA OECD

Spodbujanje rasti in produktivnosti: vloga človeškega kapitala

Sredi oktobra je v Parizu potekala letna konferenca OECD – Globalni forum o produktivnosti, letos pod sloganom Spodbujanje rasti in produktivnosti: vloga človeškega kapitala. Konferenca sta se udeležila tudi predsednik in direktor OZS, Blaž Cvar in Danijel Lamperger.

Predsednik OZS Blaž Cvar, namestnik generalnega sekretarja OECD Yoshiki Takeuchi in veleposlanik na stalnem predstavništvu Slovenije pri OECD mag. Peter Ješovnik.

Na konferenci so poleg vpliva človeškega kapitala na rast in produktivnost obravnavali tudi vpliv izobraževanja in razvoja veščin, priložnosti in tveganja rasti ter vpliv umetne inteligence na produktivnost.

Ob robu dogodka sta se predsednik in direktor OZS, **Blaž Cvar** in **Danijel Lamperger**, srečala tudi z namestnikom generalnega sekretarja OECD **Yoshikijem Takeuchijem**, ki je med drugim zadolžen za podjetništvo. Takeuchi je izpostavil

izjemen pomen podjetništva in malih podjetij v nacionalnih ekonomijah in opozoril na številne publikacije in analize, ki jih opravi OECD, ter izrazil željo, da zbornica ta gradiva »prenese« do svojih članov, hkrati pa informacije o potrebah in težavah malih podjetij v vedno bolj zahtevnem konkurenčnem okolju prenese mednarodnim organizacijam, kot je OECD.

E. M.

KONFERENCA NAAN

Krepitev gospodarskega sodelovanja v okviru Mreže New Alpe Adria

V torek, 21. oktobra, je v Celovcu potekala 13. Konferenca predsednikov mreže New Alpe Adria Network (NAAN), ki povezuje gospodarske in obrtne zbornice iz Avstrije, Italije, Slovenije in Hrvaške. Mreža NAAN, ustanovljena leta 2007, predstavlja gospodarsko vozlišče za približno deset milijonov prebivalcev regije Alpe-Adria. Njeno glavno poslanstvo je krepitev gospodarskih vezi med državami ter uresničevanje vizije regije kot pomembne makro regije v okviru Evropske unije.

Letošnja konferenca je potekala pod okriljem Gospodarske zbornice Koroške, ki jo vodi **Jürgen Mandl**, obenem tudi predsednik mreže NAAN. Mandl je uvodoma pozdravil ugledne predstavnike zbornic iz Slovenije, Avstrije, Italije in Hrvaške. Dogodek je zaznamoval slavnostni podpis memoranduma o članstvu Hrvaške obrtne zbornice v mreži NAAN, s čimer je ta uradno postala nova članica mreže.

Na konferenci so sodelovali ključni predstavniki zbornic v regiji, in sicer: **Blaž Cvar**, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, **Danijel Lamperger**, generalni direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, **Mitja Gorenšček**, izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije, **Josef Herk**, predsednik Štajerske gospodarske zbornice, **mag. Karl Hartleb**, direktor Mednarodnega centra ICS Štajerska iz Avstrije, **Jürgen Mandl**,

predsednik Gospodarske zbornice Koroške, **mag. dr. Meinrad Höfferer**, direktor Gospodarske zbornice Koroške, **Giovanni Da Pozzo Tollon**, predsednik Gospodarske zbornice Pordenone-Udine, **Antonio Paoletti**, predsednik Gospodarske zbornice Venezia Giulia – Trst in Gorica, **Luca Filippi**, namestnik generalnega sekretarja Gospodarske zbornice Bolzano, in **Viola Jelič**, generalna sekretarka Hrvaške obrtne zbornice.

Udeleženci 13. Konference predsednikov mreže New Alpe Adria Network (NAAN), ki povezuje gospodarske in obrtne zbornice iz Avstrije, Italije, Slovenije in Hrvaške.

Osrednji govornik dogodka **dr. Martin Wagner**, je v svojem predavanju predstavil makroekonomske vidike regije Alpe-Jadran. Poudaril je gospodarski potencial regije, ki se nahaja na pomembnem stičišču med Slovenijo, Avstrijo, Italijo in Hrvaško. Regija se sooča z makroekonomskimi izzivi, kot so regionalna rast in kohezijska politika, ki sta ključni za njen nadaljnji razvoj. Pomembno je tudi poudariti, je med drugim dejal, da so regionalne razlike v gospodarski rasti in produktivnosti še vedno prisotne, vendar pa sodelovanje v okviru mreže NAAN omogoča večjo povezanost in priložnosti za gospodarsko krepitev. Pomembna vloga trgovine in inovacij v tej regiji kaže, da gre za dinamično območje, kjer se prepletajo globalni in regionalni trendi. Wagner je opozoril tudi na pomen učinkovitega izkoriščanja energetskih virov ter na vlogo tehnoloških inovacij, ki so ključnega pomena za prihodnost regije.

Po predavanju je sledila odprta razprava, ki jo je vodil Meinrad Höfferer, direktor Gospodarske zbornice Koroške. V razpravi so udeleženci izpostavili aktualne makroekonomske razmere, pomanjkanje dolgoročnih tujih naložb in kvalificirane delovne sile, kar vpliva na strateške načrte zbornic in sodelovanje s člani.

Glavni cilj letošnje konference je oblikovanje skupnega stališča članic mreže NAAN glede ključnih gospodarskih vprašanj. Skupna izjava bo pripravljena do spomladi 2025, ko jo bodo predstavili evropskim institucijam v Bruslju. Dokument bo poudarjal pomen sodelovanja med članicami mreže ter oblikoval vizijo prihodnosti regije v okviru Evropske unije.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je članica mreže NAAN od njene ustanovitve leta 2007, kjer aktivno sodeluje pri krepitvi gospodarskega sodelovanja v regiji Alpe-Adria. S članstvom v mreži NAAN zbornica prispeva k povezovanju slovenskih obrtnikov in podjetnikov z drugimi državami regije ter spodbuja izmenjavo znanj in poslovnih priložnosti.

Za več informacij o mreži NAAN in njenem pomenu za gospodarsko sodelovanje v regiji Alpe-Adria obiščite spletno stran www.alpe-adria-network.com.

EDINA BABNIK

Obrtniki v sodni bitki zaradi nižanja poklicnih pokojnin

Sklad obrtnikov in podjetnikov (SOP) je leta 2019 poklicne pokojnine znižal za več kot 30 odstotkov. Takšno ravnanje se je obrtnikom, ki so desetletja vplačevali v sklad, zdelo izredno nekorektno in nepotrebno. Zaradi samovoljnih odločitev sklada, ki so ga ustanovili prav obrtniki, so se zavarovanci uprli in vložili skupinsko tožbo proti SOP. Konec novembra bo na Okrajnem sodišču v Ljubljani potekala glavna obravnava, ki zadeva več kot 9.000 obrtnikov.

Spomnimo, da so obrtniki leta 1956 ustanovili Sklad obrtnikov in podjetnikov z namenom, da bi si zagotovili dostojne pokojnine za dostojno življenje. Kljub temu danes pokojnine v povprečju znašajo manj kot 100 evrov mesečno, kar je izjemno malo. Med oškodovanci so tudi posamezniki, ki so v SOP vplačali več kot 70 tisoč evrov. Znižanje pokojnin za 30,4 odstotka leta 2019 je bilo za obrtnike in podjetnike povsem nesprejemljivo, po mnenju njihovih odvetnikov pa je bilo to znižanje tudi nezakonito in neustavno.

Na podlagi pravnega mnenja Odvetniške družbe Čeferin in partnerji o znižanju pokojnin poklicnega pokojninskega zavarovanja, ki ga je pripravila za krovno Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, so se oškodovanci SOP pod okriljem Območne obrtno-podjetniške

zbornice Logatec združili in pristopili k skupinski tožbi proti SOP, da bi si povrnili obljubljene pokojnine. K tožbi je na koncu pristopilo kar 400 obrtnikov, ki so leta 2020 na Državno odvetništvo Republike Slovenije vložili zahtevek proti SOP.

Tožba je bila vsa ta leta v teku, obrtniki pa so nestrpno pričakovali razpis naroka. Preko svojih odvetnikov so sodišče ves čas opozarjali na nerazumno dolge roke in dolgotrajnost sodnih postopkov. Pripravljalni narok je bil končno izveden konec septembra, glavna obravnava pa bo v torek, 26. novembra, ob 12. uri na Okrajnem sodišču v Ljubljani.

Za dodatne informacije je oškodovancem na razpolago vodja gospodarskega oddelka pri Odvetniški družbi Čeferin in partnerji, odvetnica Maja Guštin, 030 301 022, maja.gustin@ceferin.si.

DEJAN ŠRAML

Oškodovance obveščamo in vabimo, da se udeležijo **glavne obravnave**, ki bo potekala **v torek, 26. novembra 2024, ob 12.00 na Okrajnem sodišču v Ljubljani** (Miklošičeva 12, soba 13). Obravnava bo javna, zato vabimo vse zainteresirane, da pridejo in se seznanijo z dogajanjem ter podprejo prizadevanja za pravične pokojnine.

Zaključek projekta in razvoj modula digitalnih kompetenc

Projekt FutureSkills4Trainers, ki se po treh letih približuje zaključku, je potekal v okviru programa Erasmus+ in je imel pomemben cilj – izboljšati in prilagoditi kompetence mentorjev v podjetjih. Projekt je potekal od oktobra 2021 do oktobra 2024, v njem pa so sodelovali partnerji iz Nemčije, Avstrije, Italije in Slovenije. Projekt FutureSkills4Trainers je nastal kot odgovor na spreminjajoče se potrebe na trgu dela, kjer postaja vse bolj pomembno, da imajo mentorji, ki v podjetjih skrbijo za prenos znanja na nove generacije, ustrezne veščine.

Te veščine so ključne ne samo za lažji in učinkovitejši prenos znanja, temveč tudi za prilagajanje novim delovnim, okoljskim in tehnološkim razmeram. Osrednji cilj projekta je bil oblikovanje celovitega programa usposabljanja mentorjev, ki vključuje sedem izobraževalnih modulov, vsak z namenom razvijanja različnih ključnih kompetenc mentorjev, od uporabe digitalnih orodij do motivacije mladih vajencev in učencev s posebnimi potrebami.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je imela vodilno vlogo pri razvoju **Modula 5, ki je bil namenjen razvoju digitalnih kompetenc mentorjev, s posebnim poudarkom na uporabi sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij pri delu z vajenci in zaposlenimi.**

Digitalne kompetence so postale ključne za uspešno delo mentorjev, saj omogočajo boljšo uporabo digitalnih orodij pri organizaciji dela, spremljanju napredka vajencev ter učinkovitejšo komunikacijo preko različnih kanalov, kot so družbena omrežja in druga spletna orodja. V okviru Modula 5 je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije izvedla vrsto delavnic, na katerih so mentorji pridobivali in nadgrajevali svoje digitalne kompetence. Na delavnicah so se udeleženci učili uporabe osnovnih računalniških orodij, kot so urejevalniki besedil, preglednice in orodja za oblikovanje predstavitev, pridobili znanja o varni uporabi interneta in obvladovanju spletnih ko-

munikacijskih orodij ter skozi praktične primere spoznavali načine, kako ta orodja uporabljati pri svojem delu z vajenci in kako z njihovo pomočjo učinkovito spremljati napredek vajencev.

Povratne informacije udeležencev na delavnicah Modula 5 so bile pozitivne. Udeleženci so izpostavili, da je bil tečaj digitalnih kompetenc za njihovo delo izjemno uporaben, vseh pa jim je bila tudi kombinacija različnih načinov učenja – od samostojnega študija do praktičnega dela na delavnicah. Ocenjujemo, da so udeleženci skozi delavnice uspešno pridobili potrebne kompetence za učinkovitejšo mentorstvo, kar bo dolgoročno prispevalo k nadaljnjemu razvoju podjetij in zaposlenih.

Projekt FutureSkills4Trainers se je zaključil s konferenco, ki je potekala ko-

nec oktobra 2024. Na konferenci smo partnerji predstavili rezultate projekta, vključno z razvitimi moduli za mentorje, in razpravljali o možnostih za nadaljnjo uporabo teh orodij v prihodnosti. Rezultati projekta bodo zato tudi v prihodnje imeli pomembno vlogo pri izboljševanju sistema usposabljanja mentorjev in dvigovanju kakovosti izobraževanja v podjetjih.

Več informacij o projektu FutureSkills4Trainers najdete na spletnih straneh OZS.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Zakona o učinkoviti rabi energije (do 4. 11. 2024)
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih (do 14. 11. 2024)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti
- Predlog Zakona o varstvu okolja
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici
- Predlog Zakona o potnih listinah
- Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvah Gradbenega zakona
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju prostora
- Predlog Zakona o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilih
- Predlog Zakona o visokem šolstvu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
- Predlog Zakona o Poslovnem registru Slovenije
- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo
- Predlog Podnebnega zakona

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lekarniški dejavnosti
- Predlog Zakona o gostinstvu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opreми v cestnih prevozi
- Predlog Zakona o digitalizaciji zdravstva
- Predlog Zakona o medicinskih pripomočkih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih
- Predlog Zakona o zagotavljanju kakovosti v zdravstvu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kritični infrastrukturi
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost
- Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin
- Predlog Zakona o cestninjenju
- Predlog zakona o pravici oseb po prebolelem raku in določenih drugih boleznih do enakega dostopa do zavarovalnih in kreditnih produktov
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

PRESEDNIK PRI ČLANIH

Odločnosti jima ne manjka

Oktobrski regijski obisk je potekal v Območni obrtno-podjetniški zbornici Dravograd. Predsednik OZS Blaž Cvar je v spremstvu direktorja OZS Danijela Lampergerja in predsednika OOOZ Dravograd Roberta Vinška obiskal podjetje Darson v Šentjanžu pri Dravogradu ter Hotel in restavracijo Korošica v Otiškem Vrhu.

Strokovnjaki za jeklene konstrukcije in strojogradnjo

Podjetje Darson že več kot 30 let uspešno vodi ustanovitelj in direktor Drago Kogelnik. V sodobno opremljenih delavnicah se ukvarjajo z laserskim razrezom, upogibom in razrezom pločevine, varilskimi deli, najbolj obsežen del njihovega poslovanja pa predstavlja izdelava jeklenih konstrukcij hal in objektov, nadstreškov za avtomobile in terase ter delov za strojogradnjo. Usmerjeni so v proizvodnjo zvarjencev, sestavnih delov namenskih strojev in naprav.

Zaposleni v podjetju, trenutno jih je 37, skrbijo, da so izdelki izdelani kakovostno in v skladu z zahtevami naročnikov. Zadovoljstvo strank je vselej na prvem mestu. Domači naročniki so še vedno v večini, vse bolj pa se uveljavljajo tudi na tujih trgih. Ena njihovih referenc, na

katero so še posebej ponosni, je, na primer, kovinska ograja, ki so jo izdelali za prestižen hotel v Dohi v Katarju (na sliki).

Direktor Kogelnik je ob tem povedal, da so predvsem inovativnost, kakovost izdelave in prilagodljivost tisto, kar navdušuje naročnike: »Material imamo vedno na zalogi, zato tudi naš reakcijski čas poskušamo zelo približati kupcu. Vsako našo stranko obravnavamo individualno in si vzamemo čas zanjo.«

Za izjemne dosežke na področju gospodarstva je Drago Kogelnik letos prejel tudi občinsko priznanje, kar celotnemu podjetju pomeni še dodatno spodbudo za delo v prihodnje.

Ob obisku predsednika OZS je pogovor tekkel o aktualnih temah na zakonodajnem področju. Pri tem so izpostavili predvsem delovno-pravno področje.

Hotel z izvrstno kulinariko

Sinonim za izvrstno kulinariko na stičišču Koroške, Mislinjske in Dravske doline je Restavracija Korošica, ki jo že 30 let uspešno vodi Zofka Kanovnik. Leta 2008 je gostinsko ponudbo obogatila s kakovostnimi nočitvenimi kapacitetami. Istoimenski hotel s 4 zvezdicami in 30 moderno opremljenimi sobami omogoča gostom popolno udobje, ki ga dodatno zagotavljata še wellnes in fitness. Največ imajo poslovnih gostov in slovenskih turistov, ki so hotel spoznali in vzljubili po koroni.

Ob kakovostni hotelski ponudbi pa glavni ostajata kuhinja in gostinska ponudba. Ti namreč ponujata pravo gurmansko potovanje. Gostje uživajo v okusni in zdravi hrani, pripravljeni po tradicionalnih receptih s pridihom sodobnosti. Pripravljajo kosila, poslovna kosila, koktail prigrizke ali svečane večer-

je in bankete. »Z inovativnim pristopom skušamo pozitivno presenetiti in navdušiti prav vsakega gosta,« je poudarila Zofka Kanovnik.

Za dobro počutje gostov v restavraciji in hotelu skrbi 10 zaposlenih. V družinski posel sta močno vpeti tudi obe hčerki Zofke Kanovnik, ki poudarja, da osnovo za uspeh, poleg poguma seveda, predstavljajo poštenost, iskrenost in trdo delo.

Lastnica v kratkem načrtuje tudi izgradnjo bazena s savnami, še večji podarek pa bo na organizaciji porok. Že sedaj z veseljem organizirajo vse potrebno za nepozabne poroke, vključno s civilnim in cerkvenim obredom, v prihodnje pa bodo organizaciji poslovnih dogodkov in dogodkov ob posebnih priložnostih namenili še več pozornosti.

EVA MIHELICH

Trg dela naj bi narekoval ukrepe na področju vseživljenjske karijerne orientacije

V Vetrinjskem dvoru v Mariboru je sredi oktobra potekala mednarodna konferenca Vesolje priložnosti: Vseživljenjska karierna orientacija za prihodnje generacije. Konferenca je potekala pod okriljem projekta Mobita SI-AT, ki je sofinanciran iz programa Interreg Slovenija-Avstrija s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj. Konferenca je potekala dvojezično s slovensko-nemškim simultanim prevajanjem.

V projektu Mobita SI-AT sodelujejo štiri partnerji, poleg Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije še Berufsförderungsinstitut (BFI) Gradiščanska, Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA in Štajerska gospodarska zbornica (WKO), in sicer njihov Talentcenter Graz. Skupaj razvijajo inovativni ter kreativni čezmejni model mobilne karijerne orientacije in testiranja talentov mladih, starih od 9 do 15 let.

Udeležence so v uvodu nagovorili podžupan Mestne občine Maribor **dr. Samo Peter Medved**, državna sekretarja Dan Juvan (Ministrstvo za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti) ter **Srečko Đurov** (Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj), direktor Zavoda RS za zaposlovanje Območna služba Maribor **Bernard Memon** in direktorica Fundacije PRIZMA **Duška Lužar Šajt**.

Namen mednarodne konference je bil osvetliti pomen vseživljenjske karijerne orientacije za prihodnje potrebe trga dela ter potrebo po sistemskem urejanju le-te za šolajoče otroke in mladino v Sloveniji.

Mladi morajo spoznati svoje sposobnosti

Obstoječe in prav tako prihodnje potrebe trga dela pomembno narekujejo prihodnje potrebne ukrepe na področju vseživljenjske karijerne orientacije

otrok in mladine. Karierno odločanje je pomemben proces sprejemanja odločitve o izbiri prihodnje karierne poti – naj gre za nadaljevanje ali spremembo šolanja, bodisi za prehod iz izobraževanja v zaposlitev ali na trg dela. Da bi mladi sprejemali najboljše odločitve zase, je smiselno, da bolje spoznajo svoje sposobnosti, talente in interese. Raziskati in spoznati bi morali tudi izobraževalne programe, ki vodijo do poklicev, njihove značilnosti in zahteve ter trende na trgu dela. Z zagotavljanjem primernih inovativnih ukrepov na področju karijerne orientacije lahko mladim pomagamo pri samostojnejšem odločanju o nadaljnjem izobraževanju in izbiri poklica, s tem pa dolgoročno prispevamo tudi k izgrajevanju bazena mladih kadrov, ki se bodo v prihodnje sposobni ustrezno odzvati na kadrovske in razvojne potrebe hitro spreminjajočega se trga dela.

Na konferenci so izpostavili potrebe po kompetencah prihodnosti, ki izhajajo iz potreb delodajalcev in jih ZRSZ ter MDDSZ spremljata in napovedujeta s pomočjo platforme za napovedovanje kompetenc. Poleg tega so predstavili izsledke raziskave Vseživljenjska karierna orientacija za mlade v čezmejnem območju Slovenija-Avstrija, ki prikazuje tudi pomembna dejstva o stanju na področju karijerne orientacije za otroke in mladino v Sloveniji ter primere uspešnih praks vseživljenjske karierne

orientacije in testiranja talentov mladih v Avstriji, praktično so prikazali tudi postaje za mobilno testiranje talentov. Na okrogli mizi so ključni deležniki razpravljali o izzivih, potrebah in možnih pristopih k bolj sistemski karierni orientaciji za otroke in mlade ter o potrebnih korakih v Sloveniji. Poleg tega so predstavili tudi dogajanje na že tradicionalnem Kariernem sejmu poklicev in izobraževanja 2024, ki bo v Mariboru potekal 13. in 14. novembra 2024.

Udeleženci konference, 90 jih je sodelovalo na njej, so bili z organizacijo dogodka, prejetimi informacijami in možnostjo testiranja naprav, predstavljenih na dogodku, zelo zadovoljni.

Nastaja celovito orodje za testiranje kompetenc

Znotraj Poročila o vseživljenjski karierni orientaciji za prihodnje potrebe trga dela v čezmejnem območju SI-AT so projektni partnerji v obeh državah izvedli ankete med mladimi (stari med 12 in 21 let), strokovnjaki na področju karierne orientacije (učitelji, šolski svetovalni delavci, karierni svetovalci) in med podjetji.

Anketa je pokazala, da je pri izbiri poklica najpomembnejši interes učenca. Učenci si želijo več praktičnih izkušenj in več informacij o šolah in poklicih. Z dejavnostmi karijerne orientacije (predvsem s testi interesov in sposobnosti) je potrebno začeti že pri mlajših učen-

cih. Tako avstrijski kot slovenski učenci so v podobni meri izrazili željo po spoznavanju svojih sposobnosti s pomočjo testov. Ocena kaže, da so mlajši učenci v primerjavi s starejšimi bolj zainteresirani za opravljanje testov interesov in spretnosti.

Strokovnjaki na obeh straneh meje imajo podobne poglede in priznavajo potrebo po zgodnjih in bolj celovitih prizadevanjih za karierno orientacijo, dodatnih virih in stalnem strokovnem izpopolnjevanju.

Večina podjetij meni, da karierna orientacija ni prilagojena potrebam prihodnjega trga dela. Podjetja vidijo možnosti za izboljšave v tesnejšem sodelovanju med šolami in podjetji, v praktično usmerjenem pouku ter v obveznih urah izobraževanja in karierni orientacije v šolah. Avstrijska in slovenska podjetja so odprta za spodbujanje partnerstev z izobraževalnimi ustanovami pri usklajevanju izobraževanja z razvijajočimi se potrebami trga dela.

Digitalizacija je glavno gonilo sprememb in zahteva dobre digitalne spretnosti in spretnosti reševanja problemov, zeleni prehod pa zahteva spretnosti, usmerjene v trajnostni razvoj. To oboje bo v naslednjih 5–10 letih vodilo v reorganizacijo delovnih procesov v podjetjih.

Na podlagi na konferenci predstavljenih rezultatov glede raziskave o stanju karierni orientacije v obeh državah ter v sodelovanju in ob strokovni podpori avstrijskih projektnih partnerjev bo slovenski del v prihodnjih mesecih začel razvijati strokovno in znanstveno podkrepljeno celovito orodje za testiranje kompetenc, talentov in interesov mladih, ki bo skupaj z drugimi storitvami karierni orientacije v podporo in pomoč mladim pri njihovih kariernih odločitvah.

Več o projektu lahko spremljate na: <https://www.ozs.si/o-zbornici/projekti/mobita-si-at>.

JANA BOŽIČ

Mednarodna konferenca Vesolje priložnosti: Vseživljenjska karierna orientacija za prihodnje generacije je v Maribor privabila 90 udeležencev.

Naprave za testiranje talentov, ki so jih lahko udeleženci tudi preizkusili.

SLAVNOSTNA PODELITEV

Prestižna priznanja, mojstrske diplome in zbornični jubilej

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije bo 4. decembra na Brdu pri Kranju podelila prestižna priznanja obrtnik leta 2024, podjetnik leta 2024, posebno priznanje najstarejšemu obrtniku za leto 2024, mojstrske diplome letošnji generaciji mojstric in mojstrov ter obeležila 55-letnico svojega delovanja.

Konec novembra bomo ponovno v družbi odličnih obrtnikov, podjetnikov in mojstrov. Dvig ugleda obrtnih poklicev, obrtne in podjetniške dejavnosti ter njenih nosilcev, hkrati pa tudi spodbujanje odličnosti in kakovost njihovih storitev in izdelkov je eno pomembnejših poslanstev Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki letos obeležuje tudi 55-letnico svojega uspešnega delovanja.

Tako priznanje obrtnik leta kot podjetnik leta, ki ju OZS podeli obrtniku oziroma podjetniku, ki predstavlja vzor odličnosti in kakovosti poslovanja, imata že dolgo tradicijo. Tudi letos je komisija za izbor prejemnikov priznanj imela izredno težko delo. Izmed prijavljenih, vseh po vrsti odličnih obrtnikov in podjetnikov, ki jih je obiskala, je izbrala osem nominirancev, po štiri za vsako priznanje.

Letošnji nominiranci za priznanje obrtnik leta so: **Klemen Avguštin** (Pečarstvo Avguštin, Klemen Avguštin, s. p., Komenda), **Jože Erzar in Matej Erzar** (PEPI-PLAST proizvodnja, storitve, trgovina, d. o. o., Šempeter pri Gorici), **Marjan Filipič** (Mare dresura frizure, Marjan Filipič, s. p. Ljubljana) in **Andrej Šmigoc** (Modno krojaštvo Andrej Šmigoc, oblikovanje oblačil, trgovina, d. o. o., Ptuj). Nominiranci za priznanje podjetnik leta pa so: **Drago Belec** (CORNUS, raziskovanje in svetovanje v kmetijstvu, d. o. o., Križevci pri Ljutomeru), **Maja Gerčer** (AGM NEMEC, podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve, d. o. o., Hrastnik), **Peter Slatnar** (Izposoja strojev Peter

Slatnar, s. p., Cerklje na Gorenjskem) in **Janez Škrabec** (RIKO, d. o. o., Ljubljana). V nadaljevanju so vsi na kratko predstavljeni.

EVA MIHELIČ

KOMISIJA JE IMELA TEŽKO DELO

Vse prijavljene kandidate za priznanje obrtnik leta in podjetnik leta je obiskala strokovna komisija za izbor, ki jo sestavljajo predsednik Marko Kajzer ter člani Franc Leskovec, Marjan Krmelj, Janez Kunaver, Boris Mesec in Mojca Trnovec. Kot so poudarili, so imeli pri izboru nominirancev izjemno težko delo, saj so vsa podjetja, ki so bila prijavljena, odlično organizirana in zelo uspešna. Za odlično opravljeno delo se Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije komisiji za izbor lepo zahvaljuje.

Klemen Avguštin

Pečarstvo Avguštin, Klemen Avguštin, s. p., Komenda

Pečarstvo Avguštin je podjetje z dolgoletno tradicijo ročnega izdelovanja glinenih pečnic iz Suhadol pri Komendi, kjer je doma prvovrstna glina kot osnovna surovina za njihove izdelke. Glina, ki jo uporabljajo, je po svoji sestavi zelo cenjena tudi v alternativni medicini in kozmetiki.

Temelje podjetja je postavil pečarski mojster Mihael Avguštin, ki je leta 1950 odprl prvo pečarsko delavnico v Komendi. Družinsko obrt je nadaljeval njegov sin Marko, oče Klemna Avguština, pečarskega mojstra, ki danes vodi Pečarstvo Avguštin. V podjetju s tremi zaposlenimi še vedno sledijo družinski obrtniški tradiciji.

Glino s posebnim postopkom prečistijo ter z veliko skrbnostjo, bogatim znanjem in tradicijo, ročno oblikujejo v pečnice različnih oblik, vzorcev in barv, katere postanejo sestavni del peči in kaminov našega doma. Strankam izdelajo unikatno lončeno peč izključno po njenih željah.

Pečarstvo Avguštin nosi Zlati znak odličnosti v graditeljstvu, saj peči in kamine tudi postavljajo, za kar pa v večini skrbi Klemnov mlajši brat Rok in več priznanih pečarskih mojstrov po Sloveniji.

V podjetju se prepletajo bogate izkušnje in znanje starejših pečarjev z novimi svežimi idejami mlajšega rodu. Klasiki so dali sodoben pridih. Strankam so namreč ponudili peč z videzom kamina in učinkom krušne peči. Večja steklena vrata pričarajo občutek kamina v prostoru, zidano kurišče z velbom pa omogoča, da se v njem lahko peče in ogreva kot s krušno pečjo.

Dedek Mihael se je odločil, da ga bo glina spremljala celo življenje, danes z njo živi, dela in ustvarja toploto domačega ognjišča že tretja generacija.

Jože Erzar in Matej Erzar

PEPI-PLAST proizvodnja, storitve, trgovina, d. o. o., Šempeter pri Gorici

Jože Erzar je že med študijem iskal poslovne priložnosti. Uporabil je svoje znanje ekonomije in strojništva ter izdelal prvi ekstruder in pakirni stroj za slamice. V začetku 70. let je bil edini proizvajalec slamic v takratni Jugoslaviji, tem pa je v kratkem času dodal še zaščitne kapice za igle in cevke za transfuzijo krvi ter palčke za čiščenje ušes.

Leta 1984 je Jože pustil redno zaposlitev in se posvetil domači obrti. Ves čas je razvijal nove linije in stroje za različna pakiranja slamic in drugih izdelkov.

Leta 1998 je bilo ustanovljeno podjetje Pepi-plast d.o.o. in začelo proizvodnjo na zdajšnji lokaciji v Šempetru pri Gorici, vodenje podjetja je prevzel sin Matej Erzar.

Po letu 2000 so v podjetju med prvimi v Sloveniji uvedli tehnologijo IML pri brizganju plastične embalaže. Izdelali so nove stroje za proizvodnjo Brik-U slamic, ki se uporabljajo pri tetra pak embalaži.

Zaradi zakonskih omejitev pri uporabi plastike za enkratno uporabo so pred nekaj leti v podjetju Pepi-plast vse svoje stroje predelali in prilagodili bio materialom ter uspešno navezali poslovne stike v Španiji, Italiji, Švici in drugih državah. Letno predelajo 200 ton biomaterialov in 100 ton plastičnih materialov.

Jože je lastništvo družinskega podjetja, v katerem je trenutno 11 zaposlenih, pred leti predal svojim trem otrokom Mateju, Metki in Katji, sam pa ostaja dejaven in snuje nove inovacije za prihodnost.

NOMINIRANCI ZA OBRTNIKA LETA 2024

Marjan Filipič

Mare dresura frizure, Marjan Filipič, s. p. Ljubljana

Mare Filipič je svojo samostojno frizersko zgodbo začel leta 1997, ko je odprl svoj frizerski salon in hkrati ustanovil lastno blagovno znamko Mare dresura frizure. Pri tem ni sledil le svojim sanjam, temveč tudi dolgoletni družinski frizerski tradiciji iz leta 1932, saj so se s to obrtjo ukvarjali že njegov ded, oba starša in teta.

Mare dresura frizure je ime, za katerim se skriva dolgoletna predanost delu, ki temelji na natančnosti, ustvarjalnosti, nenehnem nadgrajevanju znanja in odkrivanju novega. Mare že vrsto let redno sodeluje na različnih strokovnih frizerskih seminarjih po Evropi, ZDA, Avstraliji, Japonski, Tajski in Indiji, poleg tega pa tudi na modnih revijah v Milanu, Parizu, občasno tudi v Londonu in New Yorku.

Leta 2000 se je podjetje namreč podalo v ozek segment frizerstva, ki se odvija v zakulisju modnih revij. Ta zvrst zahteva razumevanje, natančnost in spretnosti ter izjemno znanje, ki ga Mare vztrajno sprejema in nadgrajuje, da se zadnja leta lahko ponaša z uspehom potrditve in prepoznavnosti po svetu. Danes je njegova blagovna znamka s svojim logotipom med frizerskimi kolegi, prepoznana. Mare se pojavlja ob boku največjih imen v svetu mode, v svoji bogati karieri pa je kot »dreser« sodeloval z več kot 130 svetovno priznanimi modnimi blagovnimi znamkami, kot so Dolce & Gabbana, Chanel, Louis Vuitton, Moschino, Alexander McQueen in drugi.

Takšno delo – vodenje dveh uspešnih ljubljanskih salonov in udeleževanje v tuji – je intenzivno in zahtevno, pri čemer je pomembna doslednost in uigrano timsko delo. Zato je še posebej ponosen, da s svojo majhno ekipo, ki jo znotraj podjetja sestavlja tri do pet ljudi, premika meje. Podjetje je majhno, a ima, kot pravi Mare, zelo veliko srce in veliko znanja.

Andrej Šmigoc

Modno krojaštvo Andrej Šmigoc, oblikovanje oblačil, trgovina, d. o. o., Ptuj

Začetki Modnega krojaštva Šmigoc segajo v leto 1969, ko je Konrad Šmigoc, ki se je za poklic odločil že pri devetih letih, začel samostojno obrtno pot. Danes podjetje z 18 zaposlenimi in zunanjimi izvajalci uspešno vodi sin Andrej, v družinsko podjetje pa je močno vpet tudi njegov sin Dejan, za finance skrbi Andrejeva žena Tatjana, za marketing pa Dejanova partnerka Sabina.

V Krojaštvu Šmigoc zašijejo svečana ženska in moška oblačila, ob tem pa veljajo za eno od vodilnih podjetij v Sloveniji za izdelavo uniform. Že oče Konrad je šival uniforme za avtobusna podjetja in gostinstvo, danes pa šivajo za policijo, vojsko, pilote in stevardese, lovce, gasilce, ribiče, čebelarje, pihalne orkestre, medicinsko in gostinsko osebje, izdelujejo pa tudi narodne noše. Osnovna oblačila dopolnijo z lastno blagovno znamko srajc, z bluzami, kapami in drugimi modnimi dodatki. Pri delu pogosto sodelujejo z domačimi in tujimi oblikovalci, na primer Leo Pisani, Barbaro Plavec, Milanom Gačanovičem in Alanom Hraniteljem.

V zadnjem obdobju so z blagovno znamko Adrenalin ponudbo razširili tudi na program športnih oblačil oziroma delovnih oblačil, ki jih prilagodijo potrebam posameznega podjetja, jih barvno uskladijo, predvsem pa poskrbijo, da so kakovostna, funkcionalna in udobna.

Andrej Šmigoc se zaveda vrednosti dobrih sodelavcev (prvi vajenec, ki so ga zaposlili prihaja k hiši že 51 let), zato v podjetju vladata poštenost in kolegialnost. Sicer pa poudarja, da je v poslu, sploh pa v tekstilni panogi, najbolj pomembno, da se znaš prilagajati in da vztrajaš.

Drago Belec

CORNUS, raziskovanje in svetovanje v kmetijstvu, d. o. o., Križevci pri Ljutomeru

V podjetju Cornus se že več kot trideset let ukvarjajo z vzgojo sadik zelenjave in dišavnic. Začetki družinskega podjetja segajo v leto 1992, ko je Drago Belec, inženir agronomije, ustanovil podjetje, ki je prvo desetletje delovalo kot poskusna postaja za vrtnine. Belec je uvajal nove tehnologije in tako so nekaj časa pridelovali papriko, kumare, kapusnice, strožji fižol za živilsko predelovalno industrijo. Po letu 2000 so se specializirali izključno za pridelavo sadik in kot prvi začeli pridelovati sadike v namenski embalaži za široko potrošnjo, od lani pa se ukvarjajo tudi z distribucijo semen.

Cornus je danes največji pridelovalec sadik vrtnin in dišavnic v Sloveniji. Na 30.000 m² površin v sodobnih rastlinjakih letno pridelava okrog 15 milijonov sadik vrtnin, dišavnic in jagod, vzgojenih iz gensko nespremenjenih semen. Njihove sadike so na voljo na več kot 200 prodajnih mestih, prisotni pa so tudi na hrvaškem in avstrijskem trgu.

Vrednote, ki jim Belec zvesto sledi, so vztrajnost, znanje, kakovost ter pošten odnos do kupcev ter sodelavcev. Velik poudarek dajejo razvoju, avtomatizaciji in naravi prijaznim rešitvam, vlagajo v tehnične posodobitve, z dvema solarnima elektrarnama pokrijejo skoraj vse potrebe po električni energiji, s sodobnim namakanjem pa porabo vode, ki jo pridobivajo iz lastnih virov, zmanjšajo na minimum.

V poslovanje podjetja je vpeta tudi žena Sandra, ki kot direktorica skrbi za vodenje in upravljanje, računovodstvo in finance, Drago pa skrbi za razvoj tehničnih kapacitet ter tehnologijo. Podjetje ima 17 redno zaposlenih, med vrhuncem sezone jim pomaga tudi do 20 sodelavcev iz lokalnega okolja, v delo pa se vse bolj vključujeta tudi hčeri Vita in Maja.

Maja Gerčer

AGM NEMEC, podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve, d. o. o., Hrastnik

Podjetje AGM Nemec je srednje veliko podjetje, ki ima dolgo tradicijo in izkušnje na področju gradbeništva, gostinstva in turizma. Ustanovljeno je bilo leta 2003, vodi pa ga direktorica Maja Gerčer, ki je tudi lastnica podjetja. Del skupine je tudi njihovo hčerinsko podjetje Geokop, ki se ukvarja z geotehničnimi deli.

Začetki podjetja segajo v leto 1994, ko se je Majin partner Primož Nemec začel ukvarjati z opravljanjem strojnih storitev. Ko se je obseg del začel širiti, sta ustanovila podjetje in ga skupaj vodila. Po smrti partnerja leta 2012 podjetje vodi sama, od lani sta v podjetje vključena tudi oba sinova, vedno pa se lahko zanese tudi na pripadne in zavzete sodelavce. V podjetju je zaposlenih 175 kakovostnih in motiviranih delavcev različnih poklicev, direktorica pa se zaveda, da so ti ključni za uspešno poslovanje podjetja.

Glavna dejavnost podjetja AGM Nemec je gradbeništvo. Predvsem nizke gradnje, a se v zadnjih desetih letih vse bolj podajajo tudi na področje gradnje industrijskih objektov in visokih gradenj ter izvajanje geotehničnih del. V lasti imajo kamnoloma Borovnik v Zagorju ob Savi in Boben v Hrastniku, kjer so postavili tudi betonarno za različne betonske mešanice.

Podjetje uspešno deluje tudi na področju gostinstva in turizma. V Rimskih Toplicah imajo hotel in bazenski kompleks AQUA Roma, v Dolu pri Hrastniku restavracijo Guliver ter restavracijo K5 v Trbovljah.

Poslovanje podjetja temelji na korektnem in poštenem odnosu z investitorji, poslovnimi partnerji in sodelavci, to pa jim nenazadnje olajša vsakodnevne izzive, ki pa se jih vselej lotevajo z navdušenjem.

NOMINIRANCI ZA PODJETNIKA LETA 2024

Peter Slatnar

Izposoja strojev Peter Slatnar, s. p., Cerklje na Gorenjskem

Podjetniška pot Petra Slatnarja mlajšega se je začela z nadaljevanjem očetove obrti. Oče, prav tako Peter, je namreč izdeloval kovinske izdelke za potrebe letalske, avtomobilske in pohištvene industrije. Peter mlajši, ki je bil v mladosti smučarski skakalec, pa se je po končani športni karieri osredotočil na proizvodnjo skakalnih vezi in drugih športnih izdelkov.

V vrhunski šport smučarskih skokov je prodril leta 2006 z inovativnim petnim delom vezi, ki se je med tekmovalci izjemno dobro prijela. Uporablja jo že 98 odstotkov vseh skakalcev po sem svetu. Pred osmimi leti smo Slatnarja spoznali tudi kot proizvajalca skakalnih smuči. Takrat je namreč Elan izstopil iz te branže, Slatnar pa je prevzel celotno poslovanje in že po enem mesecu predstavil prve skakalne smuči pod svojo blagovno znamko. V zadnjem obdobju se je posvetil še programu čevljev za skakalce, izdelanih iz karbona, svojo priložnost pa je videl tudi v oblikovanju vezi za turno smučanje, kjer prav tako lahko unovči izkušnje iz skakalnega športa.

Zaposlene v podjetju, med katerimi sta tudi Petrovi hčerki, na vsakem koraku vodijo drznost, predanost in domiselnost. Ekipa inženirjev, ki velja za eno najboljših v Sloveniji, se ves čas ukvarja z novimi materiali in novo funkcionalnostjo izdelkov. Kot pravijo, jim v coni udobja ni udobno. Iz dneva v dan premikajo meje in se strankam trudijo omogočiti, da gredo še dlje, še hitreje, še višje. Prepričani so, da je majhnost podjetja njihov adut, saj znajo prisluhniti potrebam strank in se nanje hitro odzvati – tudi če se sprva zdijo nemogoče.

Janez Škrabec

RIKO, d. o. o., Ljubljana

Janez Škrabec je ustanovitelj in direktor podjetja RIKO, d. o. o., najuglednejšega inženiring podjetja v širši regiji, ki zagotavlja kompleksne tehnološke rešitve na področju različnih industrij, okoljevarstvene, energetske, prometne in informacijske infrastrukture ter intralogistike in gradbeništva ter se na mednarodnih trgih uspešno uveljavlja z rešitvami za digitalno in zeleno transformacijo.

Podjetje Riko je razvojno, izvozno in trajnostno naravnano. Redno posodablja procese delovanja, širijo obseg delovanja, v svoje rešitve implementirajo najsodobnejše metode in najnovejša inovacijska znanja in dosežke. Kot eno najbolj izvozno naravnanih podjetij v Sloveniji v izvozu vselej zagotavljajo močno slovensko komponento ter prodirajo tudi na nove trge. Na vseh področjih svojega delovanja zasledujejo in uresničujejo načela trajnostnega razvoja. Riko se lahko pohvali s portfeljem, katerega 95% predstavljajo ekološki in okolju prijazni projekti. Podjetje se na zahtevnih zahodnih trgih razvija tudi kot eno referenčnih ponudnikov zelene gradnje.

Janez Škrabec je podjetnik in menedžer, ki stremi k odličnosti v poslovnem delovanju in trajnostnemu odnosu do vseh deležnikov. S podjetniško naravnanoostjo Škrabec razvija tudi organizacije, ki jih je ustanovil ali v katerih sodeluje. S pokroviteljstvom kulturnih, umetniških, športnih, znanstvenih in izobraževalnih institucij spodbuja k razvoju lokalno in širšo skupnost, svoje znanje in izkušnje pa deli tudi na številnih okroglih mizah in konferencah v domačem in mednarodnem prostoru.

Dogovor o partnerskem sodelovanju med OZS in ZRSZ

V Mariborski dvorani Tabor je potekal Sejem zaposlitvenih priložnosti, ki ga je pripravil Zavod RS za zaposlovanje. Na njem je sodelovalo več kot 90 delodajalcev in organizacij iz zasebnega in javnega sektorja, svoje aktivnosti s področja poklicnega, vajeniškega in mojstrskega izobraževanja ter druge dejavnosti je predstavila tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Ob tej priložnosti je predsednik OZS Blaž Cvar z generalno direktorico ZRSZ Greto Metko Barbo Škerbinc podpisal dogovor o poslovnem sodelovanju med obema organizacijama.

Zavod RS za zaposlovanje, ki je letos v Mariboru pripravil drugi vseslovenski zaposlitveni dogodek, velik pomen daje partnerskemu povezovanju s ključnimi deležniki na trgu dela, tudi z zbornicami in združenji delodajalcev. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije z Zavodom zelo dobro sodeluje že vrsto let, na tokratnem dogodku pa je predsednik Blaž Cvar podpisal tudi dogovor o poslovnem sodelovanju med obema organizacijama.

Podoben dogovor je bil pred leti že podpisan, s tokratnim pa se bo sodelovanje med obema organizacijama še poglobilo. Tesneje bosta sodelovali pri pripravi ukrepov na trgu dela, pripravi in izvedbi novih programov za deficitarne

poklice, pri promociji poklicev, pri kreiranju trajnih rešitev za ranljive ciljne skupine, predvsem pri iskanju skupnih rešitev za dolgotrajno brezposelne in starejše, napovedniku zaposlovanja in drugih oblikah dolgoročnejših napovedi potreb delodajalcev po kompetencah. Skupaj bosta organizirali karijerne dogodke ter skrbeli za vzajemno promocijo storitev ZRSZ in OZS. Poleg tega bosta sodelovali tudi pri vprašanjih, ki so povezana z zaposlovanjem in delom tujcev ter z zagotavljanjem kadra delodajalcem.

Sicer pa je svoje priložnosti za zaposlitev na sejmu predstavilo več kot 90 delodajalcev iz zasebnega in javnega sektorja iz različnih dejavnosti in vrsta ključnih ustanov s področja zaposlova-

nja in kariernega svetovanja. Največ jih je bilo iz predelovalnih dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva, trgovine, javne uprave in obrambe, prometa in skladiščenja ter gradbeništva, prisotni pa so bili tudi delodajalci iz gostinstva, informacijskih in komunikacijskih dejavnosti, finančnih dejavnosti ... več kot 20 partnerskih organizacij Zavoda pa je obiskovalcem predstavilo svoje storitve in različne aktivnosti. Med njimi tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki je predstavila svoje aktivnosti s področja poklicnega, vajeniškega in mojstrskega izobraževanja, na zunanjih površinah pa je potekala tudi promocija poklica voznik.

EVA MIHELICH

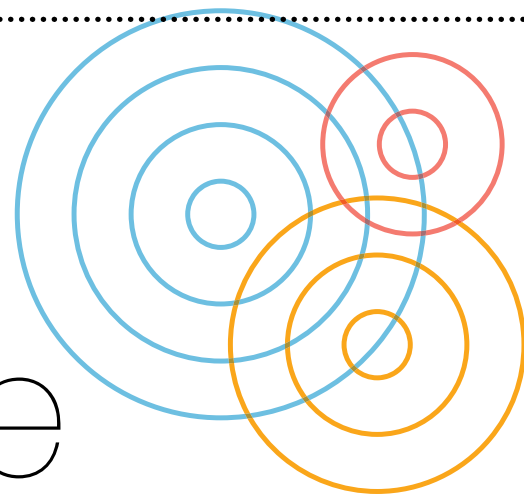

Dogovor o poslovnem sodelovanju sta podpisala predsednik OZS Blaž Cvar in generalna direktorica ZRSZ Greta Metka Barbo Škerbinc.

Na Sejmju zaposlitvenih priložnosti se je predstavila tudi OZS s svojimi aktivnostmi s področja poklicnega, vajeniškega in mojstrskega izobraževanja.

Prenos podjetja na potomce

Družinska ustava je interni dokument, ki zajema vse družinske dogovore. Lahko se vključi tudi načrt, komu in kdaj bodo starši podarili privatno premoženje. Določa tudi potrebno sestavo oporok in drugih zavezujočih dokumentov. Če podjetje prevzema več naslednikov, se dogovori zapišejo v razširjeno družbeno pogodbo.

Starše največkrat zanimajo davčne posledice, vendar je treba nujno najprej doreči vsebino. Torej, kdaj, komu in kaj. Šele nato se ubadamo z davčnimi posledicami. Če se z davčnimi posledicami ubadamo, preden dorečemo vsebino, gre samo veliko energije v nič.

To včasih našim strankam težko razložimo. Če bi svetovanje prilagajali njihovim vprašanjem, bi pojasnjevanje trajalo zelo dolgo. Zato je nujno najprej nastaviti ustrezne dogovore in izhodišča. Šele na teh temeljih se potem preverjajo davčne posledice, ki jih običajno sploh ni.

Podaritev premoženja v 1. dedni red je neobdavčeno. Renta za starše je druga zgodba. Potrebno je ugotoviti najbolj primeren način izplačila, ki je najmanj obdavčen. Zagotovo so obdavčena izplačila preteklih dobičkov. Ne glede na čas lastništva deležev, je potrebo plačati kapitalski davek.

To se v praksi večkrat zamenjuje. Prodaja podjetja je neobdavčena, če so lastniki v podjetju več kot dvajset let. Niso pa neobdavčeni dobički, če jih po dvajsetih letih začnemo izplačevati. Ker je to zapleteno, na MoST inštitutu davke pojasnjujemo celostno. V skladu z dogovori, ki jih pred tem zapišemo v družinsko ustavo.

Dva brata naslednika

Srednje veliko kovinarsko podjetje naj bi prevzela sinova. Oba sta bila zaposlena v podjetju. Ko smo se začeli

konkretno pogovarjati o prevzemu odgovornosti, je mlajšega postalo strah. Po nekaj usklajevalnih srečanjih se je odločil, da lastništva ne bo sprejel. Želel je ohraniti varno službo.

Starša sta bila zelo presenečena. Pojasnili smo jima, da ga nima smisla siliti. Na koncu smo se dogovorili, da bo starejši sin postal 100-% lastnik podjetja. Starša mu bosta postopno v treh korakih podarila delež. S tem smo nastavili varovalko, da bosta starša še sedem let lahko nadzirala poslovanje.

Starejši sin je najprej prejel 24-% delež. Starša bosta še tri leta samostojno odločala, ker imata več kot 75-% delež. Po treh letih bo sin postal imetnik 60-% deleža. Starša bosta imela vsaj še nekaj nadzora. Če bo vse potekalo nemoteno, bo starejši po sedmih letih postal 100-% lastnik.

Starša bosta od takrat naprej prejemala rento do konca življenja. Mlajši bo najprej v last prejel vikend. Po smrti staršev tudi družinsko hišo. S tem sta se strinjala oba brata. Davkov od podaritve premoženja ne bo. Najbolj pomembno je, da je družina popolnoma pomirjena z doseženimi dogovori.

Oba brata sta prevzela odgovornost

Oba brata sta že leta doprinala poslovanju podjetja. Suvereno sta se odločala o vseh poslovnih odločitvah. Starša sta bila pri dobrih sedemdesetih še vedno večinska lastnika. Sinova

sta imela vsak po 10-% delež. S tem sta starša imela popoln lastniški nadzor nad podjetjem.

Klical nas je mlajši sin. Brata sta se strinjala, da bi želela prevzeti podjetje v celoti. Mlajšemu smo pojasnili naš način dela. Takoj se je strinjal, da naredimo brezplačni informativni sestanek s celotno družino. Na srečanje so prišli vsi štirje.

Že na tem srečanju sva s sodelavcem prepričala starše, da bosta podarila celoten delež podjetja. Obenem smo tudi dogovorili višino rente, ki jo bosta sinova oz. podjetje plačevala staršem. Kljub najinemu pojasnjevanju, da je sedaj **nujno doseči še celostne medsebojne dogovore med bratoma**, se za sodelovanje niso odločili.

Odšli so do notarja. Starša sta razdelila deleže enakovredno. Brata sta postala lastnika vsak 50-% deleža. V družbeni pogodbi je notar zapisal klasične dikcije. Med drugim zakonodaja veleva, da se ob izstopu ali dedovanju celoten delež vrednoti po tržni vrednosti. Izplačilo je potrebno izvesti v treh letih. **Smrt za podjetje!**

Pred kratkim nas je klical mlajši brat. Pojasnil je, da se je starejši po petih letih dobrega skupnega dela odločil izstopiti. K temu ga je nagovorila žena, ki je menila, da je preveč vpet v podjetje. Posledično ni imel dovolj energije za družinsko življenje.

Pri pravniku se je pozanimala o pravicah. Zahtevala je cenitev podjetja in celotno izplačilo v treh letih. Starejši brat je očitno dovolj pod njenim vplivom, da se nima moči braniti. Tudi sicer se počuti izgorelo. Vse to botruje temu, da sedaj na pobudo žene izsiljujeta mlajšega brata.

Slednji je obupan. Pojasnjeval nam je, da so bili tik pred tem, da zgradijo nov poslovni objekt. Povpraševanja in posla imajo veliko. Načrtovali so širitev in ključnim kupcem tudi obljubljali, da bodo v kratkem poskrbeli za vse dobave.

Kakšna je trenutna situacija:

1. Iz podjetja odhaja ključen človek,
- ki ga bo zelo težko nadomestiti.
2. Obljube kupcem ne bodo mogli izpolniti.
3. Namesto investicije, bo potrebno izplačati brata.

Mlajši nas je spraševal za pravno varstvo. **Kako lahko pravno ustavi pričakovanja bratove žene? Ne more!** Glede na njene apetite, bi bilo še najbolje podjetje prodati. Vendar pozor. Trenutno podjetje zaradi celotne situacije in odhoda ključnega kadra na trgu ne bi doseglo realne tržne vrednosti.

Ko smo vse to povedali mlajšemu, nas je začel rotiti, naj najdemo neko rešitev. Pojasnili smo mu, da v resnici obstaja. Edina težava je, da še ni izumljen časovni stroj. Rešitev bi bila sprejetje naše ponudbe pred dobrimi petimi leti. Zakaj?

Takrat bi v družbeno pogodbo zapisali, da se izplačilo ne izvaja v tako

Spletna delavnica

PRENOS DRUŽINSKEGA PODJETJA – POTREBNI DOGOVORI IN KORAKI PRENOSA

Na spletni delavnici razjasnimo, kaj je potrebno urediti za učinkovit prenos odgovornosti in lastništva na potomce.

Teme:

- Pogoste problematike prenosa lastništva in možne rešitve za podjetje.
- Kaj je pomembno, da se družinski člani med seboj dogovorite?
- Načrtovanje potrebnih korakov prenosa družinskega podjetja.
- Razlaga različnih družinskih primerov iz naše dobre prakse.
- Davčno pojasnjevanje in postopek prenosa s. p. na d. o. o.

Svetovalec MoST inštituta Leon Kavs vas bo najprej vodil preko praktičnih primerov v **učinkovite rešitve za vaš družinski primer.**

V drugem delu pa bo Uroš Kavs skozi podjetniški vidik predstavil davčne informacije za posamezne situacije, tako za prenos d. o. o.-jev kot za prenos s. p.-ja.

Delavnica je primerna predvsem za:

- družinska podjetja z več kot petimi zaposlenimi,
- lastnike podjetij, ki se boste v naslednjih letih upokojevali,
- naslednike podjetij, ki jih prevzemajo samostojno ali v solastništvu s svojimi sorodniki.

Vabljeni vsi družinski člani, ki ste aktivno vpeti v podjetje.

Brezplačna spletna delavnica bo potekala v **četrtek, 21. novembra, od 13. do 15. ure.**

Prijave sprejemamo preko spletne prijavnice na **most-institut.com/delavnica**.
Prijava je obvezna, ker boste le na ta način prejeli link za spremljanje.

kratkem obdobju. Potrebno je najmanj sedem let, da lahko podjetje izplača tak delež. Pa še to je vprašljivo. Če ni podjetje v veliki ekspanziji, je še v tem obdobju to težko zagotoviti.

Največkrat se tudi dogovorimo, da se delež ne vrednoti po tržni vrednosti. Cilj je zaščititi poslovanje in tiste, ki ostajajo. V večini primerov tudi določimo pogoje, da se nasledniki zavežejo nekaj časa skupaj doprinositi podjetju. Zapišemo, da se npr. nasledniki zavežejo v podjetje doprinositi vsaj naslednjih 8 let.

Če posamezni družbenik izstopi prej, **se delež dodatno diskontira**, kot npr.:

- od 0 do 2 leti = 20 % ocenjene vrednosti deleža;
- od 2 do 4 let = 40 % ocenjene vrednosti deleža;
- od 4 do 6 let = 60 % ocenjene vrednosti deleža;

– od 6 do 8 let = 80 % ocenjene vrednosti deleža;

– od 8 let naprej = 100 % ocenjene vrednosti deleža.

Kaj to pomeni v praksi:

1. Če želi posameznik oditi prej kot v osmih letih, bo dobil manj od ocenjenega.

2. Še vedno se poleg tega dogovorimo tudi za nižjo osnovno ceno deleža.

3. Zapišemo tudi bistveno daljše roke izplačila od zakonsko predpisanih.

V praksi seveda ni absolutne varovalke. Vendar **z našim načinom dosežemo bistveno večjo varnost za podjetje.**

To velja tako v primeru izstopov družbenikov kot tudi v primeru dedovanja. Več o potrebnih družinskih dogovorih izveste na delavnici 21. novembra.

UROŠ KAVS, MOST INŠTITUT,
WWW.MOST-INSTITUT.COM

V prihodnosti se lahko zaneseš le nase

Biti odvisen od države ali si svojo finančno varnost zagotoviti sam? Mislim, da je odgovor danes že povsem jasen. Da bi to dosegli, moramo najprej skrbno obvladati naš družinski proračun – kako ga financirati in kako ga narediti stabilnega ter z investicijami povečevati njegovo vrednost.

Financiranje družinskega proračuna je v osnovi precej enostaven proces načrtovanja in upravljanja prihodkov ter stroškov, da bi zagotovili finančno stabilnost in dosegali dolgoročne cilje – finančne, seveda. Proračun ni le orodje za spremljanje izdatkov, ampak je tudi osnova za vzpostavljanje zdravih finančnih navad, s katerimi lahko potem gradimo naprej in preprečujemo nepotrebne dolgove.

Družinski proračun je finančni načrt, ki vključuje mesečne prihodke in odhodke celotnega gospodinjstva. Načrtovanje proračuna ni zgolj spremljanje, koliko denarja gre iz vašega žepa – gre tudi za sprejemanje bolj premišljenih odločitev in pripravo na nepredvidene dogodke. Stabilen proračun je temelj za ustvarjanje finančne varnosti, zmanjševanje dolgov in doseganje dolgoročnih ciljev,

kot so nakup stanovanja, varčevanje za pokojnino ali izobraževanje otrok.

Kontrola prihodkov in odhodkov

Za vsak proračun so ključni predvsem prihodki. Različni viri prihodkov v družinskem proračunu so lahko predvsem redni (plače, pokojnine, honorarna dela, dela preko pogodbe itn.) in ti so najbolj ključnega pomena za načrtovanje osnovnih življenjskih stroškov. Seveda se v proračunu lahko srečamo tudi z nerednimi prihodki, kot so nadure, investicijski prihodki (najemnine, dividende) ali socialni transferji.

Za zdrav družinski proračun je ključnega pomena, da poskrbite za pravilen »cash flow«, da tekoči in predvsem redni prilivi redno pokrivajo vaše izdatke. Nujno je, da se en del teh prihodkov nameni

za ustvarjanje rezervnega sklada, ki vam pomaga prebroditi bolj kritične dni ali tedne, kjer bi zmanjkal redni prihodek.

Da je naš proračun lahko optimalen in zdrav, pa je predvsem potrebno dobro nadzirati naše odhodke. Tudi omenjene lahko razdelimo v fiksne (najemnine, položnice, zavarovanja) in spremenljive (hrana, transport, prosti čas itn.). Seveda pa se pri samih odhodkih večkrat zgodi, da nas presenetijo tako imenovani ne-pričakovani stroški (popravila, zdravniški stroški ...), zaradi česar je nujno, da imamo vzpostavljen rezervni sklad.

Kaj pomeni investiranje za finančno stabilnost?

Varčevanje dela naših prihodkov in investiranje le-teh pa seveda gradita še bolj stabilen finančni proračun, kjer lahko za vmesno financiranje posežemo v

Bigstock

naša privarčevana sredstva in nam ni potrebno takoj najemati kratkoročnih kreditov ali posojil.

Pred vsakim investiranjem se sicer moramo najprej vprašati, zakaj investiramo. Da bi dosegli boljši donos? To je načeloma napačen odgovor, saj je za tovrstno željo težko izbrati primerno finančno naložbo, ker nam takšen odgovor ne ponudi niti časovnega horizonta niti vseh pomembnih informacij za pravilno odločitev.

Investirati morate vedno za nek določen cilj (nakup avtomobila, nepremičnine, varčevanje za otroke, zlato rezervo, pokojnino, finančno varnost, svobodo in finančno neodvisnost ...) in pot do tega cilja skrbno načrtovati. Pri vsakem načrtovanju finančnega cilja moramo določiti znesek in časovni okvir vlaganja. Ko spoznate svojo naravnost do tveganja, lahko načrtujete in za bolj dolgoročne cilje izberete bolj tvegane naložbe, ki imajo tudi večji potencial donosa. Za kratkoročne cilje, kjer si tveganja ne moremo privoščiti, pa izberete med manj tveganimi naložbami, ki imajo sicer manj donosa, a vam na poti do cilja ne smejo povzročiti nižanja vrednosti.

Prvi koraki

Pred samim začetkom investiranja oziroma varčevanja ne smete pozabiti na osnove, ki so zelo pomembne, preden investirate svoj prvi denar:

- **najprej začnite uporabljati aplikacije, s katerimi nadzirate vaše prihodke in odhodke** – le na ta način boste »osvestili« vaše izdatke, jih optimizirali in tako prihranili več denarja, ki bo na voljo za investiranje;

- **zmanjšajte ali povsem ukinite vaše dolgove** (limiti, krediti, kreditne kartice) in optimizirajte vaše bančno poslovanje – zmanjšajte stroške, kolikor se seveda da;

- **prve mesečne zneske investirajte najugodnejše, kar je mogoče** – bodite pozorni na stroške, ki spremljajo vaše investicije majhnih zneskov (npr. naredite primerjavo med vlaganjem v vzajemne sklade ali ETF sklade – kaj je ugodnejše) in predvsem na samem začetku investirajte manj tvegano;

- **ko se nabere dovolj velika količina sredstev, začnite z razpršitvijo med različne naložbene razrede** – šele, ko imate na strani par 1.000 €, je primeren čas za razpršitev zaradi optimizacije stroškov in razpršitev med bolj tvegane naložbe;

- **v začetnem delu investiranja dobro preučite vse davčne vidike naložb** – optimizacija davkov vam lahko prihrani zelo veliko, če seveda veste, kaj in kako optimizirati.

Izbor naložb, ki bi bil najbolj primeren za začetnike:

- ETF skladi – izjemno stroškovno ugoden način investiranja ter primerna razpršitev premoženja;

- fizično zlato – nujen dodatek za varnost in stabilnost portfelja,

- kriptovalute – v osnovi fokus na Bitcoin, za malce bolj tvegane portfelje še del v kakšen alt kovanec;

- delnice – izbor najboljših podjetij s poudarkom na dividendne prihodke;

- denarna pozicija.

Ne pozabite na razpršitev vaših sredstev

Vsekakor je najbolj popularen način obvladovanja tveganj primerna razpršitev med različne vrste naložb, ki so med seboj v korelaciji, kar pomeni, da se gibljejo različno (ko ena naložba pada, druga raste). Izkušeni investitorji ne zagovarjajo prevelike razpršenosti, saj ta vsekakor zmanjšuje potencialni donos, a so vsekakor tudi razpršeni.

Pri primerni razpršitvi lahko namreč dosegate manjše odstopanje pri padcih na trgu in dosegate primeren donos tudi takrat, ko trgi rastejo. Svoja sredstva tako lahko razpršite med različne naložbene razrede (upoštevajte različne naložbene razrede, geografsko lokacijo), kot so ETF skladi in delnice ter plemenite kovine, kriptovalute, nepremičnine itn.

Kontrolirajte tveganja

Če smo torej danes postavljeni pred dejstvo, da moramo s svojimi investicijami tvegati, bi bilo dobro, da upoštevamo ključne napotke, s katerimi lažje obvladujemo tveganja, ki jih sprejemamo:

- 1. **Razpršitev** – verjetno najpomembnejši faktor pri obvladovanju tveganj – če imate svoja sredstva primerno raz-

pršena med manj in bolj tvegane investicije, s tem povečate varnost celotnega vloženega denarja.

- 2. **Denarna pozicija** – vedno imejte nekaj odstotkov svojih sredstev v denarju – to je tista rezerva, ki jo lahko porabite, da ob padcu določenih naložbenih razredov okrepite svoje pozicije (kupujete, ko je poceni) ali pa denar preprosto porabite za kakšen nenaden življenjski izdatek (in vam takrat ni nujno potrebno, da prodate vaše investicije).

- 3. **Obvladovanje tveganj** – pri vsaki investiciji lahko obvladujete tveganja na različne načine in z različnimi orodji – najbolj pogosto uporabljeno je, recimo, »stop loss« naročilo, s katerim vnaprej določite, pri kateri ceni zapuščate investicijo, če le-ta prične s padanjem. Dodatno lahko vedno vaš investirani denar zavarujete z različnimi »inverznimi« naložbami, potencialno tudi z različnimi izvedenimi finančnimi instrumenti (opcijske pogodbe itn.).

- 4. **Realizacija dobičkov in balansiranje** – tveganja najlažje zmanjšujete tudi s tem, da na trgu, ki vam v nekem času ponudi dobiček, del le-tega tudi vzamete in hranite v denarno obliko. S tem ko povečate »cash« pozicijo, prav tako pridobivate na varnosti, dodatno pa imate ta sredstva na voljo za tiste naložbe, ki so kratkoročno padle, a imajo vseeno potencial. Balansiranje lastnega portfelja naložb bi bilo potrebno izvajati vsaj enkrat letno.

Zdrav družinski proračun

Družinski proračun je temelj finančne varnosti vsake družine. Z njim si omogočate učinkovito kontrolo nad prihodki in predvsem odhodki in se tako do svojega zasluženega denarja obnašate odgovorno. Prav tako lahko samo zdrav družinski proračun omogoča investiranje in s tem uresničevanje dolgoročnih ciljev. Zato pametno načrtujte in upoštevajte osnovna načela za kontrolo in investiranje, da bo tudi vaš družinski proračun stabilen in se bosta nanj lahko zanesli bolj kot na državo.

MATJAŽ ŠTAMULAK, NEODVISNI
FINANČNI SVETOVALEC, INVESTITOR IN
PREDAVATELJ, WWW.CRESUS.SI

Moč odpornosti v nenehno spreminjajočem se svetu

Ste se kdaj zalotili, da razmišljate: Samo, da dokončam ta projekt, to nalogo, preživim ta teden, potem bo vse lažje? Vsi se ujamemo v to past. Toda življenje ne deluje tako. Ni statično. Ko odpravimo eno oviro, se ne ustali v urejenem vzorcu. Ko že mislimo, da smo rešili en izziv, se neizogibno pojavi nov. Resnica je, da se življenje nenehno razvija, z razvojem pa prihaja neskončna vrsta preizkušenj.

Vendar nam družba pogosto prodaja iluzijo, da je popolnost dosegljiva – uspeh brez težav, sreča brez žrtvovanja, dosežki brez boja. Ta fantazija nas napolnjuje k prepričanju, da *obstaja različica življenja, v kateri težav ni več*, če le dovolj trdo delamo, dovolj dobro načrtujemo ali imamo dovolj sreče. Toda resničnost ne bi mogla biti bolj drugačna. Življenje je nepredvidljivo. Polno je bolečine, neuspehov in izzivov, ki se jim ni mogoče izogniti. Ne glede na to, kako popolno načrtujemo, bodo šle stvari narobe.

Nepredvidljivost je vtkana v tkivo življenja

Nekega dne lahko uživate v uspešni karieri, nato pa se soočite z nepričakovano združitvijo ali zmanjšanjem števila zaposlenih, zaradi česar ostanete brez službe. Lahko leta vlagate v podjetje, a se zaradi sprememb na trgu ali nove tehnologije vaš trud izniči. Odnosi, ne glede na to, kako globoki so, se lahko brez opozorila porušijo. In potem je tu še neizogibna resničnost izgube. Bližnji se starajo, dogajajo se nesreče in bolezni – vse to je krut opomnik, da nihče ni imun na negotovosti življenja.

Pomislite na trenutke, ko vam je življenje navrglo nekaj, česar niste pričakovali – nenadno izgubo službe, konec razmerja, zdravstveno težavo ali smrt ljubljene osebe. To so trenutki, ko se razblini fasada predvidljivosti.

Zakaj je odpornost pomembna?

Kako se torej spoprijemamo s tem? Kako ne le preživeti, ampak tudi uspevati ob teh neizogibnih izzivih? Odgovor je **odpornost** – večšina, ki je danes bolj kot kdaj koli prej ključna.

Odpornost ni več samo sposobnost obvladovanja težav, postala je temeljna večšina, potrebna za uspeh v sodobnem svetu. Kot ugotavlja raziskava, objavlj-

na v reviji Forbes, delodajalci vedno bolj iščejo odpornost, saj delavcem omogoča obvladovanje hitrih sprememb, ki jih prinašajo nove tehnologije, kot je umetna inteligenca.

Odpornost pomeni, **da se po neuspehu znamo pobrati, se prilagoditi izzivom in ohraniti notranjo moč**. V svetu, kjer tehnično znanje hitro zastara, je odpornost ena redkih stalnic, ki ohranja delavce relevantne. Z njo obvladujemo stres, se učimo iz neuspehov in nenehno izboljšujemo – lastnosti, ki jih ni mogoče avtomatizirati.

Uporabna vsepovsod

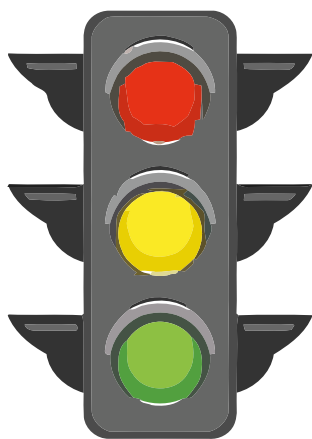
V nasprotju s tehničnimi veščinami odpornost presega panoge, delovne nazive in poklicna okolja. To ni lastnost, ki pripada samo voditeljem, športnikom ali reševalcem v nujnih primerih – **bistvena je za vsakogar**. Ne glede na to, ali delate na področju IT, zdravstva, financ ali izobraževanja, vas odlikuje sposobnost prilagajanja, okrevanja in napredovanja. Vzemimo za primer zdravstveno industrijo med pandemijo. Zdravniki, medicinske sestre in bolnišnično osebje so se soočali s pritiski brez primere, vendar so se tisti, ki so bili zelo odporni, uspeli ne le spopasti, temveč tudi voditi svoje ekipe skozi kaos. Pod stresom se niso zlomili; našli so načine, kako se obrniti, se

sproti učili novih protokolov in se prilagajali hitro spreminjajočim se razmeram. Njihova odpornost jim je omogočila, da so ostali osredotočeni na dolgoročni cilj – reševanje življenj.

Odpornost je kot mišica

Ljudje smo po naravi odporni in smo ena najbolj prilagodljivih vrst na planetu. Od preživetja naravnih nesreč do obnove po osebnih tragedijah, saj smo trdno prirojeni za to, da se znamo pobrati. Vendar pa to, s čimer se rodimo, ni vedno dovolj. Tako kot mišica tudi odpornost potrebu-

je dosledno vadbo in vaje, da se okrepi. Brez tega tvegamo, da nas življenjski izzivi presenetijo in da bomo nepripravljeni na neuspehe.

Ena od učinkovitih tehnik za krepitev odpornosti je vadba **obvladovanja impulzov**. Na delovnem mestu in v življenju smo nenehno bombardirani s skušnjavami in izzivi, ki sprožijo takojšnje čustvene reakcije – pa naj gre za težavno elektronsko sporočilo stranke, nenadno spremembo pri projektu ali nesoglasje s sodelavcem. Obvladovanje impulzov je sposobnost, da se ustavimo, zadihamo in se upremo želji po takojšnjem odzivu. Vzemimo na primer vodjo, ki se sooča s kritično zamudo pri projektu. Namesto da bi se odzval z razočaranjem ali jezo, prožen vodja izvaja nadzor impulzov – ustavi se in mirno oceni situacijo, preden se odloči, kako naprej. To omogoča bolj premišljen odziv, ki rešuje težave in jih ne poslabšuje. Poglejmo si učinkovito tehniko, ki vam bo pomagala nadzirati impulse.

Obvladovanje impulzov: Tehnika semaforja

Obvladovanje impulzov je sposobnost, da se ustavimo, preden se odzovemo na čustveni sprožilec. Predstavljajte si svoja čustva kot semafor:

- **Zelena luč:** Vse je mirno in imate popoln nadzor nad dogajanjem. Počutite se uravnovešeno in odzivanje na situacijo je enostavno.

- **Rumena luč:** Takrat začnete čutiti razočaranje, nepotrpežljivost ali obrambno naravnost. Še vedno imate stvari pod nadzorom, vendar je to signal, da upočasnite in se preverite, preden se stvari stopnjujejo.

- **Rdeča luč:** Na tej stopnji je težko nadzorovati svoja čustva. Takrat reakcije običajno postanejo impulzivne – jeza, izbruhi, obramba ali zapiranje vase.

Cilj je posredovati, ko ste v fazi **rumene luči**, preden se prižge **rdeča luč**, ko lahko vaši odzivi uidejo izpod nadzora.

Primer: Ravnanje s kritično povratno informacijo

Scenarij: Ste sredi pogovora z vašim nadrejenim, ki vam nepričakovano posreduje kritične povratne informacije.

- **Zelena luč:** Na sestanek prihajate mirni in samozavestni, pripravljeni na razpravo o svoji uspešnosti.

- **Rumena luč:** Takoj ko se pojavi kritika, začutite, da se vaša obrambna sposobnost začne povečevati. Morda se počutite nerazumljeni, obsojeni ali nepravilno ocenjeni. To je vaša rumena luč – opozorilo, da se usmerjate v reaktivno območje.

- **Rdeča luč:** Če dovolite, da se to nadaljuje, se lahko začnete braniti, izpodbijati povratne informacije ali se umaknete vase in se popolnoma izključite iz pogovora.

Uporaba tehnike: Ko začutite, da se vam prižge rumena luč, ko začne nara-

ščati obrambni odziv, naredite premor. Vdihnite ali v mislih preštejte do pet. Ta trenutni premor vam omogoči, da ponovno prevzamete nadzor. Namesto da se odzovete instinktivno, spremenite perspektivo. Namesto da povratno informacijo razumete kot osebni napad, jo spremenite v priložnost za rast. Vprašajte se: *Kaj se lahko iz tega naučim?*

Izid: Odzovete se mirno, postavite pojasnjevalna vprašanja in se osredotočite na to, kako na podlagi povratne informacije rasti, namesto da se odzivate impulzivno.

Kot za vsako spretnost sta tudi za to potrebna čas in vaja. Bolj ko boste uporabljali tehniko semaforja, bolje boste opazili **svojo rumeno** luč in se zavestno odločali, preden boste dosegli **rdečo luč**. Sčasoma se boste začeli odzivati bolj premišljeno in manj impulzivno, kar bo izboljšalo vaše osebne in poklicne odnose.

Obvladovanje impulzov ne krepi le vaše odpornosti, temveč tudi vaše **sposobnosti odločanja**. Z obvladovanjem premora se naučite odzivati z namenom in ne z reakcijo, kar vodi k boljšim rezultatom na osebnem in poklicnem področju. Tako kot dvigovanje uteži v telovadnici tudi vadba odpornosti z nadzorom impulzov, čuječnostjo in uravnavanjem čustev sčasoma okrepi vašo odpornost in vas pripravi na to, da se boste z jasnostjo in samozavestjo soočali z nepredvidljivimi življenjskimi okoliščinami.

Stoiški filozof **Epiktet** je nekoč dejal: *"Ni pomembno, kaj se ti zgodi, ampak, kako se nanj odzoveš."* Odpornost se gradi v prostoru med tem, kar se zgodi, in tem, kako se odločimo odzvati. To je večšina, ki jo lahko treniramo – podobno kot mišice. Ko nas neizogibne življenjske težave preizkušajo, se lahko odločimo, ali nas bodo zlomile ali **okrepile**.

JANEZ HUDOVERNIK

POVABILO ZA KREPITEV SVOJE ODPORNOSTI IN OPOLNOMOČENJE DRUGIH

Če ste pripravljeni narediti naslednji korak pri krepitvi osebne odpornosti ali opolnomočenju drugih, da storijo enako, vam priporočamo:

- vzemite knjigo **Uspešni pod pritiskom**, v kateri boste našli več kot 50 tehnik za krepitev odpornosti in/ali
- v svojem podjetju izvedite delavnico **Trening osebne odpornosti**.

Cilji — mala beseda z velikim pomenom

V junijski številki revije sem zadnji članek o ciljih zaključil z mislijo, da so cilji okvir, s katerim naše potenciale usmerimo v točno določeno smer, in so način upravljanja s procesi v organizaciji. Pomen načina SMART pa je, da z metodo strukturiramo, kako cilj dosežemo. Brez jasne strukture nikoli ne bomo dosegli cilja. Tokrat dodajam še nekaj smernic za preverjanje, ali so naši cilji dobro postavljeni.

Cilji in vizije

Obstaja razlika med vizijo in ciljem, ki je razlika med pomenom in upravljanjem. Vizija je povezana z iskanjem bistva in smisla, z usmeritvijo našega delovanja. Kot že ime pove, je povezana z vpogledom, predstavljanjem nečesa, kar si želimo ali hočemo v prihodnosti. Je vizualizacija, ideja o tem, kako bi moralo biti. Veliko vlogo pri tem igrajo tudi znanje, izkušnje in pamet. Ljudje, ki jih lahko prepoznamo kot modre, so tisti, ki jih drugi izberejo za ustvarjalce vizije in jim nato sledijo.

Razumevanje vizije v vodenju je bistvenega pomena za vsakega vodjo, ki želi voditi k uspehu. Vizija služi kot Se-vernica, ki zagotavlja smer in namen. Je več kot le vzvišen ideal; je jasna ar-

tikulacija tega, kar želi organizacija doseči v prihodnosti. Za vodje je ključnega pomena dobro definirana vizija, saj pomaga usklajevati timska prizadevanja k skupnim ciljem, spodbuja občutek pripadnosti in predanosti med člani tima. Ko vsi razumejo vizijo, lahko sodelujejo in zagotovijo, da so njihovi individualni prispevki usklajeni s skupnimi ambicijami organizacije.

Vizija mora biti takšna, da ustvarja podobe – predstave – za ljudi. Ko ljudem dajemo informacije, kot je npr. vizija, brez jasnih in konkretnih opisov, jim podajamo en velik trans. Taka nejasna in nenatančna sporočila si vsak lahko razume po svoje in zato potem tudi naredi po svoje. Takšen način je vstran od uspeha. Vsem bo sicer zelo v redu, ker

bo veliko dražljajev in dogajanja, koristi pa nobene, ker bodo še vedno delali po starem.

Za razliko so cilji povezani z vprašanjem, kako pridemo tja, kamor nas kliče vizija. Cilji so izvedljivi koraki, ki vizijo pretvorijo v resničnost. S cilji iščemo odgovore na vprašanja, kakšne osebne, materialne in druge vire potrebujemo za uresničitev vizije, kako s temi viri upravljati, kakšne postopke uporabiti, znanja, ki jih potrebujemo, koliko denarja, časa ipd. Zagotavljajo merljive mejnike, ki vodijo napredek in določajo prednostne naloge. V kontekstu vodenja je za operacionalizacijo vizije bistvenega pomena postavljanje natančno opredeljenih ciljev. Z razdelitvijo vizije na obvladljive cilje vodje opolnomočijo svoje ekipe, da se osredotočijo na tisto, kar je najpomembnejše, zaradi česar je pot do uspeha jasnejša in bolj dosegljiva.

KO NEKDO REČE: »NE VEM, KAJ HOČEM,« IZRAŽA POMANJKANJE VIZIJE, NE POMANJKANJA CILJEV. CILJI EKZISTENCIALNO SLEDIJO VIZIJI.

Sekundarni dobiček

Razumevanje sekundarnih koristi je ključnega pomena za vodje, ki želijo spodbujati rast sebe in svojih ekip. Sekundarni dobički se nanašajo na koristi, ki jih posamezniki pridobijo iz svojih dejanj, pogosto nezavedno. Tudi, če je nekaj primarno slabo, ima oseba od tega neko korist. Sekundarni dobički vzdržuje-

Bigstock

jo stara stanja, ki so lahko tudi problemi. V kontekstu vodenja lahko prepoznavanje teh pridobitev osvetli, zakaj nekatera vedenja vztrajajo kljub pomanjkanju usklajenosti z zastavljenimi cilji.

V poslovnem okolju se sekundarni dobički lahko kažejo v različnih oblikah. Zaposleni se lahko na primer upira sprejetju in uporabi nove tehnologije, ker ogroža njegovo uveljavljeno vlogo osebe, ki zna poiskati informacije. Medtem ko je primarni cilj morda povečati učinkovitost z novimi orodji, lahko sekundarna pridobitev ohranjanja njihove zaznane vrednosti v ekipi in povzroči odpor. Vodje, ki razumejo to dinamiko, lahko nagovarjajo strahove in pomisleke ter ustvarijo okolje, v katerem se spremembe sprejmejo, namesto da se jim upira.

V zapletenem okolju vodenja sekundarni dobički pogosto igrajo ključno, a spregledano vlogo. Ti dobički se nanašajo na dodatne koristi, ki jih posamezniki pridobijo s svojimi dejanji, poleg primarnih ciljev, ki jih želijo doseči. Za vodje je razumevanje sekundarnih pridobitev bistveno tako za osebni razvoj kot za timsko dinamiko. S prepoznavanjem teh osnovnih motivov lahko vodje povečajo svojo učinkovitost, spodbujajo bolj angažirano ekipo, vodijo k svojim glavnim ciljem in uspehu.

Razumsko in logično je pričakovanje, da bodo cilji koristni za vse, organizacijo, vodje, ostale zaposlene, a razum pogosto nima pravega stika z realnostjo. Sekundarni dobički so del zadovoljevanja psiholoških potreb posameznika, ki so del naših nezavednih struktur. Pri ciljih je to nujno upoštevati in zagotoviti, da se koristi trenutnega stanja upoštevajo in prenesejo v nov cilj.

Okoliščine in ekologija

Za doseganje cilja moramo investirati svoje kapacitete in se odreči nekim drugim stvarjem ali aktivnostim. Na nek način moramo za vsak cilj plačati neko ceno, ki je lahko finančna, lahko pa nima nobene veze z denarjem in je v obliki časa, energije, odrekanja drugih stvari. Npr. če rekreativno tečeš, v času teka ne moreš početi drugih stvari, ki so ti prav tako ljube ali pomembne. Ali razvojno gledano, če se ne udeležiš razvojne

delavnice, ker imaš preveč dela, si sicer naredil delo, cena pa je znanje, ki si ga zamudil.

Podjetje je kot panj. Čebele oprašujejo zaradi sebe, ne zaradi drevesa. Korist mora biti za oba, za organizacijo in za zaposlenega. Ljudje ne hodijo v službo zaradi organizacije, temveč da uresničijo svoje cilje in vizije. Tudi skrb za zaposlene je lahko del ciljev organizacije, če pa že ni, potem bi se organizacija pri postavljanju ciljev morala zavedati vpliva, ki ga lahko imajo cilji na zaposlene.

Če želimo motiviranega zaposlenega, je boljše kot vsiljevati pomen ciljev organizacije, take cilje povezati z njihovimi zasebnimi cilji, ki so lahko tudi znotraj organizacije, ni pa nujno. Bolj kot bodo cilje vzeli za svoje, bolj bodo motivirani.

Ena izmed predpostavk dobre komunikacije v razvojnem pristopu NLP (nevro-lingvistično programiranje) pravi, da je nemogoče, da ne bi komunicirali. Tudi pri izvajanju ciljev, ki smo jih zastavili, se moramo zavedati, da karkoli delamo, vedno vplivamo (komuniciramo) na druge. Napredovanje lahko pomeni več finančnih ugodnosti, a pomeni tudi več odgovornosti, mogoče več časa za službo, dodatna izobraževanja, delo izven delovnega časa, dostopnost na dopustu. Cilj, ki se na prvi pogled zdi odličen, brez podrobnega raziskovanja lahko povzroči cel kup težav v našem načinu življenja ali naših odnosih druge.

Primer: V podjetju zaposlijo novega vodjo prodaje, ki bo odgovoren za deset prodajalcev. Le-ta dobi cilj, da v treh mesecih postavi prodajo, doseže ali preseže cilje. Nima možnosti, saj bi na takšnem delovnem mestu potreboval vsaj šest mesecev, da bi sploh spoznal sodelavce, stranke in značilnosti dela. Če bo še spreminjal v organizaciji dela, pa absolutno ne bo dosegel ciljev. Bo dosegal neke rezultate, a daleč od 100-% učinkovitosti. Zato moramo postaviti objektivne cilje glede na trenutne okoliščine.

Cilji in vodenje

Učinkovito postavljanje ciljev je zagotovo ena izmed pomembnejših nalog vodij ne glede na to, kam v strukturo vodenja se umeščajo. Pri strateškem nivoju je usmeritev organizacije, v katero

smer in s katerimi viri se bo tja odpravila, pri taktičnem nivoju pa, kako bomo do tja prišli, načrtovanje aktivnosti, ciljni je razvoj kadrov, da bodo lahko do cilja prišli, in operativni, da cilje v praksi tudi izvedejo. Predvsem zadnji ima velik vpliv pri delu z ljudmi, nekoč imenovanimi neposrednimi proizvodjalnimi organi. Le ko vsak posamezni člen dosega cilje, jih lahko tudi celotna organizacija.

Lep primer je, ko cilje postavimo v strukturo:

1. Ko so cilji postavljeni previsoko, je odziv zaposlenih: »Tako visokih ciljev tako ali tako ne bomo dosegli,« in že v štartu niso motivirani in v smeri cilja vozijo z ročno zavoro.

2. Ko so cilji postavljeni prenizko, so zaposleni prepričani, da jih bodo z lahkotjo dosegli, zato svoje kapacitete začnejo trošiti v vse druge, nepotrebne smeri.

3. Le pravilno postavljeni cilji bodo spodbudili izziv in motivacijo, ki za seboj potegneta vse vire, ki jih imajo zaposleni. In teh je ogromno.

Vredno si je zapomniti, da so cilji osnovni korak za kakršni koli napredek. Če v neki aktivnosti nimamo cilja, je to psihološka igra. Brez jasne smeri in efekta trošimo svoje vire in vire organizacije. Na žalost pa je pomen postavljanja ciljev še vedno podcenjen, pogosto se ga celo ne zavedamo. Mogoče je to povezano tudi s tem, da je na trgu tako malo celovitega znanja o tem.

Naloge za bralce

1. Pomembne cilje zapišite in preverite, ali zadovoljujejo kriterije modela SMART.

2. V naslednjo pripravo ciljev vključite, kako bodo cilji vplivali na druge: trenutni obseg dela, zaposlene, vodje, družine zaposlenih, lastnike, stranke, okolje ipd.

3. Preverite vaše vizije in jim dajte konkretno predstavnost.

Če želite, lahko razmišljanja o vsebini in nalogah ter povratne informacije in vaše dobre prakse delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj in kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER,
POSLOVNI TRENER IN COACH

AVTOSERVISERJI

Regijska srečanja avtokleparjev in avtoličarjev za reševanje zapletenih odnosov z zavarovalnicami

Pogovori, ki jih je Sekcija avtoserviserjev pri OZS do sedaj izvedla z vrsto naših zavarovalnic, so potrdili priporočen koncept reševanja zagat njihovih medsebojnih poslovnih odnosov, ki ga je sekcija predlagala svojim članom. Pogovore pa so na regijskih srečanjih, ki jih je pripravila sekcija, nadaljevali še avtoserviserji sami, ki so problematiko v stroki lahko neposredno predstavili tudi predstavnikom zavarovalnic.

Nasveti sekcije in osnutek poziva zavarovalnicam

Če na kratko spomnimo, sekcija svojim članom pri urejanju odnosov z zavarovalnicami svetuje, da pri pripravi svojega cenika prepoznajo, ovrednotijo in vključijo res vse stroške, ki vplivajo na ceno njihove delovne ure, in jo s programom Kalkulator cen, ki je na spletni strani sekcije, tudi pravilno izračunajo. Rezultati kalkulacije so osnova za izdelavo cenika, ki je skupaj z opisom opremljenosti delavnice in strokovnosti kadra najboljši argument za pogovore o pogojih sodelovanja z zavarovalnicami.

Sekcija je za svoje člane pripravila osnutek dokumenta za zavarovalnice. Poziv k izboljšanju pogodbenih pogojev, s katerim lahko sprožijo pogovore o spremembi pogojev. Iz poziva je že takoj jasno, da ima avtoserviser obrtno dovoljenje in oblikovan cenik, kar sta vstopna pogoja za resna pogajanja, v nadaljevanju pa dokument vsebuje tudi vrsto postavk, ki vplivajo na ceno delovne ure in jih je potrebno pri pogajanjih upoštevati.

Sodelovanje avtoserviserjev z zavarovalnicami je individualni pogodbeni odnos, ki ga lahko spreminjata le pogodbeni partnerja. Poudariti pa velja, da so tisti, ki priporočila sekcije upoštevajo in imajo z zavarovalnicami aktiven odnos, hkrati tudi bolj uspešni pri doseganju ugodnejših pogojev.

Avtoserviserji so problematiko v stroki lahko neposredno predstavili tudi predstavnikom zavarovalnic.

Predstavniki slovenskih zavarovalnic za isto mizo z avtoserviserji.

Regijska srečanja avtokleparjev in avtoličarjev

Na srečanjih sekcija članom podrobno predstavlja rezultate dogovorov z zavarovalnicami in vsebino pogajanj, ki jih morajo avtoserviserji za oblikovanje korektnih cen delovne ure z njimi opraviti. Do sedaj so regijska srečanja potekala že v Primorsko-Goriški, Savinjski, Podravske in Pomurske regije. Aktivnosti sekcije je uvodoma predstavil Miran Andrejek, predsednik Sekcije avtoserviserjev pri OZS, v nadaljevanju pa so besedo prevzeli člani in predstavniki zavarovalnic sami predstavili svoj vidik problematike sodelovanja.

Ključna točka razprav je cena delovne ure v avtoservisni delavnici, saj z njimi, kljub spremembam, ki so jih zavarovalnice že izvedle, avtoserviserji še vedno ne morejo biti zadovoljni. Spremembe cen namreč ne dosegajo pokrivanja stroškov številnih aktivnosti, ki so jih zavarovalnice prenesle na avtoserviserje, vse skupaj namreč močno vpliva na izkoriščenost delovnega časa, kjer med avtoserviserji in zavarovalnicami še vedno prihaja do večjih razhajanj.

Srečanja so tudi neprecenljiva priložnost za mreženje in odpravljanje morebitnih preprek v komunikaciji, saj razprava poteka neposredno s predstavniki zavarovalnic, s katerimi lahko avtoserviserji navežejo osebne stike za pogajanja v prihodnje. Svoj pogled na sodelovanje pa podajo tudi predstavniki zavarovalnic, ki odgovarjajo na konkretna vprašanja avtokleparjev in avtoličarjev.

Predstavniki Sekcije avtoserviserjev pri OZS na regijskih srečanjih spoznajo vrsto novih argumentov svojih članov, ki jim bodo v veliko pomoč pri oblikovanju nadaljnjih pogovorov z zavarovalnicami. Te bo sekcija intenzivno nadaljevala tudi v prihodnje in hkrati še naprej spodbujala svoje člane k aktivni vlogi pri reševanju vseh izzivov v stroki, saj le aktivna vloga vseh vpletenih vodi k uspešnemu razvoju avtoservisne dejavnosti v Sloveniji.

ANTON ŠIJANEC

AVTOVLEKE

O varnem izvajanju pomoči in reševanja na cesti ter avtovleki električnih vozil

Na začetku oktobra so v Sekciji avtoserviserjev pri OZS izvedli nadaljevanje serije priljubljenih strokovnih izobraževanj. V duhu razvoja električne mobilnosti ter vrste novosti in pasti, ki jih ta prinaša, so uspešno pripravili dve novi izobraževanji, ki sledita odločitvi sekcije, da pripravi čim več tovrstnih srečanj in s tem poskrbi za boljšo strokovno usposobljenost v dejavnosti avtovlek in pomoči na cestah.

Sekcija je tokrat z razširjenim programom dveh seminarjev Varnostni ukrepi pri nujenju pomoči ob okvarah, nesrečah, reševanju in vleki vozil ter Varno reševanje in vleka motornih vozil z visokonapetostnimi sistemi uspešno ustvarila dvodnevno strokovno srečanje, ki se ga je udeležilo kar 40 udeležencev iz vrst tistih, ki opravljajo dejavnost avtovlek, ter predstavnikov zavarovalnic in državnih inštitucij. Predavanja in predstavitve je izvedel Ralf Jäger, strokovnjak nemške Tehnične akademije za reševanje in avtovleko TABA, zahvala pa gre tudi gostiteljici in glavni organizatorici seminarja Sabini Markelj, članici UO sekcije avtoserviserjev.

Udeleženci pridobili certifikate

Udeleženci so tokrat prejeli kar dva različna mednarodna certifikata. Prvi, vezan na varnostne ukrepe pri reševanju in vleki vozil z oznako DGUV-I 214-010, nosilec ob upoštevanju vseh ukrepov z naslova certifikata bistveno zmanjšuje možnosti delovnih nesreč, poleg tega pa so deležni tudi vrste bonitet pri zavarovalnicah. Zaenkrat to velja le v Avstriji in Nemčiji, je pa primer dobre prakse, ki bi jo veljalo uveljaviti tudi pri nas. Drugi mednarodni certifikat, DGUV-I 209-093, pa dovoljuje prevoz električnih vozil in je v Avstriji in Nemčiji obvezen, saj brez njega vlečna služba električnega vozila enostavno tam ne sme prevzeti, niti ga

tja peljati. Tudi o tem bi naši pristojni organi morali čimprej razmisliti, saj vleka električnih vozil prinaša vrsto pasti in nevarnosti.

Več o vsebini ter fotografije z obeh seminarjev poiščite v novici na spletni strani sekcije.

ANTON ŠIJANEC

KONGRES KOZMETIKOV IN FRIZERJEV

V ospredju predvsem stroka in druženje

Sredi oktobra je bil v Portorožu kongres kozmetikov in frizerjev, ki je privabil 200 udeleženk in udeležencev iz vse Slovenije. Spremljali so zanimiva strokovna predavanja in predstavitve, spoznavali novosti in se družili s kolegi ter dobavitelji opreme in izdelkov. Ti so zanje pripravili predstavitve novosti na področju izdelkov in storitev, nagradne igre, žrebanja in druge zanimivosti.

Zbrane so najprej pozdravili trije predsedniki, predsednica Sekcije kozmetikov pri OZS **Ksenija Pehlič Simončič**, predsednik Sekcije frizerjev pri OZS **Smiljan Škarica** in predsednik OZS **Blaž Cvar**, ki je spregovoril o aktualnih temah na področju zastopanja interesov članov, poleg tega pa je dejal, da je izredno vesel, da je na programu ogromno strokovnih tem in so lahko vprašanja, povezana z različnimi administrativnimi obremenitvami, bolj v ozadju.

»Vesela sem, da nas je vsako leto več, kar je dokaz, da je druženje izjemno pomembno. Veseli smo tudi druženja s predavatelji in razstavljalci, saj je v poplavi izdelkov veliko tudi slabega. Zelo pomembno je, da vemo, kaj ponujamo našim strankam. Srečanja nam omogočajo, da ostajamo v koraku s časom in na ta način spoznavamo nove stvari,« je zadovoljstvo izrazila tudi predsednica Pehlič Simončič.

Predsednik sekcije frizerjev je spregovoril o izzivih in priložnostih v dejavnosti. »Izzivi frizerskih salonov so spremeni- nene navade potrošnikov, pomanjkanje delovne sile, naraščajoče cene izdelkov, a so na drugi strani tudi priložnosti, predvsem v širitvi ponudbe in storitev ter povezovanju s sorodnimi podjetji, kar precej olajša posel,« je med drugim povedal Škarica in zbrane spodbudil, naj dogodek dobro izrabijo tudi za druženje, povezovanje in izmenjavo izkušenj.

V nadaljevanju je sekretarka sekcije **Vlasta Markoja** predstavila trenutne aktivnosti sekcij in izpostavila sodelovanje v delovni skupini pri razvrščanju dejavnosti v SKD ter predlog za regulacijo manikire in stiliranja trepalnic, ki ga z mnenjem, da je potrebna ustrezna usposobljenost za opravljanje teh dejavnosti, podpira tudi ministrstvo za zdravje.

Direktorica OOO Maribor in svetovalka na nacionalni točki za prenos lastništva SPIRIT Slovenija **Leonida Polajnar** je predstavila vavčer za prenos lastništva podjetja, zdravstvena inšpektorica **Vera Ovsenek** je govorila o sterilizaciji in razkuževanju v kozmetičnih in frizerskih salonih, **Lorena Delbello** o negi nohtov po odstranitvi umetne mase, težavah in rešitvah, dermatologinja **dr. Vesna Tlaker** pa o pogostih težavah z lasiščem in nohti. Za konec dopoldanskega dela je mag. Boštjan Kožuh kozmetičarke in frizerke seznanil z možnostmi in priložnostmi, ki jih ponuja vse bolj izpopolnjena umetna inteligenca.

V popoldanskem delu so kozmetiki govorili o nohtnih glivicah in sanaciji, o simptomih in vzrokih za nastanek aken in rešitvah te težave ter podaljševanju nohtov kot dopolnitvi dejavnosti v salonih. Frizerji pa so na praktičnem seminarju s **Petro Blatnik Maček** izpopolnjevali znanje o spenjanju las.

Drugi dan kongresa je bil dan za sprostitev z dvema praktičnima delavnicama. Udeleženke so se naučile vaj za preprečevanje bolečin v vratu, ramenih

in hrbtu, poleg tega pa so spoznavale tudi vzroke zanje in kako jih odpraviti.

EVA MIHELČ

STROKOVNO SREČANJE TEKSTILCEV IN PREDELOVALCEV KOŽ

Pester program je navdušil udeležence strokovnega srečanja

Tradicionalnega dvodnevne strokovnega srečanja članov Sekcije tekstilcev in Sekcije predelovalcev kož pri OZS, ki je potekalo v petek in soboto, 11. in 12. oktobra, v Ankaranu, se je udeležilo 45 članov obeh sekcij.

Najprej sta jih nagovorila predsednika sekcij, **Lidija Anzelc** in **Saša Kovačev**, sledil pa je pozdrav predsednika OZS **Blaža Cvara**, ki je pozdravil povezovanje in sodelovanje sorodnih sekcij ter med drugim izpostavil tudi pomen kolektivne blagovne znamke Izdelek slovenske obrti.

Sledilo je predavanje o umetni inteligenci in orodjih, kot so ChatGPT, Copilot in drugi za boljšo učinkovitost pri delu, pripravo odgovorov na reklamacije, pripravo marketinških vsebin ipd. Mag. Boštjan Kožuh, ki ima več kot 20 let izkušenj na področju umetne inteligence, analitike in upravljanja s podatki, je udeležencem skozi praktične primere pokazal, kako si lahko z umetno inteligenco pomagajo pri vsakodnevem delu.

V nadaljevanju je **Edita Kiralj** z ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport spregovorila o evropski strategiji za trajnostne in krožne tekstilne izdel-

ke do leta 2030. Povedala je, da so cilji strategije med drugim daljša življenjska doba oblačil in primernost za recikliranje, oblačila, pretežno izdelana iz recikliranih vlaken in brez nevarnih snovi, možnost ponovne uporabe in popravil, spoštovanje socialnih pravic in okolja, prevzem odgovornosti proizvajalcev za svoje izdelke vzdolž vrednostne verige in krožni tekstilni ekosistem. Strategija bo terjala tudi spremembe vzorcev proizvodnje in potrošnje, sodelovanje deležnikov za učinkovitost proizvodnih procesov, ponovne uporabe, popravil in drugih krožnih modelov ter zagotavljanje poštene konkurence in skladnosti na notranjem trgu.

Ob koncu prvega dne je **Matea Benedetti** seznanila udeležence s trajnostno modo in inovativnimi materiali. Sledilo je večerno druženje na posestvu Klen Art, kasneje še skupna večerja in druženje s člani. Drugi dan je **Mateja Milost** predavala o vedno aktualni temi; čustveni inteligenci, **Barbara Marušič Bačar** pa je predstavila nekaj skrivnosti za sijočo poslovno žensko z jogo obraza.

ADRIJANA POLJANŠEK

"POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI."

Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!

Vabljeni na regijsko srečanje na Goriško

Sekcija čistilcev objektov pri OZS organizira regijsko srečanje, ki bo v torek, 19. novembra, ob 10. uri v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica. Za svoje člane sekcija pripravlja zanimiva predavanja in sproščeno druženje na popoldanskem izletu.

Na regijskem srečanju bodo predstavili najnovejšo tehnologijo in trende v čiščenju objektov, udeleženci pa bodo dobili nova znanja tudi s področja zakonodaje, ki vpliva na dejavnost čiščenja objektov, in se seznanili s prednostmi uporabe umetne inteligence pri vsakdanjem delu.

Vabljeni, da izkoristite priložnost za spoznavanje novosti v dejavnosti, nadgradnjo znanja, širjenje poslovne mreže, izmenjavo izkušenj in sproščeno druženje!

Udeležba na dogodku je **brezplačna**, vendar je zaradi omejenega števila mest **potrebna predhodna prijava**. Prijave sprejemamo do ponedeljka, 18. novembra, preko spletne povezave na <https://www.ozs.si/koledar>.

Za več informacij o dogodku se lahko obrnete na sekretarko sekcije čistilcev objektov Almo Močilnikar (01 58 30 829, alma.mocilnikar@ozs.si).

E. M.

POLAGALCI TALNIH OBLOG

Zakonodaja, stroka in druženje

Sekcija polagalcev talnih oblog pri OZS vabi na srečanje članov sekcije, ki bo v petek, 29. novembra ob 16. uri v gostilni Gorjanc v Ljubljani.

Po lanskoletnem uspešnem srečanju in v želji, da dogodek postane tradicionalen, sekcija polagalcev talnih oblog za svoje člane pripravlja zanimiv program z aktualnimi temami in koristnimi informacijami.

Med drugim bodo udeleženci izvedeli, kako v svojih akti urediti **pravico do odklopa** in se seznanili z novostmi na področju **zakona o delovnih razmerjih in evidentiranju delovnega časa**. Poleg tega

bodo spoznavali priložnosti, ki jih umetna inteligenca v obliki različnih orodij, kot je na primer ChatGPT, ponuja polagalcem talnih oblog, seznanili pa se bodo tudi s primeri, ki jih na njihovem področju obravnavajo sodni izvedenci in cenilci. Govorili bodo o **strokovnih pristopih in metodah za sistematično odpravo napak**, kot so neustrezna priprava podlage, nepravilna izbira materialov in pomanjkljiva izvedba polaganja, ter zagotavljanje viso-

ke kakovosti izvedenih del.

Srečanje bo zagotovo odlična priložnost tudi za spoznavanje novosti v panogi, izmenjavo izkušenj in druženje s kolegi.

Udeležba na dogodku je brezplačna, obvezne pa so prijave. Dodatne informacije člani sekcije polagalcev talnih oblog dobijo pri sekretarki sekcije Almi Močilnikar (alma.mocilnikar@ozs.si).

E. M.

STROKOVNO SREČANJE GRADBINCEV, KLEPARJEV KROVCEV IN INSTALATERJEV-ENERGETIKOV

Prihodnje srečanje bo v Portorožu

Sekcije gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije napovedujejo skupno strokovno srečanje in druženje, ki bo 31. januarja in 1. februarja 2025 (petek in sobota) v kongresnem centru v Portus v Hotelu Slovenija v Portorožu.

Kot je že običajno, bo dopoldanski del strokovnega srečanja skupen za vse sekcije. Organizatorji pripravljajo zanimiva predavanja in okroglo mizo, ki bo s priznanimi strokovnjaki in predstavniki različnih inštitucij osvetlila aktualno temo v gradbeništvu. Poleg tega bo pozornost namenjena vprašanju iskanja ustreznih kadrov in čezmejnega opravljanja storitev, pri čemer bodo predstavljeni tudi pogoji za napotitve delavcev v

bližnje države EU.

Ob tem pa lahko udeleženci skupnega srečanja pričakujete tudi nekaj zanimivih sprememb in popestritev v vsebinah in tudi pri organizaciji srečanja. Več o novostih v prihodnji številki revije.

Predloge glede srečanja sprejemamo na elektronski pošti janko.rozman@ozs.si, sicer pa si rezervirajte datum in se nam pridružite v Portorožu.

Utrinek z lanskega strokovnega srečanja gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov v Laškem.

J. R.

KLEPARJI IN KROVCI

Strokovna sekcija na dnevu odprtih vrat podjetja Marex

Zadnji septembrski konec tedna je bilo v grosupeljskem podjetju Marex posebej slovesno in živahno. Pripravili so dan odprtih vrat, hišni sejem, na katerem je sodelovala tudi Sekcija kleparjev in krovcev pri OZS, ter odprli novo trgovino in razstavljeni salon.

»**V**sa leta smo skupaj z vami rasli, nenehno dopolnjevali znanje zaposlenih, danes pa oskrbujemo različne skupine kupcev iz številnih panog,« je v nagovoru obiskovalcem, poslovnim partnerjem in zaposlenim sporočil direktor podjetja **Aljaž Filipič**. Zahvalil se je prvemu lastniku in ustanovitelju Marexa **Marjanu Martincu**.

Obiskovalcem so pripravili praktične predstavitve strojev in orodja za krivljenje, profiliranje in rezanje pločevine, strojev za varjenje folije, dvigal, opreme za gradbišča in drugo, kar 50 razstavljalcev iz Slovenije, Nemčije, Švice, Italije, Srbije in Bosne, večinoma poslovnih partnerjev podjetja Marex, pa je ob tej priložnosti predstavilo svoje izdelke in sisteme iz krovskega in kleparskega programa. Med njimi se je predstavila tudi Sekcija kleparjev in krovcev pri OZS, ki je obiskovalcem predstavila področje dela sekcije in aktivnosti ter prednosti članstva v zbornici. Zbrane je nagovoril tudi predsednik sekcije Rudi Rudnik, ki je čestital podjetju za uspešno delo v minulih letih ter za novo trgovino in razstavljeni salon, ki so ju ob tej priložnosti odprli, hkrati pa se je zahvalil za vzorno sodelovanje in njihov prispevek k delu sekcije.

E. M.

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
november 2024

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si/svetovanje
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina novembrskega Svetovalca:

- ▶ Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost
- ▶ Spremembe ZDR-1D, ki se uveljavijo s 16. novembrom
- ▶ Davčna obravnava daril v denarju in naravi
- ▶ Naj se upokojim že letos ali naslednje leto?
- ▶ Kaj prinaša zakon o pohitritvi postopkov na upravnih enotah
- ▶ Na kaj morate biti delodajalci pozorni pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Nina Ličar

svetovalka s področja delovnega prava
in prava socialne varnosti:

**Spremembe ZDR-1D,
ki se uveljavijo
s 16. novembrom**

Vesna Ambrožič

davčna svetovalka:

**Davčna obravnava daril
v denarju in naravi**

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost

Del plače za poslovno uspešnost se delavcu lahko izplačuje mesečno, ob plači, če je tako dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Večina manjših delodajalcev pa delavcem del plače za poslovno uspešnost izplača letno, najpogosteje decembra, pri čemer izplačilo pogosto poimenuje tudi trinajsta plača, božičnica, nagrada ipd.

Zakon o dohodnini¹ v 12. točki 1. odstavka 44. člena določa, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteva plačilo za poslovno uspešnost, izplačano v zvezi z delovnim razmerjem v denarju ali naravi največ dvakrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem, če je pravica do izplačila za poslovno uspešnost določena v splošnem aktu delodajalca ali kolektivni pogodbi, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Na letni ravni se izplačilo dela plače za poslovno uspešnost ne všteva v letno davčno osnovo do višine 100 % povprečne letne plače zaposlenih v RS. Eventualno razliko med izplačanim in limitiranim neobdavčenim zneskom upošteva davčni organ pri letni odmeri dohodnine.

Če se poslovna uspešnost izplača v višini, ki presega neobdavčen znesek, je potrebno od razlike obračunati dohodnino. Pri obračunu akontacije dohodnine se uporabi določba 5. odstavka 127. člena ZDoh-2, to je povprečna stopnja akontacije dohodnine od enomesečnega dohodka, pri čemer plačnik davka prejeti dohodek razdeli na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se dohodek nanaša, in ne več kot 12 mesecev. Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost je podvrženo plačilu prispevkov za socialno varnost. Ti se obračunajo in plačajo od celotnega izplačila, davčno osnovo pa zmanjšuje le tisti del prispevkov, ki se obračuna od dela dohodka, ki se všteva v davčno osnovo.

Delodajalec mora pred izplačilom poslovne uspešnosti sprejeti interni akt podjetja in v njem zapisati kriterije in merila, vezana na poslovno uspešnost podjetja, ter kriterije in merila za izplačilo dela plače za poslovno uspešnost delavcem. Izbira

kriterijev in meril je prepuščena delodajalcem, pri čemer morajo biti ti objektivni, dokazljivi, preverljivi, predvsem pa nediskriminatorni. Z internim aktom morajo biti pred izplačilom dohodka seznanjeni vsi delavci. Delodajalec lahko v splošnem aktu določi, da vsi delavci prejmejo enak (nominalni) znesek izplačila ali pa z izbiro ustreznih kriterijev in meril doseže različno višino izplačil dela plače za poslovno uspešnost. Primeroma dopustni kriteriji so vezani na višino osnovne plače, višino bruto plače, obdobje zaposlitve v koledarskem letu (sorazmernost) ipd.

Kriterijev in meril pa ni dopustno vezati na delovno uspešnost delavca, osebne okoliščine delavca, obstoj delovnega razmerja na določen dan v letu ali razlog za prenehanje delovnega razmerja. Po sklepu Vrhovnega sodišča VIII Ips 9/2024 se kot nedopusten (diskriminatoren) kriterij šteje tudi odsotnost delavca z dela zaradi bolezni.

Med upravičence do izplačila dela plače za poslovno uspešnost lahko sodijo tudi poslovodje, če opravljajo delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Ker interventna zakonodaja pri nekaterih ukrepih prepoveduje izplačilo nagrad in dela plače za poslovno uspešnost poslovodjem oziroma v primeru izplačil narekuje zavezancu vračilo prejetih sredstev, je potrebna pri izplačilu dodatna previdnost.

¹ Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22 in 131/23 – ZORZFS).

Nina Ličar,
svetovalka s področja
delovnega prava in prava
socialne varnosti

Spremembe ZDR-1D, ki se uveljavijo s 16. novembrom

Novela Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1), poimenovana ZDR-1D, je začela veljati naslednji dan po objavi, to je 16. 11. 2023. Med drugim je uredila tudi **pravico do odklopa in večje varstvo delavskih predstavnikov**, pri čemer pa je

bilo izvajanje omenjenih določb odloženo za 12 mesecev po uveljavitvi ZDR-1D, torej **do 16. 11. 2024**. S tem datumom v uporabo stopa spremenjena določba 113. člena ZDR-1 o varstvu delavskih predstavnikov, prav tako pa mora delodajalec do navedenega roka sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev pravice do odklopa.

Uveljavitev ukrepov pri pravici do odklopa

Bistvo pravice in o ukrepih

Kot smo obširno pisali v prejšnji številki revije, pravica do odklopa ni nova pravica in je **pravica delavca, da ignorira** službeno elektronsko komunikacijo med svojim prostim časom (dnevnom in tedenskem počitku) oziroma časom upravičenih odsotnosti (letni dopust, bolniška idr.), ter **obveznost delodajalca, da delavca v tem času ne moti po nepotrebnem**. Če pri delodajalcu ni niti sveta delavcev niti delavskega zaupnika, prav tako delodajalec ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti ali pa le-ta ni uredila ustreznih ukrepov, bo moral delodajalec ukrepe **sprejeti v splošnem aktu** (interni akt/pravilnik, lahko tudi v pogodbi o zaposlitvi), pri čemer pa mora v tem primeru o vsebini ukrepov pred sprejetjem **obvestiti delavce na pri delodajalcu običajen način**. Delodajalci bodo **za pravočasno uveljavitev splošnega akta**, vsaj s 16. 11. 2024, torej že pred tem datumom oziroma pred samim sprejetjem splošnega akta, z vsebino pripravljenih ukrepov morali seznaniti delavce.

O tem, kakšni so **mogoči, primerni in ustrezni ukrepi**, je bilo obširno pojasnjeno v prejšnji številki revije, prav tako so bili podani vzorci predlogov splošnih določb, ki jih lahko prilagodite na konkretno situacijo, tako da v tem delu priporočam branje prispevka v prejšnji številki revije.

Kaj je pomembno v inšpekcijskem postopku?

Za zagotovitev pravice do odklopa je izjemno pomembno, da ima delodajalec **jasno določen delovni čas oziroma pravila o delovnem času** in ga tudi **pravilno evidentira v okviru evidence o izrabi delovnega časa**. Torej, pri dokazovanju zagotavljanja pravice do odklopa bodo velik del dokazovanja prevzela tudi jasno in zakonito postavljena pravila o delovnem času v podjetju, o obvezni prisotnosti oziroma razpoložljivosti delavca, o ureditvi dela na daljavo in obvezni dosegljivosti v primeru takšnih fleksibilnih oblik opravljanja dela, o pravilih za nadomeščanje ter pravilno in ažurno vodenja evidence o izrabi delovnega časa.

Nadalje bo za dokazovanje sprejetja teh ukrepov potrebno **izkazati sprejetje in izvajanje ukrepov po 142.a členu ZDR-1** (npr. z določbami, kot predlagano v prejšnjem prispevku, ki naj bodo prilagojene na konkretno situacijo v podjetju, z morebitni tehničnimi ukrepi ter ukrepi ravnanja s službenimi telefoni ter prenosniki, če ukrepov ne bo uredila zavezujoča kolektivna pogodba). Pomembna pa je tudi dokazljivost seznanjenosti delavcev z načrtovanimi in sprejetimi ukrepi. Ukrepi naj ne bodo sami sebi namen. Potrebno je spremljanje situacije, osveščanje delavcev in ukrepanje ob kršitvah. Na začetku bo marsikatero zagato rešil prav pogovor, saj se bo tudi

med delavci (zlasti tistimi, ki se enostavno ne znajo odklopiti od dela) lahko pojavil odklonilen odnos.

Večje varstvo delavskih predstavnikov

Kaj pomeni posebno varstvo delavskih predstavnikov?

V skladu s 112. členom ZDR-1 so predstavniki delavcev (član sveta delavcev, delavski zaupnik, sindikalni zaupnik) varovani pred odpovedjo ves čas opravljanja njihove funkcije **in še 1 leto po njihovem prenehanju**.

Varstvo se kaže v tem, da jim delodajalec **ne more odpovedati pogodbe** o zaposlitvi **brez soglasja** sveta delavcev oz. delavcev, ki so ga izvolili, ali sindikata (v odvisnosti od vrste zaupnika), če ravna v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo in pogodbo o zaposlitvi. Varstvo ne velja le v primeru, če pri odpovedi iz poslovnega razloga odklonijo ponujeno ustrezno zaposlitev pri delodajalcu ali če gre za odpoved pogodbe o zaposlitvi v postopku prenehanja delodajalca.

Kdaj se učinkovanje odpovedi lahko zadrži?

V primeru, da sindikat, svet delavcev ali delavci, ki so izvolili predstavnika delavcev, podajo **negativno mnenje** v zvezi z:

- redno odpovedjo iz razloga **nesposobnosti**,
- redno odpovedjo iz **krivdnega** razloga ali
- **izredno** odpovedjo

in predstavnik delavcev pri delodajalcu **zahteva zadržanje** učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi, prenehanje pogodbe o zaposlitvi ne učinkuje 30 dni od vročitve odpovedi oziroma do poteka roka za mediacijo ali arbitražo oziroma sodno varstvo.

Kaj je novega?

Če predstavnik delavcev v sodnem postopku uveljavlja nezakonitost odpovedi pogodbe o zaposlitvi v zgoraj navedenih primerih, se **zadržanje** učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi **podaljša do odločitve sodišča v sporu na prvi stopnji** oziroma **najdlje za šest mesecev**. Navedeno pomeni, da delodajalec predstavnika delavcev ne bo mogel odjaviti iz socialnih zavarovanj, dokler ne bo izdana sodba na prvi stopnji oziroma maksimalno 6 mesecev od vložitve tožbe. Pred novelo je podaljšanje zadržanja veljalo le do odločitve sodišča o predlogu za izdajo začasne odredbe.

Zvišuje se tudi nadomestilo plače, ki ga mora delodajalec zagotavljati predstavniku delavcev, v primeru da mu v času zadržanja učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi prepove opravljati delo, ki ni povezano z opravljanjem funkcije predstavnika delavcev. Višina nadomestila namreč po novem znaša **80 % osnove** (prej 50 % osnove).

Socialni partnerji pa lahko s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti vzpostavijo **poseben sklad**, ki bo namenjen povračilu izplačanih nadomestil plač delodajalcem v primerih, ko bo sodišče prve stopnje ugotovilo, da je bila odpoved pogodbe o zaposlitvi zakonita.

**Vesna
Ambrožič,**
davčna svetovalka

Davčna obravnava daril v denarju in naravi

Prihaja čas praznikov in obdarovanj, zato smo se odločili, da vam predstavimo tematiko davčne obravnave daril v denarju in naravi, ki jih podjetniki in podjetja dajejo svojim poslovnim partnerjem, zaposlenim ali pa njihovim družinskim članom.

Darila zaposlenim in poslovnim partnerjem z vidika dohodnine

Za namene dohodnine se darila v denarju ali naravi štejejo za boniteto, če so zagotovljena v zvezi z zaposlitvijo. Kadar darilo v naravi zagotovi delodajalec na podlagi ali zaradi zaposlitve nekdanjemu, sedanjemu ali bodočemu zaposlenemu ali njegovemu družinskemu članu, se taka darila štejejo **za boniteto, ki je predmet obdavčitve tako z akontacijo dohodnine kot s prispevki za socialno varnost**. Vrednost bonitete se določi na podlagi primerljive tržne cene, če te ni mogoče določiti, pa na podlagi stroška, ki je nastal pri delodajalcu v povezavi z zagotavljanjem te bonitete.

Pravilo, da se za ugodnosti zaposlenim obračunava boniteta, ne velja za vse ugodnosti, dane zaposlenim, saj nekatere niso predmet obdavčitve, spet druge pa so neobdavčene do določene višine. Pomembno je, da darilo zaposlenemu predstavlja darilo, ki je v korist zasebnim namenom delojemalca in ni npr. strošek delovnega sredstva, ki mu ga zagotovi delodajalec (npr. zagotovitev prenosnega računalnika, ki ga delojemalec potrebuje in uporablja zgolj za opravljanje dela).

Posamična darila v naravi so za namene dohodnine neobdavčena do zneska 15 EUR, to velja zgolj za darila, ki so dana delojemalcem v delovnem razmerju, torej ne velja za druge vrste zaposlitev. Posamično darilo v naravi pomeni, da le-to ni dano redno ali pogosto, v zakonu sicer ni natančnejše opredelitve pojmov »redno ali pogosto«. Kot redno ali pogosto se obravnavajo primeri, kadar delojemalcu na mesečni

ravni delodajalec plačuje npr. vstopnino za kulturne prireditve. V tem primeru se obračuna tako akontacija dohodnine kot tudi prispevki, ne glede na to, ali strošek presega 15 EUR ali ne. V primeru ko delodajalec svojemu delojemalcu podari vstopnico, katere strošek ne presega 15 EUR, le enkrat, pa se boniteta ne obračuna. Prag v višini 15 EUR velja za vse bonitete iz delovnega razmerja v nekem mesecu, v primeru, da se prag preseže, pa akontacijo dohodnine in prispevke obračuna izplačevalec (torej delodajalec), če se šteje za plačnika davka, v nasprotnem primeru pa mora zaposleni sam napovedati prejem obdavčenega darila.

Tudi ugodnosti manjših vrednosti, ki so zagotovljene vsem zaposlenim pod enakimi pogoji, niso predmet obdavčitve. Čeprav Zakon o dohodnini (ZDoh-2) ne določa konkretnega zneska za take ugodnosti, je neobdavčenost povezana s težavnostjo vrednotenja te koristi. Kadar pa je vrednost ugodnosti mogoče natančno določiti za posameznega zaposlenega, ta ugodnost ni izvzeta iz obdavčitve in jo presojamo po določbah Zakona o dohodnini. Je pa na tem področju zanimiva sodba Upravnega sodišča (I U 1043/2013), ki je presodilo, da je bolj kot višina zneska na osebo za namene dohodnine in prispevkov pomembno, ali gre za običajnost z vidika vrste in vrednosti stroškov. Torej, pogostitev ob jubileju družbe s krajšim kulturnim program in organizirano prehrano ter pijačo, kamor so povabljeni vsi zaposleni, se lahko šteje za ugodnost manjših vrednosti.

Darila otrokom zaposlenih (otroci, ki so ob prejemu darila stari 15 ali manj), ki so dana v mesecu decembru in katerih vrednost ne presega 42 EUR, se ne vključijo v davčno osnovo prejemnika po 39. členu ZDoh-2. Ob kumulativni izpolnitvi pogojev se darilo ne vključi v davčno osnovo delavca. Kot neobdavčena darila otrokom do vrednosti 42 EUR v decembru štejejo tudi denarna izplačila na TRR zaposlenega. V primeru, da vrednost darila presega 42 EUR pa je obdavčena celotna vrednost.

Darila poslovnim partnerjem so obdavčljiva z dohodnino, če posamična vrednost darila preseže 42 EUR ali 84 EUR na letni ravni isti osebi. Če vrednost daril(a) preseže prej omenjen znesek, se le-ta obdavči za celotno vrednost darila. Torej, kadar je darilo poslovnemu partnerju predmet obdavčitve, se podjetje šteje za plačnika davka po 126. členu ZDoh-2 in je dolžno poročati na REK obrazcu in odtegniti dohodnino. V teh primerih akontacija dohodnine znaša 25 %, za določitev davčne osnove pa se vrednost darila v naravi obruti s koeficientom 1,3333.

Pri tem je potrebno omeniti, da se pogostitve poslovnih partnerjev ne štejejo za darilo. Pogoj, da se pogostitev ne šteje za darilo je, da je srečanje poslovne narave, na katerem sta poslovna partnerja primarno z namenom izvajanja poslovne aktivnosti in ne iz osebnih razlogov.

Darila zaposlenim in poslovnim partnerjem z vidika DDV

Zavezanec ne obračunava DDV le v primeru občasne podaritve daril manjših vrednosti in ne vedno istim osebam, ki jih daje v okviru svoje dejavnosti in za katere je izkoristil pravico do odbitka DDV. Ob tem se za darila manjših vrednosti za namene DDV štejejo darila do vrednosti 20 EUR brez DDV. Zavezanec lahko od daril manjših vrednosti uveljavi odbitek vstopnega

DDV (saj npr. nakup sprva ni bil mišljen kot darilo, ki bo dano zaposlenemu, ampak za uporabo v druge poslovne namene), hkrati pa ob podaritvi ne obračuna izstopnega DDV.

V primeru, da je vrednost darila višja od 20 EUR, je potrebno DDV obračunati od celotne vrednosti darila (ne zgolj samo od presežka nad 20 EUR).

Vstopni DDV se na podlagi 66. člena ZDDV-1 ne sme odbijati od stroškov reprezentance in stroškov prehrane (vključno s pijačo), pri čemer se za stroške reprezentance štejejo zgolj stroški pogostitve in zabave ob poslovnih in družabnih stikih.

Darila zaposlenim in poslovnim partnerjem z vidika davka na dohodek pravnih oseb

Kadar podjetje obdari poslovne partnerje in zaposlene, se je potrebno vprašati, ali se ti stroški priznajo po ZDDPO-2. V splošnem 29. člen ZDDPO-2 narekuje, da se priznajo zgolj odhodki, ki so potrebni za pridobitev prihodkov podjetja. Odhodki, za katere glede na dejstva in okoliščine izhaja, da niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti ali imajo značaj privatnosti oziroma niso skladni z običajno poslovno prakso, predstavljajo davčno nepriznane odhodke.

ZDDPO-2 v 31. členu našteva odhodke, ki se priznajo v višini 50 % in mednje uvršča tudi stroške reprezentance. Med stroške reprezentance sodijo stroški za pogostitev, zabavo ter darila (z logotipom ali brez) ob poslovnih stikih zavezanca s poslovnimi partnerji.

Plače in druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo (torej tudi dana darila zaposlenim) se skladno s 35. členom ZDDPO-2 štejejo za davčno priznan odhodek ob pogoju, da so obdavčena po zakonu, ki ureja dohodnino (obračunana boniteta). Če boniteta ni predmet obdavčitve po ZDoh-2 (zanjo velja oprostitve), so stroški v zvezi z zagotavljanjem bonitete davčno nepriznan odhodek. Le darila otrokom se, ne glede na to, da jih ni potrebno vključiti v davčno osnovo prejemnika, štejejo za davčno priznan odhodek podjetja.

Podobna obravnava je tudi v primeru, ko družba organizira pogostitev za zaposlene ob nekem jubileju. Stroška prireditve organizacija ne more pripoznati kot davčno priznan strošek, saj je to na podlagi davčne prakse strošek zasebne narave.

Zgolj v primeru, da bi družba za stroške dogodka pri zaposlenih obračunala dohodnino in prispevke, bi lahko ta strošek pripoznala v svojih izkazih kot davčno priznan odhodek.

Podjetje mora voditi seznam prejemnikov daril v posameznem davčnem obdobju.

Viri:

ZDoh-2 (Zakon o dohodnini): Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22 in 131/23 – ZORZFS.

ZDDV-1 (Zakon o davku na dodano vrednost): Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21 – ZDok, 3/22, 29/22 – ZUOPDCE, 40/23 – ZDavPR-B in 122/23.

ZDDPO-2 (Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb): Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP in 12/24.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Naj se upokojim že letos ali naslednje leto?

Tako, kot je običajno v tem delu leta, se zavarovancem, ki že izpolnjujejo pogoje za upokojitev, tudi letos zastavlja vprašanje, ali je zanje ugodneje, da se upokojijo konec letošnjega leta ali v začetku naslednjega leta. V preteklih letih je bila dokaj realna ocena o tozadevno primerni izbiri datuma upokojitve znana v začetku decembra ali še kasneje, toda letos je z veliko gotovostjo moč že sedaj napovedati, da je načeloma bolj ugodna upokojitev v letošnjem letu. Da je tako, pojasnjuje tudi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki ima na svojih spletnih straneh (<https://www.zpiz.si>) objavljeno zelo uporabno pojasnilo, ki ga zainteresiranim vsekakor priporočam v branje, saj je primer vsakega zavarovanca po svoje malo specifičen, zato ne gre vseh primerov »metati v isti koš«. Včasih lahko le malenkostna razlika v pomembnih podatkih pripelje do bistveno različnih rešitev.

Da je bolj smiselna upokojitev v letošnjem letu, velja predvsem za tiste zavarovance, ki imajo poleg te variante v mislih še varianto za upokojitev v začetku ali v prvih mesecih naslednjega leta, pri čemer dodajam, da je ustrezna izbira datuma upokojitve pomembna, če gre za polno upokojitev. Kdor se hoče upokojiti še letos, najkasneje npr. na zadnji dan leta, tj. 31. 12. 2024, mu mora zavarovanje, bodisi iz naslova delovnega razmerja bodisi iz naslova opravljanja dejavnosti ali kake druge zavarovalne podlage, prenehati najkasneje na dan 30. 12. 2024, saj pravica do pokojnine zavarovancu pripada prvi naslednji dan po prenehanju zavarovanja, pod predpostavko seveda, da sta izpolnjena tudi pogoj zadostne starosti in zadostne pokojninske dobe.

Polna upokojitev in reaktivacija

Polna upokojitev v letošnjem letu 2024 daje garancijo za ugodnejšo odmero pri kasnejši upokojitvi v naslednjih letih, če se upokojenec npr. v letu 2025 odloči za polni vstop v zavarovanje oz. za t. i. »reaktivacijo«. Za s. p.-ja je to malce težje izvedljivo, ker bi za polno upokojitev moral s. p. zapreti in ga po upokojitvi nato ponovno odpreti, kar pa bi včasih lahko

povzročilo kako težavo, npr. tudi pri pridobivanju dovoljenj. Bistveno lažje je izvesti polno upokožitev konec letošnjega leta in polno reaktivacijo v začetku naslednjega leta pri zaposlenih, pri čemer pa se mora za polno reaktivacijo pripraviti nova pogodba o zaposlitvi, ki ni nujno enaka prejšnji, zato je pri tej varianti zelo pomembna tudi vloga delodajalca. Delodajalec npr. na reaktivacijo ni dolžan pristati, zato naj se delavec in delodajalec o tej možnosti dogovorita že pred upokožitvijo, še posebej, če bo vmesna prekinitev zaposlitve trajala le dan ali dva.

Delna upokožitev

Garancijo za polno upokožitev v naslednjih letih pod ugodnejšimi letošnjimi pogoji pa si zavarovanec lahko zagotovi tudi s tem, da se letos delno upokoži in predvsem to opcijo predlagam podjetnikom, ki nameravajo uveljaviti dvojni status, torej prejemati del pokojnine, ob tem pa še obdržati dejavnost, iz naslova katere plačuje del prispevkov. Da bo lahko pravočasno izvedel vse potrebno, naj podjetnik čimprej poda vlogo za delno upokožitev. Na ZPIZ-u bodo po preverbi, ali ima izpolnjene tako zahtevane pogoje starosti kot pokojninske dobe ter plačanih prispevkov, izdali potrdilo o izpolnjevanju pogojev za upokožitev. S tem potrdilom se potem z M-2 obrazcem izvede odjava iz zavarovanja s polnim zavarovalnim časom 40 ur tedensko in z obrazcem M-1 naredi nova prijava v zavarovanje z zavarovalnim časom, krajšim od polnega, toda najmanj 10 ur tedensko. Takšna sprememba obsega zavarovanja mora biti izvedena najkasneje 31. 12. 2024, še bolje pa kak dan prej. Vsekakor mora zavarovanec tudi vlogo za delno upokožitev podati pred koncem leta.

Kakšen je pomen uveljavitve 40 % pokojnine?

Vsekakor je na tem mestu smiselno opozoriti, da garancije za kasnejšo upokožitev pod ugodnejšimi letošnjimi pogoji nima tisti zavarovanec, ki je že do sedaj ali še bo v letošnjem letu uveljavil del pokojnine v višini 40 %, do katere je upravičen tisti, ki po izpolnitvi pogojev za starostno upokožitev, le-to v celoti odloži in še naprej ostaja v polnem zavarovanju. Kdor uveljavlja 40 % pokojnine, sploh nima statusa upokoženca, ampak aktivnega zavarovanca, zato v tem primeru ne gre za delno upokožitev, kar v praksi pogosto marsikdo zmotno misli.

Nekateri člani, bralci uvodoma omenjenega pojasnila ZPIZ so me zaprosili, da jim dodatno razložim, kako razumeti na bolj praktičen način omenjeno izjemo, zato spodaj najprej prilagam avtentičen del pojasnila ZPIZ-a:

»**Obstajajo pa tudi izjeme, za katere bo upokožitev ugodnejša v letu 2025 in ne v letu 2024.** Gre za nekatere zavarovance, ki so izpolnili pogoje za starostno upokožitev, in sicer 40 let pokojninske dobe brez dokupa, pri znižanju starosti za pridobitev 40 odstotkov starostne pokojnine pa so uveljavljali otroke za znižanje starostne meje, ki je potrebna za izpolnitev pogojev za priznanje pravice. Ti zavarovanci so ostali vključeni v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas in prejemajo 40 (ali 20) odstotkov starostne pokojnine. V letu 2025 bodo izpolnili starost 60 let, kar pomeni, da ob upokožitvi ne bodo uveljavljali otrok pri znižanju starosti, ampak pri dvigu odmerne odstotka. Pri takih

zavarovancih je torej izračun, kdaj se jim bolj splača upokožiti, odvisen od dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa, ki presega že dopoljenih 40 let pokojninske dobe brez dokupa, in od števila otrok, ki jih bo zavarovanec uveljavljal pri višanju odmerne odstotka.«

Moje dodatno pojasnilo: Tako za polno starostno upokožitev kot za uveljavitev 40 % starostne pokojnine si lahko zavarovanec, ki ima 40 let pokojninske dobe brez dokupa, zahtevano starost 60 let zniža tako na račun dela pred 18. letom kot tudi na račun otrok. Spodnji prag pri moških je 58 let, pri ženskah pa 57 let oz. pri tistih s 5 otroci celo 56 let. Pomembno pri tem je vedeti, da v kolikor bi zavarovanec otroke uveljavljal za hitrejšo upokožitev, do dodatnih procentov zanj ne upravičen. Tudi v primeru, če bi le enega od otrok uveljavljal za hitrejšo upokožitev, za preostala dva ne more uveljaviti dodatnih %.

Prav tako pomembno pa je vedeti tudi to, da z uveljavljanjem otrok za pridobitev 40-% pokojnine, ne izgubiš pravice, da za otroke kasneje ob polni upokožitvi lahko uveljaviš dodatne %, **toda v polnem zavarovanju moraš ostati tako dolgo, da dopolniš starostni pogoj za upokožitev brez uveljavljanja otrok.** To pomeni, da v kolikor zavarovanec ni vstopil v zavarovanje pred 18. letom starosti, starostni pogoj 60 let pa si je za uveljavitev 40 % znižil le s pomočjo otrok, potem za otroke ob letošnji polni upokožitvi ne bo mogel uveljavljati dodatnih %, če še ne bo dopolnil 60 let. In obratno, če bo ob letošnji polni upokožitvi že imel 60 let starosti, bo za vsakega otroka (največ za 3) uveljavil dodatnih 1,36 %, četudi je otroke že »uporabil« za znižanje starosti pri uveljavitvi 40 % pokojnine.

Če bo zavarovanec 60 let dopolnil v letu 2025, potem bi bila najbrž bolj smiselna upokožitev v letošnjem letu, če ima le enega otroka. V primeru dveh, še sploh pa treh otrok, ne kaže pretirano skrbeti zaradi slabših pogojev upokojevanja v naslednjem letu, saj bodo dodatni odmerni % na račun otrok ustrezna kompenzacija. Ob tem je treba upoštevati tudi vsakomesečni prejemek v višini 40 % pokojnine, ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe, če se upokožitev odloži za vsaj 6 mesecev, pri zaposlenih pa zagotovo zelo relevanten podatek predstavlja tudi razlika med plačo, ki jo prejema delavec, in med pokojnino, ki bi jo prejemal.

Če je zavarovanec vstopil v zavarovanje npr. 4 mesece pred 18. letom, potem bi starostni pogoj za upokožitev s sklicevanjem na to osebno okoliščino dopolnil pri starosti 59 let in 8 mesecev. V takem primeru ne bi izgubil pravice do dodatnih % na račun otrok, četudi jih je »uporabil« pri uveljavitvi 40 %, če bi ostal v polnem zavarovanju do starosti 59 let in 8 mesecev. Zanj je vsekakor smiselna upokožitev v letošnjem letu, saj bo lahko k odmernim % na podlagi dopolnjene pokojninske dobe brez dokupa pridodal še dodatne % na račun otrok.

Kaj je potrebno vedeti ob prenosu dejavnosti na naslednika?

Pri podjetnikih, ki prenašajo dejavnost na naslednike, je običajno presečen datum konec leta, ko prenosnik zaključí z dejavnostjo zadnji dan tekočega leta, torej 31. 12., prevzemnik pa začne poslovati prvi naslednji dan, torej 1. 1. Glede na podana zgornja

napotila z namenom zagotovitve višje pokojnine prenosnika, v kolikor se upokoji že letos, svetujemo, da prenosnik zapre s. p. najkasneje 30. 12. 2024, prevzemnik pa nadaljuje z dejavnostjo že konec letošnjega leta, torej že 31. 12. 2024, pa četudi bo to terjalo nekaj papirologije in dodatnih stroškov, saj bo moral prevzemnik zaradi tega izdelati računovodske izkaze in davčne obračune le za en dan poslovanja.

Neža Sevčnikar,

svetovalka – specialistka
za poslovanje v tujini

Kaj prinaša zakon o pohitritvi postopkov na upravnih enotah

V zadnjih letih se številni delodajalci, predvsem mala in srednja podjetja, soočajo s pomanjkanjem delovne sile. Glede na Napovednik zaposlovanja, ki ga polletno pripravlja Zavod RS za zaposlovanje, se več kot polovica podjetij sooča s pomanjkanjem ustreznih kadrov. Kljub gospodarski rasti bo pomanjkanje kadrov v prihodnje zaradi demografskih sprememb in strukturnih neskladij na trgu dela še naprej omejevalo rast zaposlovanja.

Ni zanemarljivo, da je v Sloveniji vsak šesti delovno aktiven prebivalec delavec, ki prihaja iz druge države.

Postopki, ki omogočajo zaposlovanje tujcev v Sloveniji, so, kot je vsem znano, velikokrat dolgotrajni in v večini primerov presegajo zakonsko določene normative.

Da bi omilili te težave, je bil 25. julija letos sprejet Zakon o ukrepih za optimizacijo določenih postopkov na upravnih enotah (ZUOPUE). Cilj zakona je poenostaviti postopke za zaposlovanje tujcev, ki prihajajo iz tako imenovanih nevizumskih držav, in s tem skrajšati čas od vložitve vloge do dejanske zaposlitve tujca. Zakon je bil nedavno podaljšán še za tri mesece in velja do 31. 12. 2024.

Ključne novosti ZUOPUE

Zakon je uvedel ureditev, ki po pridobitvi t. i. začasnega dovoljenja (po pridobitvi potrdila o vloženi vlogi na UE in informativnem listu ZRSZ) tujcem omogoča zakonito delo in prebivanje v RS.

Ob tem dodajamo, da se takšna ureditev uporablja zgolj za tuje delavce, ki so državljani tako imenovanih nevizumskih držav in je omejena na delo in prebivanje v RS.

Zakon prinaša dve glavni spremembi, in sicer:

- spremembo krajevne pristojnosti upravnih enot – postopki v zvezi s tujci in prijavo prebivališča so zdaj poenostavljeni in
- omogočanje dela in prebivanja v Sloveniji na podlagi začasnega dovoljenja, preden je postopek na upravni enoti pravnomočen.

Kako zakon deluje v praksi?

Postopek za zaposlitev tujca je hitrejši. Ko delodajalec vloži vlogo za izdajo enotnega dovoljenja za delo in prebivanje, upravna enota izda potrdilo o vloženi vlogi, Zavod RS za zaposlovanje pa izda informativni list.

Zavod nato posreduje soglasje k enotnemu dovoljenju upravni enoti in delodajalcu, ki mora tujca prijaviti v obvezno zavarovanje v roku 15 dni. Če tega ne stori, soglasje preneha veljati. To konkretno pomeni, da lahko delodajalec tujca iz nevizumskih držav zaposli takoj, ko pridobi oba zgoraj omenjena dokumenta.

Dodatne ugodnosti zakona

Zakon omogoča hitrejšo zaposlitev tujcev, ki imajo dovoljenje za prebivanje iz drugih razlogov (npr. združenje družine), takoj po izdaji informativnega lista, brez čakanja na novo izkaznico. Prav tako omogoča zaposlitev tujcev, ki so bili prosilci za mednarodno zaščito, če so bili že najmanj 9 mesecev zaposleni v Sloveniji, tudi če je bila njihova prošnja zavrnjena.

Zakon korak v pravo smer

Zakon o ukrepih za optimizacijo določenih postopkov na upravnih enotah (ZUOPUE) je korak v pravo smer za obvladovanje pomanjkanja delovne sile v Sloveniji, zlasti v sektorjih, kjer se delodajalci najbolj soočajo s kadrovskimi težavami. Hitrejši postopki za pridobitev delovnih dovoljenj in enostavnejše upravljanje vlog omogočajo podjetjem, da hitreje zaposlijo ustrezne kandidate iz tujine, kar je ključnega pomena za ohranjanje konkurenčnosti v času, ko demografske spremembe zmanjšujejo ponudbo domače delovne sile. Čeprav je zakon trenutno časovno omejen, lahko njegove pozitivne učinke že opazimo, saj skrajšuje čakalne dobe za zaposlitev tujcev. Kot smo omenili, je zakon podaljšán do vključno 31. 12. 2024. V imenu malih in srednje velikih podjetij si na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije prizadevamo, da takšni zakonski ukrepi postanejo dolgoročna rešitev za trajno pomanjkanje kadrov.

Ste vedeli?

Zavod RS za zaposlovanje je na portalu za delodajalce med storitvami omogočil e-vpogled v status vloge za izdajo delovnega dovoljenja ali soglasja k enotnemu dovoljenju. Tako lahko vsako podjetje pridobi informacije o statusu posamezne vloge (rešeno/v reševanju), kot tudi možnost pridobitve potrdila o vlogi za delovno dovoljenje.

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

12.

november

Ste že sprejeli ukrepe za zagotovitev pravice do odklopa? (spletno izobraževanje)

Zakon o delovnih razmerjih je lani med drugim uredil tudi pravico do odklopa, pri čemer pa je bilo sprejetje ustreznih ukrepov za zagotovitev te pravice odloženo za 12 mesecev po uveljavitvi zakona, torej do 16. 11. 2024. Preverite, če ste se na uveljavitev te pravice ustrezno pripravili.

Predavateljica: Nina Ličar, OZS

13.

november

Kako se zaščititi pred neplačili? Kako ravnati, ko do neplačila pride? Kako prepoznati poslovne prevare? (brezplačno spletno izobraževanje)

Izvajalec: COFACE Slovenija

15.

november

Klevetanje in obsojanje (spletno izobraževanje)

Na delavnici boste imeli priložnost raziskati, koliko dejansko klevetate, zakaj to počnete in kako lahko te navade spremenite.

Predavateljica: Armina Džafić, MOMENTO-33, izobraževanje, coaching ter poslovne storitve, d.o.o.

20.

november

Osnove internetnega marketinga (spletno izobraževanje)

Na dogodku boste izvedeli, na kakšen način pritegniti obiskovalce na vaši spletni strani, kako povečati prodajo in optimizirati kampanje in še več.

Izvajalec: mag. Radoš Skrt, NASVET.COM, internet marketing, s.p.

21.

november

Socialno podjetništvo: značilnosti, izzivi in priložnosti (brezplačno spletno izobraževanje)

Pridružite se nam na spletnem usposabljanju, kjer bomo raziskovali pomen sodelovanja za uspeh socialnih podjetij.

Predavateljica: Valeria Cheshko Radosavljević, Ecolibrium, svetovanje s področja trajnostnosti in krožnosti, d.o.o.

25.

november

Obvladovanje tveganj v pogodbenih odnosih: Praktični nasveti za podjetnike (spletno izobraževanje)

Izobraževanje je namenjeno vsem, ki vstopate v različna

pravno poslovna razmerja in bi radi nadgradili svoje znanje o možnih načinih pogodbenega zavarovanja obveznosti.

Predavatelj: Maja Lajevce, izvršba in stečaj, pravno svetovanje in izobraževanje, s.p. in Jaka Cepec, pravno in poslovno svetovanje, s.p.

26.

november

Pripravite svoje podjetje na prihodnost z umetno inteligenco (spletno izobraževanje)

Izvajalec: Miha Kranjc, poslovno svetovanje, s.p.

28.

november

Prodaja podjetja (individualni spletni strokovni posvet)

Izvajalec: Tomo Senekovič, Borza posla, center za spodbujanje kontinuitete podjetništva

4.

december

Iskalni marketing in Google Ads oglasi (spletno izobraževanje)

Izvajalec: mag. Radoš Skrt, NASVET.COM, internet marketing, s.p.

11.

december

30 mojstrskih objav, ki jih zmore oblikovati vsakdo (spletno izobraževanje)

Predavatelj: Goran Novkovič, poslovno svetovanje in urejanje publikacij, s.p.

Redna usposabljanja voznikov – koda 95

- Program 2022: 29. november od 13. do 19. ure na OZS (Celovška 69, Ljubljana)
- Program 2023: 13. december od 13. do 19. ure na OZS (Celovška 69, Ljubljana)
- Program 2024: 12. januar od 7. do 13. ure na OZS (Celovška 69, Ljubljana)
- Program 2025: 8. december in 26. januar od 7. do 13. ure na OZS (Celovška 69, Ljubljana)

Informacije in spletne prijave na <https://www.ozs.si/koledar>.
Kontakt: Tina Rus (tina.rus@ozs.si, 031 347 362)

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.ozs.si/koledar>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 25. 10. 2024.

Kako delodajalec ugotovi, katera kolektivna pogodba dejavnosti (če sploh katera) ga zavezuje?

- 1. korak:** Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.
- 2. korak:** V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.
- 3. korak:** Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.
- 4. korak:** Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 30.6.2026

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:
45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,
46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in
47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2024 dalje	912,06	947,07	1.003,31	1.071,00	1.193,80	1.319,71	1.573,92

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: sklenjena za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 07. 2024 dalje	763,63	837,53	927,86	1.023,65	1.146,82	1.349,35	1.524,52	1.798,23

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in 42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	676,06	750,38	831,69	921,45	977,35	1.089,13	1.156,89	1.219,57	1.412,66	1.446,54	1.626,08	1.751,42	1.939,45

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)**Podpisniki:** TGZS in ZDS**Časovna veljavnost:** do 31.12.2023, normativni del kolektivne pogodbe, katerega sestavni del je tudi tarifni del, se uporablja še eno leto po prenehanju kolektivne pogodbe.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 3. 2024 dalje	662,94	732,54	805,62	920,46	1.005,72	1.172,76	1.372,86	1.569,48	1.851,36
na uro	3,81	4,21	4,63	5,29	5,78	6,74	7,89	9,02	10,64

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290								
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 7. 2024 dalje	1.253,90	1.253,90	1.253,90	1.379,30	1.504,68	1.630,07	1.880,85	2.257,02	2.507,80

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Medijska zbornica in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140											
--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Ne.**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	645,44	710,00	787,46	884,26	1006,91	1155,35	1.310,27	1.813,72	2.188,06

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	672,25	688,46	755,27	850,44	927,39	1.079,26	1.255,42	1.433,60	1.686,27

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	615,36	683,74	758,33	849,49	957,23	1.075,34	1.164,43	1.307,40	1.653,41

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2024 dalje	695,36	792,92	890,03	1.001,30	1.119,52	1.335,10	1.515,88	1.807,91	2.169,50

→ Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: GIZ - Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke (ZDOPS) in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1.3.2024	813,79	935,75	987,56	1.045,84	1.119,23	1.171,04	1.199,10	1.341,57

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2024

Obvestilo FURS z dne 11. 12. 2023

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2024 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2024:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + $(18.761,40 - 1.17259 \times \text{skupni dohodek})$	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + $(1.563,45 - 1.17259 \times \text{bruto dohodek})$	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebné olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2024 - 31.12.2024	1.253,90

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.220,95	1.332,57	od 1.3.2024 do 28.2.2025

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV OKTOBER 2024

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	666,29 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	999,43 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.332,57 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.665,71 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.662,85 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	333,14 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
avgust 2024	2.353,76	2.220,95 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2024 dalje znaša 46,28 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2024 do 31.12.2024** znaša **46,87 EUR** (11,72 EUR + 35,15 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – oktober 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.332,57	7.773,33
2.220,95				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		206,55	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		117,93	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	324,48	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		84,75	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		87,42	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,06	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	214,23	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,66	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,87	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,80	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,67	15,54
Skupaj drugi prisp.			5,33	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			544,04	3.004,40

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) – oktober 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.998,86	7.773,33
2.220,95				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		309,82	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		176,90	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	486,72	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		127,13	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		131,13	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		10,59	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	303,85	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	4,00	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,80	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,20	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	4,00	15,54
Skupaj drugi prisp.			8,00	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			798,57	3.004,40

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.220,95 = 1.332,57 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZVZZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.220,95 = 1.998,86 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZVZZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoјencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoјencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2024 do 28.2.2025	7,21	10.781,07
Študenško delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR	
	od 3.2.2024	7,21	

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

Nove obveznosti mednarodnih avtobusnih prevoznikov pri izvedbi prevozov iz tretjih držav v schengenski prostor

Evropska komisija po novem avtobusnim prevoznikom, ki opravljajo mednarodne prevoze potnikov iz tretjih držav v schengenski prostor, nalaga nove obveznosti okrog preverjanja statusa potnikov. Prevozniki bodo preverjanje lahko izvajali preko portala za prevoznike EU-LISA, do katerega bodo lahko vstopali preko medsistemskega vmesnika, preko mobilne aplikacije ali preko spletnega brskalnika. Prevozniki so resornemu ministrstvu predstavili tudi svoj pogled na pričakovanja zelenega prehoda v panogi, novembra pa bodo za voznike pripravili tudi priprave na varno vožnjo v zimskih razmerah.

Preverjanje potnikov iz tretjih držav

Obveznost preverjanja se nanaša na prevoze potnikov, ki so državljani tretjih držav, ob vstopu v schengenski prostor. V skladu z izvedbeno Uredbo Komisije EU št. 2021/1217 in izvedbeno Uredbo Komisije EU št. 2022/1409 bo moral prevoznik tako pred pričetkom prevoza preveriti status teh potnikov v sistemih EES in ETIAS.

V EES se preverja samo status vizumov za kratkoročno bivanje, izdanih za enkratni ali dvakratni vstop. V ETIAS pa veljavnost potovalne odobritve za potnike, ki so oproščeni vizumske obveznosti in potujejo na schengensko območje. Sistem se ne uporablja za imetnike vizumov za dolgoročno bivanje in imetnike dovoljenj za prebivanje.

Obveznost le ob vstopu v Schengenski prostor

Obveznost se torej nanaša izključno na izvedbo prevozov v schengenski prostor. Preverjanje statusa državljanov tretjih držav mora torej izvesti prevoznik, ki na primer izvaja avtobusni prevoz iz države izven schengenskega območja, na primer iz BiH, Makedonije, Srbije in drugih v Slovenijo ali v druge države schengenskega območja.

PRIPRAVE VOZNIKOV NA VARNO ZIMSKO VOŽNJO

Sekcija za promet pri OZS in Združenje za promet pri GZS bosta pod okriljem Agencije za varnost prometa ter partnerji v AMZS Centru varne vožnje Vransko pripravila brezplačen dogodek za voznike tovornih vozil in avtobusov z bogatim izobraževalnim programom.

Na poligonu bodo potekale številne zanimive praktične delavnice na temo priprave na zimske razmere, o zavorni poti, izvajanju nadzora nad tovornimi vozili in avtobusi ter o metodah sprostitev za večjo osredotočenost med vožnjo, zato vam priporočamo, da na dogodek prijavite čim več svojih voznikov.

Izobraževanje bo po novem **v soboto, 16. novembra 2024, med 9.30 in 14.00**, predhodne prijave so obvezne, rok je sredo, 13. november, več informacij in prijave pa najdete na spletni strani sekcije.

Nadzora pa ni potrebno izvajati prevozniku, ki opravlja prevoze znotraj schengenskega prostora, na primer na relaciji Nemčija–Slovenija, prav tako pa nadzora ni potrebno izvajati prevozniku, ki bi državljanke tretjih držav na primer prevažal iz Brnika kamorkoli v Sloveniji, preverjanje je ob vstopu v schengenski prostor namreč v tem primeru dolžan izvesti letalski prevoznik.

Uporaba informacijskega sistema in portala EU-LISA

Prevozniki bodo preverjane izvajali v informacijskem sistemu preko portala za prevoznike, do katerega bodo lahko vstopali preko medsystemskega vmesnika, preko mobilne aplikacije ali preko spletnega brskalnika. Koordinacija aktivnosti za prevoznike poteka preko agencije EU-LISA, Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice.

Prevozniki se morate tam najprej registrirati, s tem pa vam bo omogočeno, da prejmete vse potrebne informacije za izvajanje preverjanja.

Več informacij in registracija v portal EU-LISA

Najprej se bodo izvajala preverjanja EES, ki se bodo nato razširila še na pre-

verjanja ETIAS. Predvideni rok za polno implementacijo EES je november 2024, za ETIAS pa pol leta kasneje, torej maja 2025.

Več in bolj podrobno o novih obveznostih avtobusnih prevoznikov preberite na spletni strani sekcije www.ozs.si/sekcija-za-promet, kjer boste našli vrsto uporabnih povezav z nazornimi navodili in informacije o tem, kako se registrirati na portalu EU-LISA za prevoznike, kjer boste nove obveznosti lahko tudi izvajali.

Na spletni strani sekcije boste našli tudi povezavo na Srečanje delovne skupine za prevoznike, ki bo v organizaciji Evropske komisije, DG Home in EU-LISA v torek, 5. novembra 2024, na spletu, ogledate pa si lahko tudi predstavitev Slovenske policije na to temo.

Zeleni prehod v cestnem prevozu blaga in potnikov

Prevozniki obeh stanovskih organizacij so naslovili pismo Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo na temo problematike zelenega prehoda v cestnem prevozu blaga in potnikov. Opozorili so, da je odnos do sektorja prevečkrat krivičen, prikazuje se ga kot obremenitev za okolje in infrastrukturo, hkrati pa se pozablja na dejstvo, da je za delovanje družbe in gospodarstva nujen in bi se brez njega dejansko vse ustavilo.

Ukrepi danes in ne le upajmo na prihodnost

Poudarili so, da okolju prijazne tehnologije sicer podpirajo, vendar morajo biti te v skladu s trenutno razpoložljivimi podpornimi resursi. Politika, ki za sektor zagovarja le električna in vodikova vozila, v tem trenutku ni sprejemljiva, saj je v praksi ni možno izvajati. Menijo, da nam v procesu zelenega prehoda manjkajo strategije prehodnega obdobja, ki bi lahko imele zelo pomemben vpliv na varstvo okolja.

Tako so povsem zanemarjene tehnologije, ki lahko že danes doprinesejo k bistvenemu zmanjšanju izpustov CO₂, to so vozila na biogoriva, kot sta biodizel in biometan, ter plinska goriva LNG in CNG. Dejstvo je, da ta vozila res niso popolnoma brezemisijška, vseeno pa lahko k znižanju izpustov CO₂ že tukaj in zdaj doprinesejo neskončno več, kot za prihodnost obljubljena brezemisijška vozila, ki bodo morda na voljo šele čez nekaj let.

Prelaganje vseh ukrepov v negotovo prihodnost ob hkratni pasivni sedanjosti zato nikakor ni pot, ki si jo prevozniki želijo.

Država naj takoj podpre prevoznike

Menijo, da bi morala država odgovorneje pristopiti k sofinanciranju transportnega sektorja in prevoznike vzpodbujati k nakupu ustreznih vozil ravno v prehodnem obdobju ter hkrati podpirati tudi proizvodnjo alternativnih goriv in razvoj ustrezne infrastrukture.

Sosednje evropske države že nameenjajo veliko sredstev za finančne spodbude prevoznega sektorja, tega tudi niso dodatno obremenile in v zaostrenih gospodarskih razmerah neprestano iščejo različne možnosti dodatnih razbremenitev.

Prevozniki so ministrstvo in državo zato pozvali, da preuči možnosti finančnih spodbud za sektor cestnih prevoznikov. Na primer po vzoru Italije, ki bo za cestni promet namenila kar 25 milijonov evrov svežih spodbud.

ANTON ŠIJANEC

ROKODELCI

Izvajanje Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva

Rokodelstvo je pomemben del našega gospodarstva, turizma in slovenske nesnovne kulturne dediščine. Trenutno združuje, opredeljuje in opisuje kar 71 rokodelskih panog, kar kaže na širok obseg in raznolikost rokodelstva pri nas. Sprejeti ZORR zagotavlja prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, podeljevanje naziva priznani rokodelec, certificiranje rokodelskih izdelkov, poimenovanje rokodelskih panog ter spodbujanje dejavnosti in povezovanje nosilcev podpornega okolja z izvajanjem vrste ukrepov in s finančnimi spodbudami.

V Sekciji za domačo in umetnostno obrt pri OZS, ki skrbi za rokodelske panoge, so ob lanskem sprejetju zakona izrazili veliko zadovoljstvo. **Jernej Bortolato**, predsednik Sekcije DUO pri OZS, je ob tem poudaril, da gre za pomemben mejnik na področju rokodelstva, za katerega smo si v naši stanovski organizaciji prizadevali skoraj 20 let. S tem, ko smo definirali, kaj je rokodelstvo in kaj so rokodelska znanja, imamo podlago za urejevanje tudi ostale področne zakonodaje te obrtne dejavnosti. V Sloveniji je registriranih le okrog 400 rokodelcev, kar pomeni, da gre v praksi za izumirajočo obrt, zato je še toliko bolj pomembno, da zagotovimo ustrezen prenos znanj na mlajše generacije in izboljšamo pogoje dela rokodelcem, saj bomo le tako lahko ohranili ta segment naše kulturne dediščine.

Namen sprejetega zakona

Namen ZORR je ohranjanje in razvoj rokodelskih znanj, spretnosti in veščin ter varstvo kulturne dediščine. Zakon uvaja sistemsko rešitev prenosa rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, ki se uresničuje prek zaščite rokodelcev oziroma s podeljevanjem naziva priznani rokodelec ter prek zaščite rokodelskih izdelkov z njihovim ocenjevanjem in evidentiranjem

ter podeljevanjem certifikata Art&Craft Slovenija, za kar je po zakonu z javnim pooblastilom odgovorna ravno OZS.

Pri oblikovanju predloga zakona so bili vključeni vsi nosilci podpornega okolja rokodelstva, poleg pristojnega ministrstva za gospodarstvo so tvorno sodelovali še Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije, Zveza društev upokojencev Slovenije in Slovenski etnografski muzej.

Ohranjanje in razvoj rokodelstva

S sprejetjem ZORR je bil narejen ključen korak za prepoznavo pomembnosti ohranjanja in razvoja rokodelstva. Zakon naslavlja vse, ki delujejo na področju rokodelstva, omogoča urejen prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, ureja zaščito kakovostnih rokodelskih izdelkov, spodbuja medsebojno povezovanje rokodelskih centrov in rokodelskih organizacij, podpira njihove dejavnosti z namenom ohranjanja in razvoja rokodelstva ter določa ukrepe za ohranjanje in razvoj rokodelstva, tudi na način, da omogoča pravno podlago za različne oblike finančnih razvojnih spodbud.

Rokodelstvo je specifično

Rokodelstvo je v primerjavi z drugimi gospodarskimi dejavnostmi posebno v tem, da je na eni strani povezano z varovanjem nesnovne kulturne dediščine, na drugi strani pa obravnavano kot vse ostale gospodarske dejavnosti na trgu.

Ker so rokodelski izdelki narejeni pretežno ročno, predvsem pa v majhnih ko-

ličinah in unikatno, so dražji od podobnih izdelkov, ki so izdelani na industrijski način, zato na trgu ne morejo neposredno cenovno konkurirati. S tem pa je preživetje rokodelstva in rokodelskega znanja v tržnih razmerah seveda ogroženo. Kljub dejstvu množične industrijske proizvodnje pa sicer še vedno obstaja prostor za tovrstna znanja, veščine in spretnosti ter za kakovostne rokodelske izdelke, vendar je potrebno poskrbeti za ustrezno prepoznavnost in verifikacijo izdelkov.

Rokodelstvo kot izziv za mlade

Bogata tradicija rokodelstva je lahko združljiva tudi s sodobno družbo in nje-

nimi trendi, kjer mladi realizirajo lastne želje, sposobnosti in potenciale. Nekatere rokodelske panoge se v zadnjih letih uspešno oživljajo, saj ponujajo možnosti za razvoj sodobnega, umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja v duhu sedanjega časa, omogočajo razvoj podjetništva in dajejo nove podjetniške priložnosti, predvsem z vidika prepoznavnosti blagovnih znamk ali v povezavi z butičnim in doživljajskim turizmom.

Prispeva pa lahko tudi k prehodu na zelene, trajnostne, inovativne in krožne modele podjetništva ter maloserijske proizvodnje, ki temeljijo predvsem na uporabi lokalnih virov in veščin. Prenos znanj na področju rokodelstva je zato ključen za ohranjanje in nadaljnji razvoj dediščine rokodelstva, ki se dotika tudi aktualnih vprašanj, predvsem v luči zelene prihodnosti in trajnostnega razvoja.

Podporno okolje rokodelstva

Podporno okolje rokodelstva sestavljajo vsi subjekti, ki delujejo na področju rokodelstva, to so fizične osebe ali rokodelci, upokojeni rokodelci, samostojni podjetniki posamezniki, samozaposleni v kulturi na področju kulturne dediščine in ustvarjalnosti, nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, povezane z rokodelstvom, posamezniki, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, povezano z rokodelstvom, sledijo rokodelske organizacije, torej pravne osebe ne glede na pravno-organizacijsko obliko, na primer gospo-

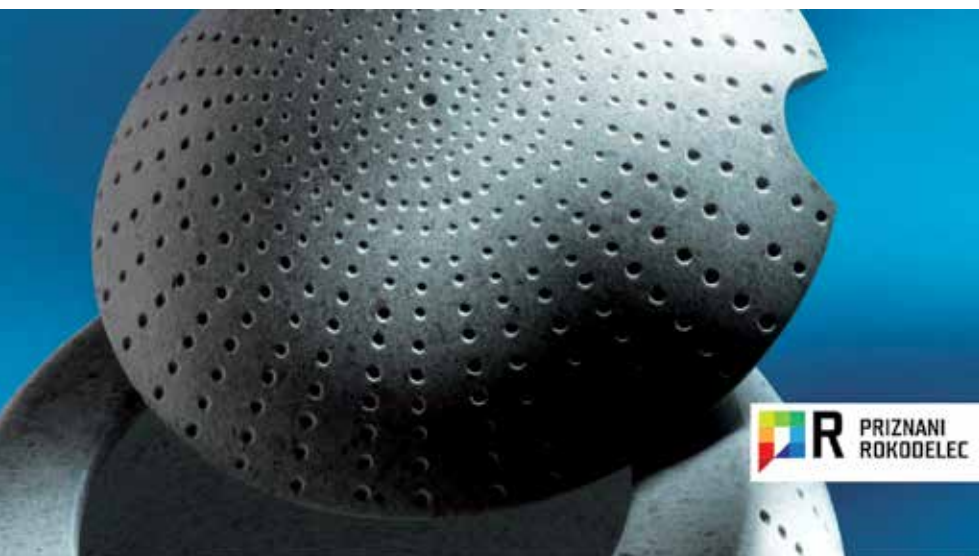
darske družbe, javni in zasebni zavodi, zadruga, društva in zbornice ter lokalne skupnosti in lokalne akcijske skupine.

Nosilci podpornega okolja

Nosilci podpornega okolja rokodelstva v okviru svojih nalog v skladu z ZORR skrbijo za spodbujanje delovanja in povezovanja subjektov, ki delujejo na področju rokodelstva. Med nosilci, ki jih opredeljuje zakon, so Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije, Zveza društev upokojencev Slovenije in Slovenski etnografski muzej.

Javna pooblastila in podpirne aktivnosti OZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije izvaja naloge javnega pooblastila na področju rokodelstva, med njimi so izdajanje listine priznani rokodelec, določitev vsebin usposabljanj po rokodelski shemi za posamezne rokodelske panoge, izvajanje usposabljanj po rokodelski shemi,

imenovanje in delovanje komisije za naziv priznani rokodelec, vodenje javnega registra priznanih rokodelcev, izdajanje certifikata za rokodelske izdelke, imenovanje in delovanje ocenjevalne komisije za rokodelske izdelke, opredelitev meril in postopka za ocenjevanje posameznih rokodelskih izdelkov ter vodenje javne evidence certificiranih rokodelskih izdelkov.

Naziv priznani rokodelec

Rokodelec lahko pridobi naziv priznani rokodelec, ki potrjuje, da rokodelec obvlada določeno rokodelsko panogo in je usposobljen za prenos rokodelskega znanja. Naziv priznani rokodelec se izkazuje z ustrezno listino, lahko pa se pridobi tudi kot častni naziv. Naziv priznani rokodelec se lahko upošteva pri dodeljevanju sredstev za projekte, s katerimi se uresničujejo ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva v skladu s tem zakonom.

Usposabljanje po rokodelski shemi

Rokodelska shema je oblika usposabljanja za pridobitev naziva priznani rokodelec in je sestavljena iz pedagoško-andragoških vsebin, praktičnega dela usposabljanja iz posamezne rokodelske panoge ter praktičnega preverjanja usposobljenosti rokodelca. Rokodelsko shemo izvaja OZS, ki lahko k sodelovanju povabi še druge subjekte in nosilce rokodelskega podpornega okolja.

Vsebinsko rokodelske sheme po posameznih rokodelskih panogah, teh je trenutno priznanih 71, vključno s trajanjem usposabljanja iz pedagoško-andragoških vsebin, trajanjem praktičnega dela usposabljanja in merili praktičnega preverjanja usposobljenosti rokodelca, določi OZS, k njej pa da soglasje minister, pristojen za gospodarstvo. Vsebina rokodelske sheme vključuje zlasti uporabo različnih tradicionalnih znanj, spretnosti in veščin za pretežno ročno izdelovanje, obdelovanje ali popravljanje rokodelskih

izdelkov po posameznih rokodelskih panogah.

Rokodelec se prijavi na usposabljanje pri OZS, opravi določeno število ur iz posameznih znanj in pridobi pozitivno oceno pri praktičnem preverjanju usposobljenosti ter o tem prejme ustrezno listino.

Častni naziv priznani rokodelec

Naziv priznani rokodelec se lahko pridobi kot častni naziv, podeli ga posebna komisija, ki ugotavlja rokodelska znanja, spretnosti in veščine rokodelca za ta naziv. Komisija upošteva dva sklopa meril, prvi je, da je rokodelec nosilec vpisa enote s področja rokodelstva v registru nesnovne kulturne dediščine ali ima pridobljen certifikat za rokodelski izdelek ali ima vsaj tri priznanja in nagrade s področja rokodelstva s sejmov in dogodkov, ter drugi sklop, da ima rokodelec pridobljen certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji, ki se nanaša na posamezno rokodelsko panogo, ali ima dokazila o opravljenih usposabljanjih pri izvajalcih usposabljanj in izobraževanj, ki se nanašajo na rokodelstvo, ali z dosedanjim delom izkazuje usposobljenost za samostojen prenos rokodelskih znanj določene rokodelske panoge ali ima dokumentiran opis načina prenosa rokodelskih znanj določene rokodelske panoge.

Ocenjevanje in certifikat Art&Craft Slovenija

Ocenjevalno komisijo za rokodelske izdelke in izdajo certifikata Art&Craft Slovenija imenuje OZS, sestavljajo pa jo štirje člani, ki so strokovnjaki s področja etnologije, kulturne antropologije, umetnostne zgodovine in industrijskega ali unikatnega oblikovanja. Komisija za ro-

rokodelske izdelke oceni rokodelski izdelek in na podlagi meril in postopka za ocenjevanje izda mnenje k rokodelskemu izdelku. Merila podrobneje opredeli OZS, o njih pa da soglasje tudi pristojni minister. Merila za ocenjevanje se nanašajo zlasti na uporabno ali okrasno vrednost ali na sodobno umetniško in oblikovalsko ustvarjanje rokodelskega izdelka, ki ga je izdelal rokodelec s pretežno ročnim delom, z uporabo tradicionalnih ali sodobnih orodij ter z rokodelskim znanjem, spretnostmi in veščinami.

Rokodelec vloži vlogo za pridobitev certifikata in ji priloži svoj rokodelski izdelek, ki mora biti označen s poimenovanjem ali drugo oznako. Če ocenjevalna komisija izda pozitivno mnenje o rokodelskem izdelku, OZS izda rokodelcu certifikat.

Program rokodelstva za 2024

Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva za leto 2024 določa vsebinske rešitve in dejavnosti, ki so potrebne za izvedbo posameznih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva do konca leta 2024.

Program rokodelstva za 2024 je pripravilo Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport po predhodnem posvetovanju z nosilci podpornega okolja rokodelstva na javnem posvetu Program za ohranjanje in razvoj rokodelstva – priprava sistemskih ukrepov, ki je potekal 11. oktobra 2023 v Ribnici. Pri oblikovanju dokumenta so bili v največji možni meri upoštevani predlogi, ki so bili ustno podani s strani rokodelcev in rokodelk, sodelujočih na javnem posvetu, ter pisni predlogi subjektov podpornega okolja rokodelstva, posredovani na MGTŠ.

Ključne rešitve in aktivnosti programa

Ključne vsebinske rešitve in dejavnosti Programa rokodelstva za 2024 so celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na način oblikovanja prvih sistemskih ukrepov za ohranjanje in razvoj rokodelstva, vzpostavitev izvajanja nalog javnega pooblastila pri OZS, izvedba prvega javnega poziva za izbiro rokodelskih centrov kot nosilcev podpornega okolja, vzpostavitev izvajanja nalog nosilcev

podpornega okolja rokodelstva, usmerjenih v uresničevanje namena ohranjanja in razvoja rokodelstva ter vzpostavitev proračunskega financiranja teh nalog, priprava pravnih podlag za pričetek javnega financiranja ukrepov, skladno z ZORR s prigrisatvijo državnih pomoči po shemi de minimis pri Ministrstvu za finance, ter povečanje prepoznavnosti ukrepov na področju rokodelstva v domačem prostoru s promocijo vsebin ZORR, ki jo izvaja MGTŠ v sodelovanju z nosilci podpornega okolja.

Ukrepi programa 2024

Ukrepi Programa rokodelstva za 2024, ki so namenjeni ohranjanju in razvoju rokodelstva, so celostno ohranjanje in razvoj rokodelstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, certificiranje rokodelskih izdelkov, prenos rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, vključno izvajanje usposabljanj v obliki rokodelske sheme, podeljevanje naziva priznani rokodelec, izvajanje nalog nosilcev podpornega okolja rokodelstva, njihovo medsebojno povezovanje in povezovanje z rokodelci, razvoj rokodelskih panog, vključno poimenovanje rokodelskih panog in spodbujanje podjetništva na področju rokodelstva, ohranjanje rokodelstva in njegove prepoznavnosti ter spodbujanje promocije in ponudbe certificiranih rokodelskih izdelkov, rokodelskih panog in rokodelcev, predvsem priznanih rokodelcev, razvoj rokodelstva ter spodbujanje sodobnega umetniškega in oblikovalskega ustvarjanja rokodelskih izdelkov, izvajanje rokodelstva na področju turizma in turistične ponudbe, udejanjanje zaposlovanja na področju rokodelstva, medgeneracijsko povezovanje in vseživljenjsko učenje na področju rokodelstva in finančne razvojne spodbude.

Prijave za častni naziv priznani rokodelec

Komisija za pridobitev naziva priznani rokodelec pri OZS je pripravila in javno objavila vlogo za pridobitev častnega naziva priznani rokodelec.

Novi ZORR rokodelcem namreč omogoča, da pridobijo naziv priznani rokodelec, ki potrjuje, da obvladajo določeno

rokodelsko panogo in so usposobljeni za prenos rokodelskega znanja. Naziv se izkazuje z listino, upošteva pa se lahko pri dodeljevanju sredstev za projekte, s katerimi se uresničujejo ukrepi za ohranjanje in razvoj rokodelstva.

Častni naziv priznani rokodelec se pridobi na podlagi pravilno izpolnjene vloge za pridobitev častnega naziva in usvojitve najmanj enega izmed zakonsko opredeljenih meril za pridobitev častnega naziva. Več podrobnosti, pogoje in javno objavo vloge ter način prijave najdete na spletni strani sekcije.

Več informacij

Rokodelce vabimo, da več informacij o izvajanju ZORR, nazivu priznani rokodelec, usposabljanju po rokodelski shemi in pridobitvi certifikata Art&Craft Slovenija poiščete na spletni strani Sekcije za domačo in umetnostno obrt pri OZS na spletnem naslovu www.ozs.si/sekcija-za-domaco-in-umetnostno-obrt, kjer boste našli tudi povezavo na njeno spletno stran www.rokodelstvo.si.

ANTON ŠIJANEC

Strokovno srečanje zlatarjev in draguljarjev 2024

Tradicionalno strokovno srečanje naših zlatarjev in draguljarjev je letos potekalo 19. oktobra v Predvoru. Zbrani so lahko spoznali novosti in zahteve različne zakonodaje, od pranja denarja do označevanja izdelkov, poslušali so zanimiva strokovna predavanja, opravili vrsto razprav, usmerjenih v delo sekcije in prihodnost razvoja stroke, ter dan zaključili s prijetnim stanovskim druženjem.

Člane strokovne sekcije ene naših najstarejših in najbolj plemenitih obrti je uvodoma pozdravil **Ervin Kapun**, predsednik Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS, ter izrazil zadovoljstvo ob dobri udeležbi in ponovnem snidenju. Posebej je pozdravil tudi goste in predavatelje ter vse tiste kolegice in kolege, ki so se srečanja udeležili kot zunanji udeleženci in bodo člani sekcije šele postali.

Redno izobraževanje po zakonu

Sklop strokovnih predavanj sta začela **mag. Lucija Frlec** in **mag. Jure Palka** iz Urada RS za preprečevanje pranja denarja, ki sta spregovorila o obveznostih fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prometa plemenitih kovin in dragih kamnov ter izdelkov iz njih po

Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, predstavila sta osnovne pojme, oceno tveganja, pregled stranke, ugotavljanje dejanskega lastnika, politično izpostavljenost oseb, visoko tvegane države in sporočanje podatkov uradu. Del predavanja sta namenila tudi pogledu v prihodnost in ob tem predstavila še novosti zakonodaje Evropske unije na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Potrdilo o prisotnosti na tem predavanju bo udeležencem štel tudi kot dokazilo o opravljenem rednem izobraževanju po zakonu ZPPDFT.

Novosti s področja označevanja izdelkov

Z rednim strokovnim predavanjem na srečanjih zlatarjev in draguljarjev je

nadaljevala **Nika Ošljaj Strajnsak** iz Urada RS za meroslovje, ki je zbranim predstavila najbolj aktualne novosti na področju nadzora prometa izdelkov iz plemenitih kovin, pri inšpekcijskem nadzoru označevanja zlatarskih izdelkov, načinu postopka preverjanja čistosti materialov izdelkov in novo preglednico standardnih stopenj čistine.

Predstavitev novih orodij in opreme

Sklop predavanj sta zaključila predstavnik podjetja Šalamon proizvodnja iz Zagreba s predstavitvijo vitrin, pladnjev in podstavkov za izdelke za opremo zlatarn ter podjetja Felber's Nachfolger iz Avstrije, ki je udeležencem predstavilo še sodobna orodja za zlatarje.

Udeležence strokovnega srečanja zlatarjev in draguljarjev je uvodoma pozdravil Ervin Kapun, predsednik Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS, ter izrazil zadovoljstvo ob dobri udeležbi.

Načrti sekcije in aktivnosti v prihodnje

Zlatarji in draguljarji so v nadaljevanju srečanja razpravljali o delu sekcije v prihodnosti. Upravnemu odboru svoje sekcije so zaupali pripravo smernic za izvajanje obveznosti po ZPPDFT-2 za zlatarsko dejavnost, pri pripravi smernic pa bo sodeloval tudi urad za preprečevanje pranja denarja.

Razpravljali so na temo strokovnega izobraževanja in se strinjali z nadaljevanjem delavnic zlatarske akademije. Dogovorili so se tudi, da bodo zaradi zelo velikega zanimanja stroke za vsebine predavanja o obveznostih zlatarjev po ZPPDFT-2 le-to ponovili še v letošnjem letu.

Na temo strokovnih ekskurzij so bili enotni, da sekcija v prihodnjem letu organizira ogled dveh strokovnih sejmov, in sicer sejma Istanbul jewelry v Turčiji in Inhorgenta v Nemčiji. Za konec so doklepi še, da bo strokovno srečanje sekcije v letu 2025 potekalo v drugi polovici oktobra v Centru Rog v Ljubljani.

Aprila na Slovenski teden nakita

Sredi aprila prihodnje leto bo potekal že 4. Slovenski teden nakita – SIJW, ki na mednarodni ravni predstavlja osrednje stičišče predstavitev sodobnega oblikovanja nakita v Sloveniji. Deluje kot platforma za izražanje kreativnosti, inovacij in strokovnega znanja ter kot most med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo. SIJW slavi umetnost, trdo delo in strast do oblikovanja, pri čemer predstavlja sodobni nakit kot odsev misli, idej in osebnosti ustvarjalcev. Tema letošnje razstave je energija, raziskovala bo dinamiko ustvarjalnosti in preobrazbe. Oblikovalci bodo skozi svoja dela preučevali, kako energija presega zgolj fizične vire in vpliva na psihološke, čustvene ter duhovne vidike, ki oblikujejo naš svet. Razstava SIJW 2025 »Energija/ Energy« bo potekala med 10. in 19. aprilom prihodnje leto v kreativnem Centru Rog v Ljubljani, več informacij pa najdete na slovenianjewelryweek.com/sl.

ANTON ŠIJANEC

Uvodno predavanje mag. Lucije Frlec in mag. Jureta Palke iz Urada RS za preprečevanje pranja denarja je šlo tudi kot opravljeno formalno izobraževanje po zakonu.

Po formalnih predstavitvah sodelujočih podjetij je sledila še praktična predstavitev opreme in orodij.

Zaključek srečanja s poznim delovnim kosilom, kjer so se razprave med udeleženci seveda nadaljevale.

Redni gostji iz urada za meroslovje Nika Ošljaj Strajnsak in Irena Božič Carli v družbi gostiteljev Ervina Kapuna in Gorana Lesničarja Pučka

SLIKOPLESKARJI

Slikopleskarji tudi letos počastili svojega patrona Sv. Luko

Slikopleskarji, člani Sekcije slikopleskarjev pri OZS, so se na predvečer godu zavetnika slikopleskarjev, Sv. Luka, 17. oktobra 2024 zbrali pri sveti maši v župnijski cerkvi Sv. Kancijana in tovarišev na Ježici v Ljubljani ter počastili svojega patrona. Na podobnem tradicionalnem praznovanju pa so naši slikopleskarji s svojim obiskom naslednji dan počastili tudi kolege iz Ceha slikopleskarjev, pleskarjev in tapetnikov Češke republike v Pragi.

Sv. Luka

Zavetnik slikopleskarjev Sv. Luke svoj god praznuje 18. oktobra, zato so se slikopleskarji, člani Sekcije slikopleskarjev pri OZS, pri sveti maši v župnijski cerkvi Sv. Kancijana in tovarišev letos zbrali na njegov predvečer. Sveto mašo je daroval tamkajšnji župnik **Sebastjan Likar**, ki je natančno povzel življenje Sv. Luka in tako zelo slikovito opisal, zakaj je bil prav Sv. Luka izbran za zavetnika slikopleskarjev. Pobudnik dogodka je bil praporščak sekcije in slikopleskarski mojster **Dušan Presetnik**, ki je na začetku maše v cerkev slavnostno prinesel prapor in ga izpostavil pri oltarju.

Ob koncu svete maše je zbrane nagovoril tudi častni gost **Marko Lotrič**, predsednik Državnega sveta RS in član kolegija predsednika OZS, ter vse pozdravil tudi v imenu predsednika OZS **Blaža Cvara**. Izpostavil je tradicijo, običaje in rituale, ki so nekaj najlepšega, kar ima-

Slovenski slikopleskarji na predvečer praznika Sv. Luke v župnijski cerkvi Sv. Kancijana in tovarišev (foto: Janez Platiše)

mo, ob tem pa pohvalil slikopleskarje, da zavzeto ohranjajo tradicijo in jim čestital ob godu njihovega patrona.

Za udeležbo na maši in praznovanju godu zaščitnika slikopleskarjev se je vsem zahvalil tudi **Matjaž Majdič**, predsednik Sekcije slikopleskarjev pri OZS, in poudaril, da slikopleskarji niso navadni ljudje, da vstopajo v domove in jih lepšajo, naročniki pa se jih še dolgo časa spominjajo, saj so jim v dom prinesli prijetno vzdušje in vedrino. Izpostavil je tudi, da so prva sekcija, ki ima obrtniški prapor in ob tem napovedal tudi obisk kolegov na podobnem praznovanju naslednji dan v Pragi.

In Sv. Lukáš

Ravno na dan godu Sv. Lukáša so tako naši slikopleskarji na podobnem

praznovanju s svojim obiskom počastili še kolege iz Ceha slikopleskarjev, pleskarjev in tapetnikov Češke republike v Pragi. Slovensko delegacijo slikopleskarjev so tvorili **Matjaž Majdič**, predsednik sekcije, praporščak **Dušan Presetnik** in njegov novi namestnik **Klemen Žvokelj**.

Stanovski kolegi in praproščaki iz več evropskih držav so se uvodoma zbrali na Praškem gradu, nato pa v spremstvu bobnarjev in koračnice v sprevedu odšli do Katedrale sv. Vida, kjer je potekala slovesna maša. Ob zaključku so spregovorili tudi predsedniki nacionalnih sekcij slikopleskarjev, kjer so naši izkoristili priložnost in vse povabili na svojo priljubljeno mednarodno tradicionalno humanitarno akcijo, ki bo konec novembra.

Prihodnje leto bodo vseevropsko praznovanje gostili avstrijski kolegi v Badnu, kjer bo potekala tudi 100-letnica njihove znamenite slikopleskarske šole.

ANTON ŠIJANEC

Slovenska delegacija v Pragi v družbi predsednika Evropskega združenja slikopleskarjev UNIEP

Vabljeni na strokovno srečanje v Ankaran

Vabljeni na strokovno srečanje fotografov, ki bo v soboto in nedeljo, 16. in 17. novembra 2024, v Modri dvorani v hotelu Adria Ankaran v Ankaranu. Na programu so tako strokovne kot bolj poslovne teme, posebna pozornost pa bo letos namenjena uporabi umetne inteligence za boljšo učinkovitost pri delu.

Program sobota, 16. november

13.30	Registracija in dobrodošlica ob kavi
14.15 – 14.30	Pozdravna nagovora Katarina Podgoršek, predsednica Sekcije fotografov pri OZS Blaž Cvar, predsednik OZS
14.30	Umetna inteligenca (UI) – ChatGPT, Copilot in drugi za boljšo učinkovitost pri delu, pripravi odgovorov na reklamacije, marketinških vsebin ... Izvedeli boste, zakaj je pomembno začeti vključevati UI v svoje delo, kako orodja, ki so na voljo preoblikovati v vsakodnevne pomočnike, kje poiskati primere prilagojene vašim potrebam in kako ravnati, ko UI ne ponudi pravih odgovorov. <i>mag. Boštjan Kožuh</i>
16.00 – 16.30	Osvežitev in druženje
16.30 – 17.30	Umetna inteligenca (UI) – nadaljevanje Praktično spoznavanje UI in nasveti za uporabo najbolj popularnih orodij (ChatGPT, MidJourney, NotebookLM, DALL-e, Adobe AI, RunwayML ipd.) in prikaz drugih popularnih orodij. <i>mag. Boštjan Kožuh</i>
17.30	Penina in druženje ob 40-letnici Sekcije fotografov pri OZS
18.30	Odhod avtobusa izpred hotela Adria na degustacijo, skupno večerjo in druženje
23.00	Prihod nazaj pred hotel Adria

nedelja, 17. november

9.00 – 10.00	VoiceChoice – portal za izbor, komentiranje in prenos digitalnih fotografij <i>Valentin Casarsa, samostojni kulturni delavec in predavatelj na Akademiji umetnosti v Novi Gorici</i>
10.00 – 10.30	Odmor za kavo
10.30 – 12.30	Predstavitve Mobilephotokiosk v programu Di land za naročanje slik v foto studiu
12.30 – 13.30	Aktivnosti Sekcije fotografov in OZS v zadnjih treh mesecih glede priprave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici in predloga Zakona o potnih listinah

Kotizacija:

- kotizacija za člane Sekcije fotografov pri OZS je 24 evrov (z DDV)
- kotizacija za nečlane je 89 evrov (brez DDV)

Nočitev si udeleženci uredijo sami. V hotelu, kjer bo srečanje, so zanje za prijave **do 14. novembra 2024** pripravili ugodnejše cene. Informacije in rezervacije: 05 66 37 444 ali booking@adria-ankaran.si (z navedbo, da so udeleženci strokovnega srečanja fotografov).

Prijave za srečanje **do 14. novembra 2024** sprejema sekretarka sekcije fotografov Adrijana Poljanšek (adrijana.poljansek@ozs.si). Pri njej so na voljo tudi dodatne informacije o strokovnem srečanju.

16. STROKOVNO SREČANJE GOSTINCEV

Druženje gostinstva in turizma

Sekcija za gostinstvo in turizem vabi svoje člane na strokovno srečanje s podelitvijo priznanj, ki bo potekalo v okviru Dnevov slovenskega turizma (DST) v Laškem, in sicer v ponedeljek, 18. novembra.

Dnevi slovenskega turizma sicer potekajo tri dni in ponujajo pestro ponudbo kulinarike in strokovnega druženja na različnih dogodkih. Že v ponedeljek, 18. novembra bo poleg strokovnega srečanja gostincev potekalo tudi srečanje turističnih društev, začel se bo tudi 71. Gostinsko-turistični zbor, ki se bo nadaljeval tudi v torek, 19. novembra, ko bo potekal tudi plenarni del DST 2024 s svečano podelitvijo najvišjih priznanj s področja turizma. Tridnevni dogodek se bo v sredo, 20. novembra končal z dogodkom IT-tour in JRE Akademijo 2024. Ob tem naj opozorimo, da prijave za posamezne dogodke zbirajo njihovi organizatorji. Podrobnejši program dogodkov in možnosti prijave najdete na spletni strani DST 2024 na www.slovenia.info.

Rok za prijavo je 12. november 2024 oziroma **do zasedbe prostih mest. Število mest je omejeno** zato pohitite s prijavi!

Kotizacija za 18. november:

- **Udeležba na strokovnem srečanju** (predavanja in podelitev priznanj): **brezplačno** za člane Sekcije za gostinstvo in turizem – **PRIJAVA je obvezna**, za ostale udeležence **30,00 €** (DDV vključen)

- **Udeležba na večernem druženju** (Finale tekmovanja barmanov in skupno mreženje ob glasbi): **brezplačno** za člane Sekcije za gostinstvo in turizem – **PRIJAVA je obvezna**, za ostale udeležence **30,00 €** (DDV vključen)

Vabilo s prijavnici bodo člani prejeli po e-pošti, objavljeno pa bo tudi na spletni strani (www.ozs.si med dogodki).

Program 16. Strokovnega srečanja gostincev

ponedeljek, 18. november 2024, Hotel Park Thermana Laško

8.30 – 9.30	Registracija udeležencev in druženje ob kavi
9.30 – 10.00	Pozdravni nagovori <i>Blaž Cvar, predsednik OZS</i> <i>Dubravka Kalin, Direktorica direktorata za turizem na MGTŠ predstavnik Slovenske turistične organizacije</i> <i>Patricija Furlan, predsednica Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS</i>
10.00 – 10.30	Pravica do odklopa in druge aktualne informacije <i>Nina Ličar, svetovalka specialistka pri OZS</i>
10.30 – 11.15	Vodenje zaposlenih in kako jih zadržati – komunikacija z zaposlenimi s poudarkom na mladih v gostinstvu <i>Boštjan Polanec, svetovalac za osebnostno odpornost in vedenje</i>
11.15 – 12.00	Odmor s pršutom in druženje s pokrovitelji in razstavljalci
12.00 – 12.30	Predstavitev novosti iz predloga Zakona o gostinstvu <i>predstavnik Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport</i>
12.30 – 14.00	Kako si z umetno inteligenco kot so ChatGPT in drugi lahko pomagamo pri delu <i>mag. Boštjan Kožuh</i>
14.00 – 14.30	Odmor – ogled tekmovanj GTZ in razstavnih prostorov pokroviteljev
14.30 – 16.00	Podelitev priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje v poslovanju
16.00 – 17.00	»Okusiti Laško« v restavraciji Hotela Thermana Park Laško in Marko Pavčnik ter ogled tekmovanj in razstavljalcev
17.00 – 17.10	Finančne spodbude (SPS) preko vavčerja za prenos lastništva <i>Danijel Lamperger, direktor OZS</i>
17.10 – 17.45	Predstavitev prenove projekta Gostilna Slovenija, zelene sheme in zaveze za izločitev plastike <i>Janja Viher, koordinatorka projekta Gostilna Slovenija</i>
14.45 – 18.30	Trajnostno delovanje kot edina možna izbira poslovanja <i>Marcela Klofutar in Uroš Šteferlin (Hiša Linhart)</i>
18.45	Finale tekmovanja barmanov in skupno mreženje ob glasbi (OZS, TZS, TGZS), predverje in bar hotela Thermana Park Laško – stoječi hladni bife

Srečanje članov in podelitev jubilejnih priznanj

V kulturnem domu v Beltincih je minuli mesec OOO Murska Sobota pripravila tradicionalno srečanje obrtnikov in podjetnikov, ki je bilo v znamenju praznovanja dolgoletnih uspehov in vztrajnosti članov zbornice pri njihovem obrtno-podjetniškem delovanju.

Prisotne so nagovorili številni gostje, med njimi podpredsednik OOS **Peter Pišek**, predsednik Državnega sveta RS **Marko Lotrič**, župan občine Beltinci **Marko Virag** in župan Mestne občine Murska Sobota **Damjan Anželj**. Vsi so izpostavili vlogo in pomen delovanja obrtnikov in podjetnikov za njihov znatni prispevek pri gospodarskem razvoju regije.

Osrednja govornica, predsednica OOO Murska Sobota **Verica Banfi**, je poudarila, da zbornica, ki združuje 520 čla-

nov, deluje kot močan steber podpore svojim članom, še posebej na področju svetovanja, izobraževanja in povezovanja. Izpostavila je aktualne izzive, ki se nenehno pojavljajo v obrtno-podjetniškem poslovanju (visoki davki, energetska draginja, pomanjkanje usposobljenih kadrov ...). V prihodnje bo zbornica še naprej delovala v smeri izboljšanja pogojev za obrt in podjetništvo ter intenzivno promovirala obrtne poklice. Omenila je tudi načrte za vzpostavitev Talent centra v Murski Soboti, ki bo

mladim ponudil možnost karijerne orientacije.

Na slavnostni prireditvi je 61 jubilarantov prejelo priznanja za 10, 20, 25, 30, 35 in 50 let obrtno-podjetniškega delovanja. Priznanje za 75 let družinske tradicije obrtniškega delovanja je prejel Štefan Pavlinjek, OOS pa je podelila bronasti pečat, ki ga je prejel avtoprevoznik Andrej Banko za 116-letno ohranjanje družinske obrti.

NIKO ŠOŠTARIČ

Slavko Mešič in Štefan Pavlinjek sta iz rok predsednice OOO Murska Sobota Verice Banfi prejela priznanji za 50 let dela v obrti.

Andrej Banko je za ohranjanje 116-letne tradicije družinske obrti prejel bronasti pečat OOS, ki mu ga je podelil podpredsednik OOS Peter Pišek.

JUBILANTI OOO MURSKA SOBOTA

Za 10 let dela v obrti so priznanja prejeli: Gabrijela Bodanec, s. p., Denis Casar, s. p., Jožef Cifer, s. p., EL-Eks, d. o. o., Bernarda Feher, s. p., Andrej Gjergjek, s. p., Zdravko Kovač, s. p., Goran Mikola, s. p., Sašo Ošljaj, s. p., Gregor Šavor, s. p., Karina Šišić, s. p., in TOGRAS gradbeništvo, d. o. o.

Za 20 let: Miran Andrejek, s. p., VW Audi servis Celec, d. o. o., Martin Ficko, s. p., Marjan Gergorec, s. p., Nikolaj Horvat, s. p., Hrast sport, d. o. o., Jelka Kianec, s. p., Robert Kovač, s. p., Krismont, d. o. o., Viktor Lukač, s. p., Liljana Maučec, s. p., Cvetka Prkič, s. p., RIS Dvorec Rakičan, Vladimir Sapač, s. p., Peter Šalamon, s. p., Šeruga Vac, d. o. o., Janez Škraban, s. p., Daniel Valec, s. p., Vrtnarstvo Šabjan, d. o. o., Aleksandra Vučkič Banfi, s. p., in Miodrag Zvizdalo s. p.

Dobre prakse vključevanja invalidov v podjetniško delovno okolje

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje je na začetku oktobra v okviru projekta Podporno okolje 2023–2025 – SPOT svetovanje SAVINJSKA organizirala podjetniški zajtrk na temo »Dobre prakse vključevanja invalidov v podjetniško delovno okolje«.

Uvodoma sta udeležence pozdravila svetovalka SPOT in sekretarka OOO Celje **Martina Rečnik** ter predsednik OOO Celje **Peter Pišek**. Namen dogodka je bil predstavitev informacij o možnostih in načinih vključevanja invalidov v podjetniško delovno okolje.

Branka Lazarevič iz Oddelka za družbene dejavnosti MO Celje je predstavila prizadevanja občine v okviru izvajanja akcijskega načrta »Celje – občina po meri invalidov« s ciljem izboljšati socialno vključenost invalidov in njihovo kakovost življenja v občini. Dejstvo je, da so invalidi soočeni z mnogimi težavami in ovirami, občina pa želi zagotoviti enake

možnosti za vse ter omogočiti njihovo čim bolj uspešno vključevanje v družbo. Štirje ključni cilji akcijskega načrta so: zagotavljanje enakih možnosti pri vključevanju invalidov v družbo, dostopnost do grajenega okolja, storitev in informacij, izvajanje programov za vključevanje invalidov v kulturo, športu, vzgoji in izobraževanju, socialnem varstvu in zdravju ter stalno uresničevanje nalog in programov s področja invalidov v delovanju lokalne skupnosti.

V nadaljevanju je **Zdenka Verdel**, REHA svetovalka iz Zavoda RS za zaposlovanje, predstavila dejavnosti, spodbude in programe, ki prispevajo k izenačevanju

nju možnosti za zaposlitev invalidov. Brezposelni lahko pri zavodu za zaposlovanje pridobijo status invalida in pravico do zaposlitvene rehabilitacije. Te postopke vodijo rehabilitacijski svetovalci na 12 območnih službah ZRSZ po Sloveniji. Po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji se izdela ocena zaposljivosti invalida z opisom ustreznih del in omejitev pri delu ter potrebe po podpornih storitvah in prilagoditvah delovnega mesta. Podala je tudi informacije o spodbudah za zaposlovanje invalidov, ki jih nudi Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS. Poudarila je, da ZRSZ tudi z ukrepi aktivne politike zaposlova-

Podjetniški zajtrk na OOO Celje na temo zaposlovanja invalidov.

nja spodbuja zaposlitev invalidov, ki so ob ustrezni podpori učinkoviti, dobri in zadovoljni delavci, seveda ob pogoju, da so delovne zahteve prilagojene njihovim sposobnostim in zmožnostim.

Darja Prevoršek, vodja enote REHA storitev v Centru za rehabilitacijo invalidov, Celje, je predstavila zavod, področje REHA storitev ter priložnosti in izzive pri zaposlovanju invalidov.

CRI Celje je neprofitno naravnana gospodarska družba, s statusom invalidskega podjetja, kjer je trenutno zaposlenih 64 oseb, od tega 32 s statusom invalida. Poslanstvo podjetja je zagotavljati zaposlitveno rehabilitacijo in poklicno usposabljanje invalidov, pomoč pri iskanju novih možnosti zaposlitev, ustvarjati kakovostne in celostne rešitve, storitve in izdelke od ideje do končne izvedbe oziroma dostave in montaže ter servisiranja, predvsem pa izpolnjevati in presegati potrebe, želje in pričakovanja uporabnikov. Usposabljanje invalidov izvajajo od leta 1956, imajo koncesijo ministrstva za delo za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije, opravljajo storitve za delodajalce (pogodbeno, ocenitve, mnenja, priporočila ...), izvajajo izobraževanja in program socialne vključenosti. V enoti REHA storitve izdelujejo masivno pohištvo, opravljajo hladno cinkanje, tapeciranje ter izdelujejo medicinsko-tehnične pripomočke. Podjetjem zagotavljajo informacije s področja aktualne zakonodaje ter predlaganih sprememb predpisov s področja delovnih razmerij in invalidskega varstva, svetujejo pa jim tudi glede na specifične primere in potrebe posameznih podjetij in invalidov. Izvajajo tudi projekt PREHOD MLADIH, katerega cilj je reševanje problematike visokega deleža nezaposlenih oseb iz skupine mladih s posebnimi potrebami in pomoč pri njihovem prehodu iz šole na trg dela.

Dr. Mateja Forte s Fakultete za logistiko Univerze v Mariboru je na dogodku sodelovala z vsebino »(Ne)zaposlovanje ljudi s posebnimi potrebami kot odraz pretirane problematizacije posebnih potreb«. Vključevanje invalidske skupnosti v izobraževalno, delovno in nasploh socialno okolje predstavlja pomembno strateško smernico tudi za Fakulteto

za logistiko, ki za zagotavljanje stališča akademske skupnosti do problematike vključevanja ljudi s posebnimi potrebami v družbo sodeluje v Mestnem svetu MO Celje. Na področju blaženja učinkov posebnih potreb je bilo do danes narejenega že veliko, vendar je Forte poudarila, da nobena družba ne bo prešla v model »Družbe 5.0«, ne da bi se na to pripravila, slednje pa zahteva senzibilizacijo polnočutne večine in poglobljena znanja o tem, kaj posebne potrebe sploh so in kako posamezniki z njimi živijo.

Peter Pišek, predsednik OOO Celje: »Zaposlovanje invalidov ni le družbena odgovornost, temveč tudi priložnost za bogatenje naših delovnih okolij. Invalidi v podjetniške ekipe prinašajo pomembne veščine, nove perspektive in prispevajo k večji raznolikosti, kar krepi delovno okolje kot celoto. Na dogodku smo imeli priložnost spoznati dobre prakse, predstavljeno pa je bilo tudi, kako lahko z medsebojnim sodelovanjem omogočimo boljše in bolj vključujoče pogoje za vse.«

Branka Lazarevič, Oddelek za družbene dejavnosti MO Celje: »MO Celje se aktivno trudi, da bi postala 'občina po meri invalidov', kar vključuje številne ukrepe in dobre prakse zaposlovanja invalidov, ki so bile predstavljene na dogodku. V tem kontekstu so pomembni racionalni pristopi in sodelovanje z različnimi izvajalci, kot so Zavod za zaposlovanje, združenja delodajalcev, invalidska podjetja in društva ter izvajalci, katerih področje

delovanja posega na zaposlovanje ranljivih oseb. Občina si prizadeva za trajne spremembe in vključitev invalidov v družbo, kar je pomembno za ustvarjanje vključujočega in enakopravnega okolja za vse. Veseli nas, da ste tudi v vašem okolju prepoznali pomembnost tematike, predvsem z vidika zaposlitvenih programov in podpore delojemalcem, ki ste jim omogočili povezovanje z delodajalci ter invalidskimi društvi, ob zavedanju, da na trgu dela obstaja vrsta programov in vzpodbud, ki so usmerjeni v aktivno vključevanje invalidov na trg dela.«

Ksenija Tacer, Tiskarna Koštomaj, d. o. o., Celje: »Podjetniški zajtrk s temo vključevanje invalidov v podjetniško delovno okolje je bil izjemno zanimiv. Zelo navdihujoča je bila dr. Mateja Forte, ki je opisala svojo pot do zaposlitve in karierno pot. Tudi za ljudi z različnimi pomanjkljimi in težavami je pomembno, da so zaposleni in da opravljajo dela v okviru svojih zmogljivosti, saj se na ta način počutijo koristni. Mikro in mali delodajalci pa nimamo veččin in kadra, da bi se lahko ukvarjali z invalidi na delovnem mestu, ker le-ti večinoma del ne opravljajo samostojno in potrebujejo veliko spodbude.«

Po predstavitvi vsebin so udeleženci izkoristili priložnost za medsebojno izmenjavo mnenj in mreženje.

MARTINA REČNIK, SPOT SVETOVANJE
SAVINJSKA, SLIKA: OOO CELJE

VEČ INFORMACIJ IN KONTAKTE NAJDETE NA POVEZAVAH:

- **ZRSZ**: <https://www.ess.gov.si/iskalci-zaposlitve/programi-za-zaposlovanje/zaposlovanje-invalidov>
- **Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS**: <https://www.srips-rs.si/zaposlovanje-invalidov>
- **Finančne spodbude**: <https://www.ess.gov.si/delodajalci/financne-spodbude/zaposlovanje-invalidov>
- **ZRZS ukrepi aktivne politike zaposlovanja**: <https://www.ess.gov.si/iskalci-zaposlitve/programi-za-zaposlovanje/predstavitev-programov>
- **CRI**: <https://www.cri.si/sl/reha-storitve/storitve-za-delodajalce>, <https://www.cri.si/sl/reha-storitve>

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

Sofinancira
Evropska unija

SLOVENSKE KONJICE

Območna zbornica nagradila svoje člane

Območna obrtno-podjetniška zbornica Slovenske Konjice je sredi oktobra na slavnostnem dogodku podelila jubilejna priznanja članom za desetletja dela v obrti in podjetništvu. Priznanja je letos prejelo kar 64 članic in članov.

Zbrane člane v dvorani Konjičanka je najprej nagovoril gostitelj **Ivan Furman**, predsednik OOO Slovenske Konjice, ki je izpostavil pomen obrtništva in podjetništva. »Glavnino delovnih mest, več kot 2500, v naši občini zagotavljate prav

obrtne poklice mladim,« je aktivnosti zbornice že na začetku svojega nagovora pohvalil podpredsednik OOS **Zoran Simčič**. Opozoril je še na visoke obremenitve stroškov dela in birokratske ovire ter obljubil, da si bo krovna zbornica še

svojo dobrodelno naravo in Nogometnemu klubu Zreče, ki je nedavno utrpel škodo zaradi požara, izročila donacijo.

MIRA ČREŠNAR

FOTO: FOTO NAREKS, MATEJ NAREKS S.P.

obrniki in podjetniki,« je med drugim poudaril Furman in se zahvalil članom za izjemen doprinos v lokalni skupnosti.

Tudi sicer je OOO Slovenske Konjice izjemno aktivna zbornica. Le nekaj dni pred slavnostnim dogodkom je skupaj s soorganizatorji že sedmič uspešno izpeljala dogodek promocije obrtnih poklicev osnovnošolcev. »Hvala, ker se trudite tudi s tovrstnimi aktivnostmi približati

naprej prizadevala za izboljšanje poslovnega okolja in ščitila interese svojih članov. Tako Simčič kot Furman sta čestitala jubilarantom za vztrajnost in pogum na podjetniški poti.

Med 64 jubilaranti, ki so prejeli priznanja za desetletje in več desetletij dela v obrti in podjetništvu, pa je najvišji jubilej obeležilo družinsko podjetje Keber, ki letos praznuje 60 let delovanja. Podjetje uspešno vodi Vladimir Keber, ki predstavlja že tretjo generacijo v podjetju, ki se sicer ukvarja s predelavo brezalkoholnih pijač.

Pohval na račun lokalnih obrtnikov in podjetnikov pa nista skrivala niti župan občine Slovenske Konjice Darko Ratajc in župan občine Zreče Boris Podvršnik. Zbrani člani so srečanje izkoristili tudi za izmenjavo mnenj, druženje s stanovskimi kolegi in tradicionalni obrtniški ples.

OOO Slovenske Konjice pa je ob robu formalnega dela dogodka pokazala tudi

Prvi karierni sejem odprl vrata novim zaposlitvenim priložnostim

Karierni sejem Domžale 2024, ki ga je organizirala Obrtna zbornica Domžale ob finančni podpori Občine Domžale ter v sodelovanju z Uradom za delo Domžale – Kamnik in Srednjo šolo Domžale, je na enem mestu združil več kot 30 priznanih podjetij in številne iskalce zaposlitvenih priložnosti.

Sejem je potekal 16. oktobra 2024 na Srednji šoli Domžale, kjer so se iskalci zaposlitve osebno povezali z delodajalci. Posebnost tega sejma je bilo sproščeno in intimno okolje, ki je omogočalo poglobljene pogovore, kar je bilo cenjeno tako s strani obiskovalcev kot delodajalcev. Poleg tega so na dogodku potekala številna strokovna predavanja, ki so obiskovalcem ponudila vpogled v aktualne trende in priložnosti na trgu dela.

Sejem je z nagovorom odprla županja Občine Domžale **mag. Renata Kosec**. Izpostavila je povezovalni pomen sejma, ki je združil podjetja in delojemalce ter odprl vrata k tesnejšemu sodelovanju v lokalnem okolju. Poudarila je, da je kari-

Predavanja na sejmju so učencem, dijakom in ostalim predstavila različne vidike kariere in dela (foto: Lara Rajhard).

Obiskovalci med delodajalci na Kariernem sejmju (foto: Jure Gubanc).

erna orientacija ključna že od osnovnošolskih let, kar so podprla predavanja na sejmju, ki so učencem, dijakom in ostalim predstavila različne vidike kariere in dela. Predavateljice so razpravljale o temah, kot so prepoznavanje dobrega delodajalca, kompetence prihodnosti, izbira šole in študija, pisanje odličnega življenjepisa ter uspešna predstavitev na zaposlitvenem razgovoru.

Obiskovalce so nagovorili tudi direktor Srednje šole Domžale **mag. Primož Škofic**, vodja Urada za delo Domžale – Kamnik **Dragica Ribnikar** in direktorica Obrtne zbornice Domžale **Karolina Kalan Adamič**, ki je poudarila, da je Karierni sejem edinstvena priložnost za ustvarjanje novih povezav, spoznavanje talentov in odkrivanje prave kariere.

Uspešnost Prvega Kariernega sejma Domžale je potrdilo zadovoljstvo tako obiskovalcev, ki so pridobili številne nove informacije, kot tudi delodajalcev, ki so predstavili svoja podjetja.

Županja mag. Renata Kosec je izrazila upanje, da bo Karierni sejem v Domžalah postal tradicionalen in bo še naprej ustvarjal priložnosti za mlade in vse druge iskalce zaposlitve.

Obrtna zbornica Domžale bo tudi v prihodnje podpirala podobne projekte in dogodke, ki pripomorejo k boljšim zaposlitvenim možnostim za lokalne prebivalce.

K. K. A.

Sreča je v drobnih stvareh

V hotelu Primus je v začetku oktobra potekal prvi dogodek WIB kluba Podravja (Women in business), strokovni forum Žensko podjetništvo, ki ga je organizirala Območna obrtno-podjetniška zbornica Ptuj. Udeležilo se ga je več kot 170 obrtnic in podjetnic z območja Podravja.

WIB klub so v ptujski zbornici ustanovili letos, v imenu OOO Ptuj sta pa udeleženke pozdravila direktor **Boris Repič** in predsednik **Hugo Carli** ter jim zaželela uspešno druženje. Ustanovitev WIB kluba je prvi korak, da se obrtnice-podjetnice povezujejo in organizirajo izobraževanja in dogodke po svoji meri. Pri tem niso mišljena strokovna izobraževanja, ki jih dobijo v okviru strokovnih sekcij pri OOO Ptuj, ampak izobraževanja na ravni osebnega razvoja in rasti, dogodki za druženje, povezovanje, zdrav način življenja, smeh in solze.

Podjetnice so v družbi izjemnih posameznikov na strokovnem forumu iskale odgovore na to, kakšna je vloga ženske podjetnice v vodenju podjetja, kulturi ter vrednotah organizacije, kako se čim učinkoviteje spoprijeti s podivjanostjo sodobnega sveta in kako kljub vsemu v njem najti kanček, utehe, pomirjenosti in optimizma.

Na prvem dogodku WIB kluba sta s strokovnima prispevkoma sodelovala **Aljoša Bagola** (Kako biti v poslovnem svetu uspešen, srečen in zdrav) ter **Lea Pisani** (Kako do poslovne podobe, ki radosti). Tudi stand up komik **Tadej Toš** je na tokratnem nastopu, ki so ga spremljale salve smeha, na svojstven način skušal predstaviti, kaj je to sreča in kaj je to zadovoljstvo.

Ni naključje, da se je prvi dogodek WIB kluba zgodil v rožnatem oktobru, mednarodnem mesecu osveščanja o raku dojke. Zato so se dogodku pridružile tudi članice združenja Europa Donna Slovenije, ki se borijo za večjo ozaveščenost in podporo ženskam, ki so zbolele za rakom dojke.

BORIS REPIČ, SLIKE: FOTO LANGERHOLC

Prvega srečanja WIB kluba Podravja se je udeležilo več kot 170 obrtnic in podjetnic.

Lea Pisani: »Na začetku sezone kupimo komplet usklajenih oblačil. Če nam uspe kupiti dva kompleta, bomo imele v roku dveh let popolnoma usklajeno garderobo, ki jo bomo 100-odstotno uporabile.«

3. DOMŽALSKI HEKATON

Tri odlične rešitve podjetniških izzivov

Sredi oktobra je na domžalski obrtni zbornici potekal že tretji domžalski hekaton, na katerem so udeleženci reševali izzive podjetij. Tri ekipe so svoje delo opravile odlično, zato je imela komisija resnično težko nalogo, kako izmed vseh odličnih rešitev izbrati najboljšo.

Aljoša Bagola: »Če v življenju dajemo dobro, če so naši nameni pravični in se znamo zdravo, spoštljivo in pravočasno postaviti zase, torej znamo postaviti meje, potem lahko pričakujemo, da se bo naše življenje v enaki meri zavzelo za nas, za našo rast in naš napredek.«

Tadej Toš se je v svojem nastopu spraševal, kaj je sreča in kaj je zadovoljstvo.

Zmagovalna ekipa s predstavnico Avdicije.com.

Da so iskali rešitve v pravo smer, sta poskrbela mentorja **Enej Gradišek** in **Mellanie Grudniak** iz Obrtnice Domžale, ki sta usmerjala udeležence in jim nudila vso pomoč pri reševanju izzivov. Komisijo je najbolj prepričala druga skupina, ki je reševala izziv podjetja Avdicija.com, na drugem mestu ji je sledila tretja skupina, ki je reševala izziv Via Medicus, in na tretjem mestu druga skupina, ki je reševala izziv Ona-on.com.

Organizator, Obrtna zbornica Domžale, že načrtuje četrti domžalski hekaton, ki bo potekal prihodnje leto. Zbornica se zahvaljuje tudi Občini Domžale za aktivno vlogo in sofinanciranje dragocenih podjetniških inovacij. S podporo Občine Domžale je hekaton potekal v stimulativnem okolju, ki je spodbudilo iskanje najboljših podjetniških rešitev.

M. G., SLIKA OOOZ DOMŽALE

MOZIRJE

Jesensko druženje članov zbornice

Območna obrtno-podjetniška zbornica Mozirje je minuli mesec organizirala druženje obrtnikov in podjetnikov. Pred obnovljenim Domom obrtnikov se jih je zbralo več kot sto.

Podjetnice OOO Mozirje.

Predsednik OOO Mozirje Jure Matjaž je uvodoma pozdravil vse zbrane in jim na kratko predstavil delo zbornice od začetka vodenja zbornice, poleg tega pa jih je seznanil z obsegom in potekom opravljenih del pri obnovi Doma obrtnikov, ki je bil poplavljen in poškodovan v lanskih poplavih. Ob tem se je predsednik vsem zahvalil za pomoč in zvestobo ter posebej poudaril, da so obrtniki in podjetniki močnejši, če delujejo povezani.

Sicer pa je bil dogodek v prvi vrsti namenjen neformalnemu druženju in navezovanju stikov. Več kot sto članov zbornice se je sproščeno družilo še potem, ko se je popoldan že prevesil v večer. Mozirski obrtniki in podjetniki so vsi po vrsti pozdravili organizacijo takšnega dogodka in zagotovo bodo težko pričakovali prihodnjega.

B. K.

Trije mozirski predsedniki (z leve.): aktualni Jure Matjaž, prvi Vili Marovt in prejšnji Janez Kaker.

Predsednik OOO Mozirje Jure Matjaž se je zbranim zahvalil za pomoč in zvestobo.

Druženje članov OOO Mozirje.

Člani zbornice na izletu v Španiji

OOZ Metlika je na začetku oktobra pripravila že 27. tradicionalni izlet obrtnikov. Tokrat so poleteli v Španijo, deželo flamenka, sangrije in paelje.

Z zagrebškega letališča so obrtniki in podjetnik OOO Metlika poleteli do Girona in se z avtobusom odpeljali do letovišča Lloret de Mar, kjer so se namestili v osrčju priljubljenega mesteca, neposredno ob obalni promenadi. Zvečer so si ogledali flamenko show, tradicionalni španski ples, poln temperamenta in strasti.

Naslednje jutro so se z avtobusom odpravili na ogled najstarejše vinske kleti v Španiji – Codorniu, kjer že od 16. stoletja pridelujejo peneče vino, imenovano cava. Z električnim vlakcem so se zapeljali po delu podzemnih galerij, ki sicer skupaj merijo kar 30 km, na koncu pa pokusili še dve vrsti cave. Sledil je izlet na sveto goro Montserrat, slikovito gorsko vasico v osrčju Katalonije. Na vrhu (1.236 m) se bohoti mesto z benediktinskim samostanom in baziliko, v kateri hranijo kipec črne Marije, zaščitnice Katalonije. Narodni park Montserrat je zelo priljubljena točka za vernike, romarje, kot tudi ljubitelje neokrnjene narave, zgodovine in kulture.

Tretji dan je bil namenjen ogledu Barcelone, prestolnice Katalonije, ki predstavlja raj za ljubitelje arhitekture. Ogledali so si najbolj znana dela slavnega Antonia Gaudija, baziliko Sagrada Familia, ki jo še vedno gradijo. Gradnja naj bi bila dokončana leta 2026, več kot 140 let po začetku gradnje. Med vožnjo proti parku Guell so videli tudi stavbi Caso Mila, znana tudi pod imenom La Pedrera (v katalonščini kamnolom), ter Caso Batllo. Park Guell, mestni park, ki se nahaja na hribu, je bil v preteklosti pust, brez vode in neprivačen, Gaudi pa ga je spremenil v slikovit park z zelenjem. Po ogledu parka so se zapeljali še na hrib Montjuic, prizorišče olimpijskih iger leta 1992, imenovan tudi »zelena pljuča mesta«, kjer so se ustavili pri Nacionalni palači in imeli veličasten pogled na Barcelono. Sprehodili so se še po Rambli, 1,2

km dolgi glavni ulici mesta, na kateri je kip slavnega pomorščaka Krištofa Kolumba, in se po ogledu veličastne Barcelone vrnili nazaj v Lloret de Mar, kjer so se zadržali še v najbolj priljubljenem obalnem središču Costa Brava. Naslednje jutro so pomahali v slovo »Divji obali« in se polni vtisov vrnili nazaj domov.

ADRIJANA MAVRETIČ, SEKRETARKA

Jesenka ekskurzija članov na Sicilijo

V samo nekaj dneh so bila polno zasedena mesta za tradicionalno jesensko ekskurzijo članov OOO ČrnomeLj. Tokrat smo se sredi oktobra odpravili na Sicilijo.

Takoj po pristanku smo obiskali mestice Monreale, visoko nad Palermom, kjer smo si ogledali saracensko-normansko stolnico iz 12. stoletja s čudovitimi mozaiki. Sledil je obisk mesta Palermo, tako imenovanega mesta za mir, ki so ga ustanovili Feničani, globoke sledi pa pustili tudi Arabci, Normani, Španci in Burboni. V enem od najlepših italijanskih mest smo se sprehodili mimo palač in katedral ter po Quattro Canti, Bellini, Pretoriji do Teatra Massimo, naporen dan smo zaključili z namestitvijo in skupno večerjo.

Naslednji dan smo se odpravili v smeri Agrigenta, kjer je znamenita Dolina templjev (UNESCO). Sprehodili smo se po območju starega mesta Akragas, ki so ga v šestem stoletju pred našim štetjem ustanovili grški kolonisti. Vrnili smo se v čase, ko so usodo ljudi krojila božanstva, vzeta iz narave. Občudovali smo ostanke templjev v dorskem slogu, med katerimi je najboljše ohranjen tempelj Concordia (sprava).

Tretji dan je sledila vožnja do Etne, enega izmed najvišjih evropskih vulkanov in simbola Sicilije. Zanimivo je bilo spremljanje različnih vegetacijskih pasov do višine 1900 metrov. Najprej smo se z gondolo vzpeli do 2500 m in s terenskimi

vozili do višine 2900 m, nato pa smo se v spremstvu gorskih vodnikov sprehodili po trenutno najzanimivejših predelih vulkana. Bilo je nepopisno doživetje, saj smo zaradi lepega vremena Etno lahko doživeli v vsej njeni veličini.

Popoldne nas je pot vodila v Taormino, biser vzhodne obale. Sprehodili smo se po mondenem središču mesta, ki je 200 metrov nad morjem. Za svoje bivališče so si ga izbrali že prvotni prebivalci otoka, nato pa so jih nasledili Grki, Rimljani in mnogi drugi. Dan smo zaključili z ogledom antičnega teatra.

Zadnji dan smo se odpravili v Siracuze, staro grško prestolnico Sicilije, mesto tirana Dionizija Velikega in matematika Arhimeda. Ogledali smo si arheološki park Neapolis, kjer smo občudovali še vedno delujoče starogrško gledališče, kamnolome z Dionizijevim ušesom, največji žrtveni oltar in rimski amfiteater. Nato smo se odpeljali do bližine otoka Ortigia, ki že od antičnih časov naprej predstavlja uradno središče mesta. Sprehodili smo se mimo ostankov Apolonovega templja, presenetil pa nas je Atenin tempelj, danes mestna katedrala.

Po ogledih je sledila vožnja do mesta Catanije, mesta, ki ga imenujejo hči Etne

in je po naravnih katastrofah v 17. stoletju dobilo novo baročno podobo. Simbol mesta je slon, zaščitnica pa sveta Agata. Mesto je sedež najstarejše univerze na otoku in rojstni kraj skladatelja Bellinija. Danes predstavlja gospodarsko središče Sicilije. Sledila je samo še vožnja na letališče, pollet proti Benetkam in pot domov.

Udeleženci so bili nad izletom zelo navdušeni, saj so videli veliko zanimivosti, uživali v tipični sicilijanski kulinariki, v prelepem vremenu in se odpočili od vsakodnevne stresa in obveznosti. Prepričani smo, da so takšna druženja s stanovskimi kolegi zelo dobrodošla, saj si skozi pogovore izmenjujejo tudi izkušnje in se stkejo nova poslovna sodelovanja. Glede na pozitiven odziv smo prepričani, da bomo nadaljevali z organizacijo takšnih druženj.

TATJANA AUPič, SEKRETARKA

Priznanje za najboljšega turističnega ponudnika članu zbornice

Zavod za turizem, kulturo in šport Občine Ormož je podelil priznanja najuspešnejšim turističnim ponudnikom na območju upravne enote Ormož. Naziv najboljšega turističnega ponudnika Destinacije Jeruzalem Slovenija je prejel samostojni podjetnik, gostinec Dino Kruhoberec, ki vodi gostišče Taverna.

V okviru dneva turizma je Zavod za turizem, kulturo in šport Občine Ormož pripravil razpravo o razvoju turizma v lokalnem okolju. Ob tej priložnosti so bila podeljena priznanja najuspešnejšim turističnim ponudnikom na območju upravne enote Ormož, ki ob ormoški občini zajema še občini Sv. Tomaž in Središče ob Dravi. Najprestižnejše priznanje, naziv najboljšega turističnega ponudnika Destinacije Jeruzalem Slovenija, je prejel samostojni podjetnik, gostinec **Dino Kruhoberec**, ki v vinorodnem območju Svetinje vodi gostišče Taverna. Turistični biser z odlično kulinariko in vrhunskimi vini je Dino Kruhoberec prevzel leta 2017. Visoko priznanje mu je pripadlo zaradi predanosti in gostoljubnosti pri opravljanju gastronskega poslanstva ter inovativnosti pri razvoju turistične ponudbe.

N. Š.

Dino Kruhoberec s priznanjem za najboljšega turističnega ponudnika v občini Ormož.

V SLOVO

MARIJAN SMOLNIKAR

Z globoko žalostjo sporočamo, da se je poslovil dolgotletni predsednik Obrtne zbornice Domžale Marijan Smolnikar. Njegov prispevek k obrti in podjetništvu v Domžalah je bil izjemen, saj je skozi desetletja neumorno deloval za izboljšanje pogojev obrtništva in bil vodilna osebnost znotraj zbornice. Marijan Smolnikar je bil človek z neizmernim delovnim zagonom, vizijo in srčnostjo, ki je neizbrisno zaznamovala našo skupnost.

Od ustanovitve OOO Domžale pred več kot 45 leti je bil Marijan njen ustanovni član in ključni steber. Bil je vztrajen zagovornik obrti v času, ko to ni bilo preprosto ali popularno. S svojo predanostjo je pripomogel k oblikovanju zbornice, kot jo poznamo danes, in z njo gradil prihodnost številnim podjetnikom. Njegova dediščina bo ostala v srcih

vseh, ki so imeli čast sodelovati z njim.

Marijan Smolnikar je pustil neizbrisni pečat v naši skupnosti, za kar smo mu neizmerno hvaležni. Njegovo vizionarstvo, predanost in nesebična podpora bodo ostali v spominu vseh nas.

Njegovim najbližjim in vsem, ki so ga poznali, izrekamo globoko sožalje v imenu članov in funkcionarjev Obrtne zbornice Domžale.

Obrtna zbornica Domžale

ŠMARJE PRI JELŠAH

Predstavitve poklicev pred vpisom v srednje šole

Območna obrtno-podjetniška zbornica Šmarje pri Jelšah je v začetku oktobra za devetošolce devetih osnovnih šol iz šestih občin, ki jih pokriva, izvedla predstavitev poklicev. Mladim je poskušala približati poklice lokalnih podjetij, ki predstavljajo možnost gotove zaposlitve, saj se pri njih že kaže vrzel pomanjkanja kadrov.

Skoraj 370 devetošolcev z območja Kozjanskega in Obsotelja bo 1. 4. 2025 moralo oddati vpisne dokumente na srednje šole. S tem bodo nekateri bolj drugi pa delno usmerili svojo poklicno pot. »S predstavitev konkretnih podjetij s konkretnimi poklici želimo pomagati tistim, ki v svoje odločitve še dvomijo. Verjamemo, da si mladi po tem dnevu nekoliko lažje predstavljajo, kaj se z določenimi znanji v podjetjih lahko doseže. Hkrati pa vemo, da je pri odločanju pomembnih veliko dejavnikov, a če smo pomagali vsaj nekaterim, je cilj predstavitve dosežen,« pravi predsednik OOO Šmarje pri Jelšah **Aleš Seidl**.

Zbornica je k sodelovanju povabila podjetja in obrtnike, ki opravljajo deficitarne poklice, in tiste, ki v lokalno okolje

prinašajo zaposlitvene možnosti v prihodnosti, z željo, da jih mladi bolj spoznajo. Naravo svojega dela z bogatim spektrom možnosti je predstavljalo 17 obrtnikov in podjetij, ki so predstavljali poklice: komercialist, mehatronik, optik, optometrist, grafični oblikovalec, tiskar, šivilja/krojač, ustvarjalec modnih oblačil, širok spekter poklicev na področju gradbeništva in trgovine, vrtnar, cvetličar, aranžer, oblikovalec kovin – orodjar, stojni tehnik, strojni inženir, kovinar, glasbenik, varilec, frizer, kozmetik, brivec, delavec na področju športa in fitnesa, kuhar, natakar, reševalec iz vode, receptor, animator, vzdrževalec, sobarica, portir, maser, lesarski tehnik, avtoklepar, avtoličar, učitelj vožnje, voznik tovornih vozil in voz-

nik avtobusa. Mnogi so spregovorili tudi o drugih poklicih, ki se poleg stroge proizvodnje pri njih prav tako potrebujejo, in sicer od razvoja do prodaje.

Učenci so se lahko tudi aktivno vključevali in preizkusili pri delu, predvsem pa so spoznavali neskončne možnosti, ki jih prinašajo posamezni poklici. Vsi vključeni – šole, obrtniki in zbornica – se zavedajo, da je tovrstno delo z mladimi naložba na dolgi rok, a »rezultati se že kažejo, čeprav smo ponovno aktivni šele četrto leto,« je povedal **Darko Krajnc**, eden izmed obrtnikov, ki na področju avtokleparstva že zaznava več zanimanja. Zbornica je ob tem zbrala tudi seznam podjetij, ki nudijo praktično usposabljanje in štipendije, in ga predala učencem.

ALENKA RATEJ

SLOVENSKE KONJICE

Promocija obrtnih poklicev

V Območni obrtno-podjetniški zbornici Slovenske Konjice so 10. oktobra že sedmo leto zapored organizirali dogodek Promocija obrtnih poklicev. Namen dogodka je osnovnošolcem osmih in devetih razredov iz petih osnovnih šol na območju občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje predstaviti različne poklice ter jim tako olajšati odločitev pri izbiri poklicne poti.

Dogodek je zbornica izvedla v sodelovanju z obrtniki, podjetniki in zavodi ter ob podpori občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje ter ŠC Slovenske Konjice-Zreče. Skupaj s predstavniki osnovnih šol so v športni dvorani pripravili stojnice z različnimi poklici, prav tako pa so organizirali obiske osnovnošolcev v podjetjih in zavodih.

Dogodka se je udeležilo 427 osnovnošolcev. Pri predstavitvi poklicev v športni dvorani je sodelovalo 12 podjetij in 4 srednje šole, medtem ko je 20 podjetij in 4 zavodi odprlo svoja vrata, sprejelo učence ter jim predstavilo svoje delo, skupaj kar 27 različnih poklicev. Poleg tega je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije na dogodku predstavila tudi projekt LifeLongWood – čezmejni projekt, katerega cilj je povečati prepoznavnost lesarskih poklicev in promovirati les kot trajnostno surovino.

Dogodka so se udeležili predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, župani občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje, poslanec državnega zbora, ravnateljice osnovnih šol in direktorica ŠC Slovenske Konjice-Zreče.

Govorci so učencem ponudili veliko koristnih nasvetov in spodbudnih misli glede izbire ter nadaljevanja poklicne poti. Zaključek je bil še posebej navduhujoč, saj je zbrane s svojo zgodbo o uspehu navdušil domačin Tim Marovt. Pri 12 letih je zaradi poškodbe med surfanjem pristal na invalidskem vozičku, z zelo malo možnostmi, da bo še kdaj hodil. Vendar je s trdim delom, vztrajnostjo, potrpežljivostjo in osredotočenostjo na uspeh toliko napredoval, da

se danes redno udeležuje maratonov, letos pa je osvojil tudi Triglav. Njegova zgodba je učencem pokazala, da je s trdo voljo in predanostjo mogoče preseči tudi najtežje ovire.

Organizatorji so prepričani, da so sodelujoči z različnimi aktivnostmi vsak

na svoj način prispevali k lažji odločitvi učencev glede njihove nadaljnje poti in zato so tudi letošnji dogodek označili za zelo uspešnega.

SAŠKA GOLEŽ

NADGRADNJA OBRTHNE POTI

V okviru projekta Obrtna pot, v katerem ambasadorji poklicev prenašajo svoje dragoceno znanje na mlade rodove, je potekalo strokovno izobraževanje o kolorimetriji oziroma razumevanju barvnega kroga. Dijaki 2. letnika Srednje frizerske šole Ljubljana so z zanimanjem poslušali predstavitev **Primoža Keršiča** iz podjetja P.K. Hair nežnovanje las in telesa. Nedavni dogodek je odličen primer dobre prakse, kako je mogoče strokovne vsebine mladim prenašati v realnem delovnem okolju.

M. K.

Evropa se osredotoča na razvoj veščin za prihodnost

Evropska komisija je izdala brošuro Biti podjetniški: podpirati razvoj spretnosti za doseganje polnega potenciala vsakega državljana (Being Entrepreneurial: Supporting Skills Development to Achieve Every Citizen's Full Potential) za spodbujanje podjetniških veščin v Evropi. V obdobju digitalnih in zelenih prehodov, kot poudarja, Evropa potrebuje več inovatorjev in podjetnikov za ohranjanje konkurenčnosti v globalnem gospodarstvu.

Po zadnjih podatkih Evropa še ni izkoristila svojega podjetniškega potenciala, saj po zgodnji podjetniški aktivnosti zaostaja za drugimi regijami. Raziskava razkriva, da so ženske 40 % manj verjetno samozaposlene kot moški, kar pomeni neizkoriščene priložnosti za milijone podjetnic. Prav tako le 9 % mladih dela v zagonskih podjetjih, kljub 39-% želji po ustanovitvi lastnega podjetja.

Pomanjkanje podjetniških veščin, kot so ustvarjalnost in prilagodljivost, odvrača mlade Evropejce od podjetniške poti. Evropska komisija zato poudarja potrebo po krepitevi teh veščin, ki so ključne v sodobnem gospodarstvu.

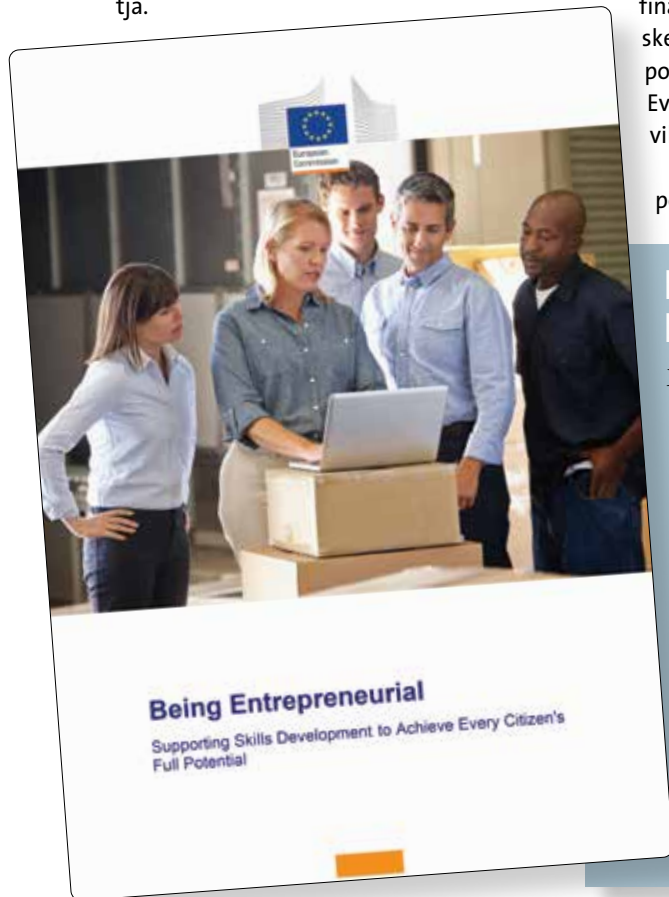
Brošura izpostavlja prioritete, kot so spodbujanje podjetništva v digitalnih in zelenih sektorjih, zmanjševanje spolne vrzeli v podjetništvu ter krepitev finančne pismenosti. Če bi ženske sodelovale v zgodnjih fazah podjetništva enako kot moški, bi Evropa pridobila 5,5 milijona novih podjetnic.

Pomemben izziv ostaja pomanjkanje povezave med

podjetništvom in izobraževalnimi sistemi. Evropske šole premalo poudarjajo podjetniške kompetence, ki bi mladim omogočile boljše prilagajanje trgu dela. Novo orodje Being Entrepreneurial Guide ponuja prilagojene načrte za razvoj podjetniških veščin v različnih sektorjih in omogoča povezovanje z novimi partnerji ter strokovnjaki po Evropi.

Evropska komisija poziva države, podjetja in posameznike k sprejetju podjetniškega načina razmišljanja, saj bo prihodnost Evrope temeljila na inovacijah, trajnostnem razvoju in novih delovnih mestih. Brošura je dostopna na spletni strani <https://op.europa.eu>.

EDINA BABNIK

Being Entrepreneurial
Supporting Skills Development to Achieve Every Citizen's Full Potential

EEN URADNI PARTNER EU OPEN DATA DAYS 2025

Evropska podjetniška mreža je uradni partner prestižnega dogodka z naslovom »EU Open Data Days 2025«, ki bo potekal 19. in 20. marca prihodnje leto v Evropskem konferenčnem centru v Luksemburgu ter na spletu. Dogodek gostita Urad za publikacije Evropske unije in spletna stran data.europa.eu, ki bosta omogočila izjemno srečanje strokovnjakov, ponudnikov podatkov in navdušencev iz vse Evrope. Na dogodku bodo imeli udeleženci priložnost prisluhniti zgodbam o uspehu, rešitvam za aktualne podatkovne izzive in pridobiti vpogled v to, kako podatkovna pismenost in vizualizacija prispevata k oblikovanju politik. To je edinstvena priložnost za povezovanje strokovnjakov in razpravljanje o ključnih temah, povezanih z odprtimi podatki. Vabljeni v skupno oblikovanje prihodnosti, v kateri podatki ne bodo le odprti, temveč tudi optimalno izkoriščeni za družbo, ki bo imela več moči. Več o dogodku na <https://data.europa.eu/en/euopendatadays>.

E. B.

Povezovanje inovatorjev s podjetji za trajnostno prihodnost

Platforma B2GreenHub je bila zasnovana z namenom ustvarjanja sinergij med podjetji, ki iščejo trajnostne in digitalne rešitve, ter inovatorji in ponudniki naprednih rešitev. Je vseevropska spletna trgovina, ki ponuja infrastrukturne, tehnološke in poslovne rešitve, s posebnim poudarkom na podpori dvojnemu prehodu na trajnostne in digitalne prakse.

Platformo razvija **Pomurski tehnološki park** v okviru sedmih Interreg projektov, v katerih sodeluje 106 vodilnih evropskih institucij, podprtih z ekipo več kot 150 poslovnih in 200 tehnoloških strokovnjakov.

V okviru nove kampanje za zeleni prehod vabijo ponudnike naprednih tehnoloških rešitev, da se pridružijo ekosistemu. Sodelujoče rešitve bodo predstavljene na družbenih omrežjih (LinkedIn in Facebook) in vključene v platformo, kjer bodo dostopne podjetjem, ki iščejo inovativne načine za izboljšanje svojih poslovnih in proizvodnih procesov.

V sklopu platforme je na voljo vrsta uporabnih orodij, kot so: orodja za ocenjevanje, katalogi tehnoloških rešitev, digitalni centri za transformacijo, E-znanje akademija in podporne storitve za pospešitev uspeha vaših rešitev na trgu.

Za več informacij in vključitev v platformo pišite na e-naslov maja@p-tech.si.

E. B.

Dodatne informacije:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Enterprise Europe Network

T. 01 58 30 586 | een@ozs.si

www.ozs.si/tuji-trgi | <https://een.si>

<https://een.ec.europa.eu>

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Vsi aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>.

• **MEDICA Healthcare Brokerage Event 2024** (11. do 14. november, Düsseldorf, Nemčija)

<https://www.medica-tradefair.com>

Dogodek za povezovanje podjetij na področju medicinske tehnologije, elektromedicinske opreme, laboratorijske opreme, diagnostike in farmacevtskih izdelkov.

• **CEE Automotive Supply Chain 2024** (13. in 14. november, Žilina, Slovaška)

<https://www.ceeautomotive.eu/>

Dogodek nudi širok spekter vodilnih strokovnjakov in deležnikov iz avtomobilskega sektorja regije, s poudarkom na državah V4 (Češka republika, Madžarska, Poljska, Slovaška) in Avstriji.

• **Matchmaking @ Circular Economy for Textiles and Plastics** (19. in 20. november, Ostende, Belgija)

<https://www.b2match.com/e/centexbelconference2024>

Konferenca združuje strokovnjake s področja tekstilnih in plastičnih materialov ter krožnega gospodarstva. Dogodek omogoča B2B povezovanje med udeleženci.

• **Tech Industry 2024** (29. november, Riga, Latvija)

<https://deicy2024.b2match.io/>

Tech Industry 2024 ponuja edinstveno priložnost za srečanje s številnimi latvijskimi podjetji iz sektorjev obdelave kovin, kovinske proizvodnje, strojništva, gradbeništva, avtomatizacije, elektronike, elektrotehnike, avtomobilizma in drugih sorodnih panog.

• **B2B WoodConnect 2024** (5. december, Innsbruck, Avstrija)

<https://b2b-wood-connect-2024.b2match.io/>

Mednarodni forum nudi priložnost lesarjem, načrtovalcem, inženirjem, arhitektom, razvijalcem projektov, gradbenim in regulativnim organom, izdelovalcem lesenih konstrukcij in obrtnikom, strokovnjakom ter inštruktorjem za pridobitev celovitih informacij in izmenjavo idej o leseni gradnji.

FRANCI PLIBERŠEK, MIK MEDNARODNO TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, D. O. O.

Prejemnik Zlatega grba občine Vojnik

Franci Pliberšek, direktor in lastnik podjetja MIK mednarodno trgovsko in proizvodno podjetje, d. o. o., je letošnji prejemnik Zlatega grba, najvišjega priznanja občine Vojnik. Prislužil si ga je za dosežke v gospodarstvu, na področju inovacij, razvoja lokalne skupnosti in dobrotelčnosti.

Na začetku oktobra je občina Vojnik podelila svoje najvišje priznanje, Zlati vojniški grb, podjetniku Franciju Pliberšku, direktorju in lastniku podjetja MIK. To ugledno priznanje občina podeljuje posameznikom, ki s svojim delom in vizijo pomembno prispevajo k razvoju skupnosti.

Franci Pliberšek, član Območne obrtno-podjetniške zbornice Celje, je podjetje MIK ustanovil v garaži med študijem arhitekture. Danes je MIK eno najuspešnejših slovenskih podjetij za proizvodnjo oken, vrat in prezračevanja ter zaposluje več kot 170 ljudi. Poleg tega se ukvarjajo tudi z gradnjo in prenovo stanovanj. Leta 2024 so zaključili gradnjo nadstandardnih stanovanj Vojniške terase, zasnovanih na trajnostni gradnji, in odprli Razvojni center MIK ter Inštitut dr. Petra Novaka, ki prinašata vrhunsko znanje in inovacije.

Franci Pliberšek je ob prejemu Zlatega grba izpostavil, da dosežkov ne bi mogel doseči brez skupnega truda: »Sam ne bi zmozel doseči vsega tega. To smo dosegli vsi skupaj – zaposleni in moja družina. Vsa področja mojega življenja in delovanja se neprestano prepletajo. Znanje in izkušnje iz posla prenašam v kulturo in šport ter naprej v lokalno skupnost in družbeno odgovornost, pa spet nazaj v podjetje in družino. Svoje izkušnje z veseljem delim z ostalimi, saj sem prepričan, da se lahko največ naučimo prav drug od drugega. Živim, delam in se odločam po načelu zdrave kmečke pameti.«

Njegova potovanja po svetu so močno vplivala na njegovo doživetje in razumevanje različnih kultur, kar mu je omogočilo, da postane boljši človek in uspešnejši podjetnik.

Franci

Pliberšek je prepoznan kot družbeno odgovoren podjetnik, predavatelj, vizionar in avtor, ki je za svoje inovativne dosežke prejel številne nagrade. Njegovo zavedanje socialne odgovornosti se odraža v projektih podjetja MIK, med katerimi izstopa MIKova karavana otroškega smeha, ki naslednje leto praznuje že 20. obletnico. S tem projektom vsako leto omogočijo morske počitnice za več kot 100 otrok iz socialno šibkejših družin, kar pomembno prispeva k izboljšanju njihovega vsakdana.

Od leta 2000 podjetje MIK aktivno podpira slovenski klubski šport, še posebej je prepoznano po svoji dolgotrajni vlogi sponzorja Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško, ki je večkratni državni in evropski prvak. S tem Pliberšek in MIK ne le finančno podpirata razvoj športa, temveč tudi širita vrednote timskega dela, vztrajnosti in športnega duha, ki so ključne tako v športu kot podjetništvu.

Franci Pliberšek se novih izzivov vselej loteva z neustrašno energijo in poziti-

Franci Pliberšek z najvišjim priznanjem Občine Vojnik.

vnostno vizijo. Lani je na njegovo pobudo skupina planincev iz podjetja MIK osvojila vrhove Himalaje, kar je bilo simbol notranje rasti in moči. S tem podvigom so želeli okrepiti duha, povezati ekipo in poudariti pomen zdravega načina življenja, vztrajnosti in sodelovanja. To odraža Pliberškov pristop k življenju – vedno stremeti k visokim ciljem in premagovati ovire.

Najnovejši dosežek podjetja MIK je inovativna polnilnica izvirske vode v Zdravilnem gaju Tunjice, ki je postala prva polnilnica na svetu brez mikroplastike. Ta napredni projekt združuje vrhunske tehnologije podjetja MIK in je pomemben mejnik v boju proti globalnemu onesnaževanju s plastiko. S tem prispeva k ohranjanju čistega okolja in zdravju ljudi, hkrati pa postavlja nove standarde trajnostne naravnosti v industriji, ki se spopada z enim največjih okoljskih izzivov današnjega časa.

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SLIKA: MATJAŽ JAMBRIŠKO

Vodilni ponudnik industrijskih rešitev s tehnologijo 3D tiskanja kovin

Podjetje Stinako, d. o. o., ustanovljeno leta 2003, se že več kot 20 let uvršča med pomembne akterje v industriji vzdrževanja, montaže, inženiringa in proizvodnje opreme za različne panoge. V zadnjem letu je uvedlo najnovejšo tehnologijo 3D tiskanja kovin kot ključno dopolnitev njihove ponudbe in storitev.

Podjetje Stinako je specializirano za kompleksne sisteme cevovodov in tlačnih posod, kar vključuje tudi storitve v energetskem, farmacevtskem in hladilnem sektorju ter sodelovanje s številnimi strankami iz Srednje Evrope in širše. Z ekipo 85 strokovnjakov in bogato floto delovnih vozil podjetje nenehno širi svoje kapacitete in išče nove tehnološke rešitve, ki izboljšujejo učinkovitost in kakovost njihovih storitev.

Ena takšnih je tudi najnovejša tehnologija **3D tiskanja kovin**, ki jo je podjetje uvedlo v zadnjem letu in tako pomembno dopolnilo svojo ponudbo storitev. 3D tiskanje predstavlja tehnološko revolucijo na področju izdelave kovinskih komponent, saj omogoča hitrejšo in natančnejšo proizvodnjo kot katerikoli klasičen proizvodni postopek. Stinako uporablja napredno tehnologijo **Trumpf TruPrint**

3000, ki omogoča izjemno natančno izdelavo kovinskih kosov iz **aluminija in nerjavnega jekla**.

Komu in čemu je namenjeno 3D tiskanje kovin?

Kot so povedali v podjetju Stinako, je 3D tiskanje kovin namenjeno podjetjem in posameznikom, ki potrebujejo visoko natančne in prilagojene kovinske dele. Te storitve so še posebej koristne v **energetskem sektorju**, kjer je zahtevana visoka kakovost in dolgotrajna vzdržljivost komponent, kot tudi v **farmacevtski industriji**, kjer so potrebne sterilne in odporne rešitve. Prav tako pa Stinako sodeluje z različnimi proizvajalci, ki iščejo možnosti za izboljšanje in optimizacijo svojih proizvodnih procesov s pomočjo naprednih kovinskih delov po meri.

Prednosti 3D tiskanja vključujejo izdelavo zapletenih oblik, ki jih ni mogoče doseči s tradicionalnimi metodami, kar omogoča večjo fleksibilnost in kreativnost v oblikovanju ter zagotavlja visoko stopnjo prilagodljivosti pri izdelavi majhnih serij ali celo unikatnih izdelkov.

Podjetje Stinako tako svoje storitve ponuja širokemu spektru industrij, vključno z avtomobilsko industrijo, gradbenim sektorjem in celo podjetjem, ki se ukvarjajo z razvojem in raziskavami novih materialov.

Priložnost za sodelovanje

Podjetje Stinako s svojo ekipo strokovnjakov poleg kakovostnih izdelkov nudi tudi svetovanje in podporo pri razvoju novih projektov. Z dolgoletnimi izkušnjami in poglobljenim znanjem o najnovejših tehnologijah, lahko zagotavljajo rešitve, ki bodo prispevale k uspehu in napredku vašega podjetja. Za več informacij in povpraševanja obiščite **www.stinako.si** ali pa jim pišite na **info@stinako.si**.

EVA MIHELIČ

FRIZERSKI STUDIO PETRA, PETRA MIKLIN, S. P., PE TUŠ LJUTOMER

Vztraja na začrtani življenjski poti

Za urejanje pričesk se je Petra začela zanimati že v osnovni šoli, zato njena poklicna odločitev ni bila težka. Pravi, da jo je frizersko poslovanje, še zlasti delo z ljudmi, povsem zasvojilo, zato je trdno prepričana o svoji povsem pravilni izbiri dejavnosti.

Frizersko šolo je obiskovala v Mariboru, obvezno učno prakso pa opravljala v znanem mariborskem salonu FRU FRU. »Pri takratni lastnici gospe Pušnik sem dobila prvo zaposlitev in jo ohranila vse do njene upokojitve. Imela sem možnost prevzeti obrt, v kar pa se zaradi mladosti in načrtovanja družine nisem upala podati. Nova najemnica mi je ponudila nadaljevanje delovnega razmerja, kar sem sprejela, a hitro doživela tudi grenko izkušnjo, ko prvič nisem dobila plače. Dala sem odpoved in odšla nazaj v rodno Prlekijo,« razpreda svojo frizersko začetniško obdobje Petra Miklin.

Tudi naslednja poklicna izkušnja ni bila najbolj prijetna. »Ko sem se zaposlila v ljubotemskem salonu lokalne podjetnice, ki je imela franšizo frizerske verige Mitja iz Sežane, je bilo vse lepo in prav prvih nekaj mesecev, potem pa je nenadoma denarja za osebni dohodek zmanjkalo. Zopet sem bila primorana zapustiti svojega delodajalca in se zaposliti doma pri očetu – obrtniku gradbene stroke. Ko sem zaključevala poročniški dopust, sem zasledila oglas za vnovično oddajo salona franšiza Mitja v Ljutomeru. Kljub slabim izkušnjam in črnim napovedim mnogih, da v tem lokalu ni moč uspeti, sem se odločila, da grem po samostojni poti. Septembra 2011 sem prevzela salon, franšizo in eno zaposleno delavko. Zavedala sem se, da na začetku ne bo lahko, a z vztrajnostjo, velikimi odrekami, trdim delom, prijaznostjo in kakovostjo je bil uspeh skoraj zagotovljen, saj so se nekdane stranke znova vrnile k nam, hkrati pa so prihajale tudi nove. Obseg dela je nenehno rasel, tudi naš

kollektiv se je povečal na štiri kvalificirane frizerke,« opisuje svojo dosedanje obrtniško pot Petra Miklin, ki verjame, da je skozi njihova vrata salona prišlo in odšlo veliko zadovoljnih strank.

Še zlasti je ponosna na to, da ji je uspelo izšolati nemalo mladih frizerk. Z uspešno zaključeno V. stopnjo šolske izobrazbe in mojstrskim izpitom ji je omogočeno, da v poslovni proces vsako leto vključi dijake v praktični sistem izobraževanja. Glede na kar nekaj grenkih izkušenj na poti do ustalitve v delovnem procesu Petra Miklin zatrjuje, da želi biti delodajalec z najbolj korektnim odnosom do zaposlenih. »Sodelavkam

želim omogočiti prijetno delovno okolje. Poskušamo se prilagajati in pri tem skrbimo za odlično medsebojno vzdušje, strankam pa omogočamo čim bolj sproščeno počutje v naši sredi. Zavzemam se tudi za zaposlitev na dolgi rok,« pravi Petra. Seveda so na prvem mestu stranke, njihov nenehni povratek v naš salon pa zgovorno priča o njihovem zadovoljstvu. Dobro se zavedajo bliskovitega spreminjanja trenda pričesk. Nenehno so »na preži« in spremljajo modne trende. Veliko pozornosti namenjajo tudi dopolnilnemu izobraževanju in se večkrat udeležijo strokovnih seminarjev. Še posebej, ker se tudi pri njihovem delu kaže vpliv družbenih omrežij, ki narekuje modni kazalniki v frizerskih storitvah.

Petra Miklin verjame v uspešno poslovno prihodnost njenega lokala, ki deluje v sklopu trgovskega centra TUŠ na Prešernovi cesti v Ljutomeru. »Delo bo zagotovljeno ob predpostavki, da ga bomo opravljali kakovostno, z veliko mere prijaznosti in prilagodljivosti,« zatrjuje.

NIKO ŠOŠTARIČ

Petra Miklin (v sredini)
v svojem salonu.

							REVLIJA OBRTNIK	DRUGI VSTOP V PROSTOR	ZAPORED. DUR. LEST- VIC PO KVINTAH	UPORABA	IZ POPKA RAZVIT POGANJEK	SUKANEC	METER JE OSNOVNA DOLŽIN- SKA	MESTO V SAVINJ- SKI DOLINI
							SKRBEN ČLOVEK							
							SNOV, MATERIJA							
							TELO- VADNO ORODJE, ŠVEDSKA LESTEV							
							PAPEŽEV LETNI DOHODEK				THOMAS ELIOT TOYOTIN CESTNI TERENEK			
							NIKOLA TESLA			AMER. FILMSKI IGRALEC (LEON)	VZDEVEK RADKA POLICA VRTNICA (STAR.)			
							ČISTOČA					NASA NEKD. TENISA- ČICA (TINA)	ZBIRANJE PODATKOV IN MNENJ	
							MISIČA, KI OMOGOČA GIB GLAVE DOL IN GOR							
							NOGO- METNI VRATAR CASILLAS				RUDOLF NUREJEV NAGRADA ZA DOBRO STREŽBO			
							ISTO- LETNIK SOL OLJNE KISLINE							
REVLIJA OBRTNIK	STATIS- TIK (REDKO)	HUDA PLJUČNA BOLEZEN, JETIKA	PRISTAN. MESTO V ZAHODNI ALŽIRIJI	MAJA ŠUGMAN	FILMSKI ALI GLE- DALIŠKI IGRALEC	LONDON. ČETRTO VZPORED. TIRNICI				MORSKE RIBE ROMBO- IDNE OBLIKE				
ZOBO- ZDRAVNIK										PREDSTOJ- NIK SAMO- STANA ELIPSAST KROŽNIK				
SLAŠČICA IZ SLAD- KORJA, BELJAKOV IN OREHOV									OZKOST RAZKOŠNA PRED- STAVA					
GROBA VOLNENA TKANINA				SVOJE- GLAVOST ZNAK ZA TON				GOST NA SVATBI POVELJ- NIK PRED TROJO				PRISTA- NIŠČE OB VZNOŽJU ETNE	DOMIS- LJAV ČLOVEK	
NEMŠKI SKLA- DATELJ (OTTO)						DEL DIRKE SPOJINA ALKOHOLA S KISLINO				TAJSKA REKA POKRI- VALO IZ PAPIRJA				
IZIDOR REJC			PLANINSKA UJEDA SUROVINA ZA IZDEL. BARVIL					MANJŠA JELKA KAR JE SKAŽENO						
PLOŠČATA MORSKA RIBA					HRVAŠKO MESTO OB IZLIVU KOLPE V SAVO					LATINSKI IZRAZ ZA JANEŽ				
VEČJA, UZITNA MORSKA RIBA					BESEDILO SKUPINA PTIC					MAJHEN DIRKALNIK SKALNAT GREBEN V STENI				
REKA V KAZAH- STANU				CMERA, NEODLOČ- NEŽ PERJE PRI REPI				PISANA PAPIGA ANA V DALMA- CIJI			ERVIN OGNER SKALA V MORJU			
PREVOZ- NIK S ČOLNOM						PREDEL OB BLEJSKEM JEZERU VALENTIN OMAN				ČEŠKI REŽISER (FRAN- TIŠEK) UCENJE				
ZANIČ- LJIV NAZIV ZA AZIJCA						JUŽNO- AMERIŠKA DRŽAVA								
PREČNI DROG V KOZOLCU						SLONOV CEKAN				RUŠNATA GORSKA RASTLINA				

Bigstock

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravo do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

- Oglase lahko pošljete po:**
- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

PRODAM STROJE IN NAPRAVE za izdelovanje gumijastih škornjev s filc podlogo. Informacije po tel. 031 640 538. Šifra oglasa: 24-02-002

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 24-02-004

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje,

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njokov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 24-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilice: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmlina kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravne enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 24-02-005

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarkarje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomoz.puc@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-006

PRODAM STROJE IN OPREMO za izdelavo in prodajo sladoleda z možnostjo najema lokala v središču Maribora in veliko teraso. Lokal je v obratovanju, odlična lokacija, možnost takojšnjega začetka. Informacije: 041 730 849. Šifra oglasa: 24-02-009

PRODAM STROJE za brušenje in poliranje kovinskih izdelkov, delo zagotovljeno. Kontakt : 041-837-233 ali e-mail: dusan.brodar@gmail.com Šifra oglasa: 24-02-011

POCENI PRODAM STROJ ARBURG z orodjem za brizganje skoznikov premera 4mm,

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti.**

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **decembrski** Obrtnikovi borzi je **22. november 2024.**

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

6mm, 9mm in 12mm in orodje za brizganje zidnih vložkov, premera 5mm, 6mm, 8mm, 10mm in 12mm. Vse info na 040 757 393 Šifra oglasa: 24-02-012

PRODAM VILIČAR LINDE E16C-02 letnik 2006, triplex teleskop max. divg 4,3 m, podaljšane vilice, bočni pomik, pozicioner. Vse informacije na tel. 041 680 087 Šifra oglasa: 24-02-014

OBRTNE STORITVE

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produktivnih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 24-03-001

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizirstvo za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans

prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 24-03-002

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje.

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

nje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam. Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 24-03-003

PROFISERVIS d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@profiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 24-03-004

PESKANJE kovinskih elementov, šasij, starodobnikov, konstrukcij, možnost lakiranja in razne obnove vozil, gradbenih in komunalnih strojev. Informacije po e-pošti: avtoservismakar@gmail.com in tel. 051 636 083. Šifra oglasa: 24-03-005

UREJANJE VRTOV IN PARKOV! Nudimo celostno storitev na področju načrtovanja, zasaditve in vzdrževanja zelenih površin ter okolice. Povpraševanja in informacije: Terrapevt, d. o. o., Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel. 041 373 604. Šifra oglasa: 24-03-006

NUDIMO RAZLIČNE STORITVE obdelovanja kovin: cevni laserski razrez, upogibanje pločevine, krivljenje cevi. Ponujamo rešitve, ki se popolnoma prilagodijo vašim potrebam in zahtevam. Naša ekipa ima dolgoletne izkušnje in poglobljeno znanje na področju obdelave pločevine. Zagotovljena tehnična pomoč strankam. Informacije po tel. 031 205 290, e-pošta: mojca@timo.si. Šifra oglasa: 24-03-008

ZARADI UPOKOJITVE ODDAM v najem večji gostinski lokal v Slovenjskih Konjicah (150 sedeži) z kuhinjo, teraso in skladišči, vse skupaj cca. 350m². Možna priprava do cca. 200 obrokov. Cena cca. 1500 EUR + stroški. Kontakt 041 662 582 ali e-mail: wi.king@t-2.si Šifra oglasa: 24-03-009

MATERIAL

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: popolna izbira transportnih koles za vse namene: polištvena, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa (-70 stopinj

VSE IZ PLEXI STEKLA

▶ plošče, bloki, cevi, palice, profili, kroglice, kupole, ... ▶ mehanska in termična obdelava plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pecenko

DASTAFLO

Predelava PTFE (Teflon®) Z vami že od leta 1978.

- PTFE POLIZDELKI
- PTFE IZDELKI
- TESNILNI PROGRAM
- PTFE (TEFLON®) PLATNA
- TRAKOVI IZ PTFE PLATNA
- PTFE MREŽASTI TRANSPORTNI TRAKOVI
- UHMW FOLIJA
- SILIKONSKE FOLIJE, PLOŠČE IN PROFILI
- TEHNIČNA PLASTIKA

www.dastaflo.si

• plexi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

C do +400 stopinj C) za pekarne in kadilnice, kolesa z brezsedno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net Šifra oglasa: 24-01-001

PRAŠNE BARVE Iba Kimya za prašno lakiranje. Poliestri fasadne kakovosti, z Qualicoat/GSB certifikatom, gladka/groba struktura. Odlična kakovost in brezplačna dostava v 1-2 dneh na vaš naslov. Več informacij na www.iba.com, e-pošta: ibakimya.slo@gmail.com, tel. 031 888 289. Šifra oglasa: 24-01-002

pigo
pisarniški material

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas
DODATNIH 10 % POPUSTA
na vse artikule, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in
popust se bo odštel!

KODA ZA POPUST: OZS-10

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokularni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovče. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 24-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovinah ali v spletni trgovini: www.oljarne-jezuzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite doživetje in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 24-04-003

NAČRTOVANJE IN IZDELAVA TISKANIH VEZIJ in manjših elektronskih krmilij. Prilagodite rešitev vašemu unikatnemu izdelku ali projektu. Informacije po tel. 040 501 114, e-p: gkobetic@gmail.com Šifra oglasa: 24-04-005

3D TISKANJE KOVIN - Nudimo visokokakovostno 3D tiskanje iz aluminija in nerjavne jekla s tehnologijo Trumpf TruPrint 3000. Idealno za izdelavo kompleksnih kovinskih komponent z izjemno natančnostjo, ki ustrezajo najzahtevnejšim industrijskim standardom. Naše rešitve so namenjene energetski, farmacevtski in proizvodni industriji ter individualnim projektom po meri. Stinako d.o.o. Informacije na: www.stinako.si, telefon: 02 320 55 90, e-pošta: info@stinako.si

ZARADI UPOKOJITVE PRODAMO podjetje (deluje od leta 1982 v italijanski Gorici), ki se ukvarja s steklarstvom, proizvodnjo izdelkov iz polikarbonata in plastičnih materialov, vzdrževanjem in adaptiranjem hišnih in gospodarskih električnih inštalacij ter drugim vzdrževalnim in zaključnim deli. Podjetje se prodaja z osnovnimi sredstvi, stavbo in zaposlenimi. Vse informacije na tel: 0039 348 38 33 808 (Luciano) Šifra oglasa: 24-04-006

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: november : 1., 2., 3., 4. in 5., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 24-05-001

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalarane po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s.p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 24-05-002

PODJETJE BERTIS nudi paste za roke priznane proizvajalca MACO za odstranjevanje vseh vrst trdovratne umazanije kot so: olje, masti, katran, bitumen, silikon, lepilo, lak. Informacije in naročila na: www.bertisle-sce.si ali e-p: bertis.lesce@gmail.com Šifra oglasa: 24-05-003

PLESEN NA STENI? Rešitev: barva EUROPAL 2000 - specialni stenski premaz za vlažne notranje prostore z visoko propustnostjo vlage in odlično sposobnostjo prekrivanja. Več na: TIP-SPIN d.o.o., 02/252 77 34 ali na e-mail: info@tipspin.eu Šifra oglasa: 24-05-004

NEPREMIČNINE

V ZALEDJU ISTRE prodam zazidljivo parcelo v izmeri 1.800 m², ter razno gostinsko opremo. Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-07-001

PRODAM POSLOVNI PROSTOR v TPC Spar Trbovlje, velikost 77,66 m². Možna tudi menjava. Dodatne informacije po tel. 041 627 020 Šifra oglasa: 24-07-006

Nove ugodnosti - nove možnosti prihrankov!

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Šifro oglasa, ki vas zanima, nam pošljite na e-naslov: een@ozs.si. Oglasili se vam bomo s dodatnimi informacijami in nadaljnji navodili.

PORTUGALSKA (RDRPT20240812022): podjetje išče partnerje za sodelovanje v projektu, katerega cilj je razvoj funkcionalne kave, obogatene z beljakovinskim ekstraktom iz lablab fižola.

POLJSKA (BRPL20240808006): podjetje išče nove trgovinske partnerje za uvoz in distribucijo potrošniške elektronike, ki s svojimi izdelki še niso prisotna na poljskem trgu.

ROMUNIJA (BRRO20240807016): podjetje išče proizvajalce orodij za razširitev svoje ponudbe izdelkov.

FRANCIJA (BRFR20240724007): podjetje išče proizvajalce organskih peletov iz slame za proizvodnjo gob.

POLJSKA (BRPL20240802007): podjetje išče dobavitelja elastičnih plastičnih prezračevalnih kanalov, ki jih želi dodati v svojo ponudbo na domačem trgu.

ŠPANJA (RDRES20240802018): podjetje išče proizvajalca koles za sodelovanje pri razvoju novega modela kolesa, opremljenega z napredno polimerno pogonsko gredjo.

NIZOZEMSKA (BRNL20240802009): agencija za pohištvo in dodatke išče evropske proizvajalce projektnega pohištva za razširitev svojega portfelja na trgu Beneluksa.

NEMČIJA (BRDE20240801010): podjetje išče proizvajalca čokoladnih kapljic brez sladkorja v okviru dobaviteljske pogodbe.

FRANCIJA (BRFR20240617013): podjetje išče partnerja za dobavo majhnih električnih napajalnikov (36V – 312W/320W/350W) v okviru dobaviteljske pogodbe.

LATVIJA (BRLV20240725002): podjetje išče dobavitelje visokokakovostnih in ekoloških surovin za proizvodnjo liofiliziranih prigrizkov in mešanic za smoothie.

NEMČIJA (TODE20240410002): podjetje s področja krožnega gospodarstva, ki razvija programsko opremo za digitalizacijo gradbenih materialov, išče konzorcij v okviru HORIZON programa.

ITALIJA (BOIT20240411013): zagonsko podjetje, ki je razvilo inovativen model spletne

trgovine za sektor hrane in živil, išče vlagatelje in mednarodne partnerje.

ŠPANJA (BRES20240408022): podjetje išče dobavitelje kemičnih reagentov za širok spekter aplikacij, zlasti za proizvode iz surove nafte.

LATVIJA (BOLV20240405022): podjetje za proizvodnjo ekološke hrane išče partnerje za uvedbo nove kategorije izdelkov - pripravljenih obrokov za starejše.

IZRAEL (BRIL20240618014): podjetje za proizvodnjo mizarskih izdelkov želi sodelovati z zanesljivimi tovarnami za razširitev programa mizarskega in mobilnega pohištva.

LITVA (BRLT20240618012): Litvanski vrtec si prizadeva ustvariti varno in spodbudno okolje, ki spodbuja rast in razvoj otrok. Trenutno iščejo inovativne rešitve, ki bi jih vključili v svoje vsakodnevne dejavnosti.

MALTA (BRMT20240618004): podjetnik išče proizvajalce za inovativno obliko okvirja za očala na recept.

POLJSKA (TRPL20240618001): podjetje išče sodelovanje z raziskovalno skupino za proizvodnjo ekoloških kozmetičnih izdelkov, pridobljenih iz ekoloških pridelkov.

BELGIJA (RDRBE20240614010): belgijski urednik SaaS rešitev za pametno parkiranje se želi pridružiti konzorciju HORIZON-CL5-2024-D6-01-06 (rok: 05/09/2024).

IRSKA (BRIE20240614007): športno in tehnološko podjetje išče proizvodnega partnerja za razvoj svojega izdelka »hardtech«.

ŠVEDSKA (BRSE20240613015): spletni trgovec na drobno z luksuznim blagom išče dobavitelje torbic, nakita, sončnih očal, pasov itd.

NEMČIJA (RDRDE20240515002): inštitut na področju logistike išče partnerje s področja recikliranja vesoljskih odpadkov, ki bi želeli predložiti predlog na razpis EIC Pathfinder - Space Challenge.

NEMČIJA (BRDE20240611020): letalsko in vesoljsko podjetje išče izvajalca za galvan-sko premazovanje, pasivacijo in kadmijevo prevleko kovinskih delov.

FRANCIJA (BRFR20240611007): podjetje išče evropskega proizvajalca za do 10 tisoč pokroščkov.

MADŽARSKA (BRHU20240610016): podjetje išče dobavitelje kuhinjskega olja, sladkorja, suhih testenin, riža, moke in mleka v velikem obsegu za nadaljnjo prodajo za gostinsko industrijo.

ŠVEDSKA (BRSE20240607010): podjetje išče dobavitelja elementov za modularne solarne nadstreške za ustreznim strokovnim znanjem in zmogljivostmi za proizvodnjo izdelkov podjetja.

ŠPANJA (BRES20240607004): podjetje išče proizvajalce belih higienskih polizdelkov, zlasti za izdelke iz papirja.

DANSKA (BRDK20240607002): podjetje, ki je razvilo in patentiralo edinstveno 3-stransko varnostno zaponko z dvema klikoma, išče proizvodnega partnerja.

ČEŠKA (BRCZ20240605011): dobavitelj orodij in opreme za industrijo, trgovino in obrt se ponuja kot distributer izdelkov, ki so novost na čškem trgu.

ŠVEDSKA (BRSE20240604001): arhitekturni in pohištveni oblikovalski studio išče proizvodnega partnerja za proizvodnjo ogledal LED.

NEMČIJA (BRDE20240603012): proizvajalec baterijskih sistemov išče proizvajalce za zbiralke in izolacijo, podrazdelilne plošče za izmenični tok, predhodno razvite komponente in kabelske sklope.

VELIKA BRITANIJA (BRGB20240603007): podjetje za tehnična športna oblačila išče partnerja za proizvodnjo tehničnih športnih oblačil iz poliestra/elastana za svojo ponudbo tehničnih športnih oblačil.

FRANCIJA (BRFR20240530012): trgovski zastopnik išče evropske proizvajalce hrane, ki so pripravljeni distribuirati svoje izdelke na francoskem trgu.

BELGIJA (TRBE20240516023): multinacionalna išče izdelke in tehnologije, ki uporabnikom omogočajo zdrav, miren in kakovosten spanec.

POLJSKA (BRPL20240513010): podjetje za recikliranje odpadkov išče dobavitelje rabljene elektronske in električne opreme.

DANSKA (BRDK20240508014): podjetje, ki prodaja otroško barefoot obutev, išče proizvajalca škornjev iz termalne gume.

DANSKA (BRDK20240507016): podjetje išče dobavitelje vertikalnih vetrnic.

IRSKA (BRIE20240416023): dobavitelj pripomočkov za zatiranje škodljivcev želi najti mednarodnega proizvajalca škatle z vabami za zatiranje glodalcev.

LATVIJA (TRLV20240516003): podjetje išče univerzo kot partnerja za soustvarjanje projekta ekološke transportne platforme Woodpecker.

NEMČIJA (BRDE20240507013): izumitelj mobilnega ležalnika za plažo išče proizvajalca.

ŠPANJA (RDRES20240522005): podjetje išče partnerje pri projektu EUROSTARS na področju analitike in umetne inteligence podatkov, povezanih s trajnostno mobilnostjo.

ŠVEDSKA (BRSE20240516020): podjetje, ki ponuja lastno zasnovano opremo za nogometno vadbo, išče zanesljivega dobavitelja, ki bi izdeloval izdelke v skladu s specifikacijami podjetja.

ŠPANJA (RDRES20240523006): španska organizacija potrebuje različne partnerje za dokončanje konzorcija programa LIFE za ekološko obnovo sredozemske reke.

FRANCIJA (RDRFR20240516022): zagonsko podjetje išče partnerje, ki se med drugim ukvarjajo z nanofotoniko, za prihajajočo razpisa EIC Pathfinder Challenge in Transition.

FRANCIJA (RDRFR20240221067): francoski koordinator išče raziskovalne centre ali univerze, ki bi se pridružili konzorciju za razvoj prve vodikove polnilne postaje.

DANSKA (BRDK20240216015): trgovsko podjetje, ki se ukvarja s paletami, išče proizvajalce paletnih okvirjev iz reciklirane plastike.

NIZOZEMSKA (BONL20230704022): ponudnik naprednih rešitev za čiščenje odpadne vode in nadzor vodnih tokov išče partnerje za skupno sodelovanje pri projektih.

ŠVICA (TOCH20240212010): MSP ponuja avtomatizacijo analize podatkov, ki omogočajo vizualne preglede zaprtih prostorov ter odpravljajo tveganja za zdravje in varnost delavcev.

POLJSKA (BRPL20240306002): podjetje išče proizvajalca silikonskih papirjev za ločevanje. Proizvajalec mora ponujati izdelek z različnimi gramaturami, v listih in zvitkih.

FINSKA (BRFI20240215001): ladjedelnica išče nove podizvajalce in dobavitelje.

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/poslovnaborza/>.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

**Z vami na poti,
v službi in doma!**

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Gospodarska
vozila

Novi Crafter

Pripravljen na velike naloge

Crafter Limited že za
35.990 EUR z DDV*

S številnimi odlagalnimi površinami in priključki, vmesnikom za mobilni telefon s funkcijo indukcijskega polnjenja, serijskim večfunkcijskim volanom in opcijskim vzmetenim sedežem ergoComfort je novi Crafter odlično opremljen na vsakodnevne delovne izzive. Ne zamudite enkratne priložnosti za nakup modela Crafter Limited, ki traja le do konca leta.

Emisije CO₂: 339–216 g/km. Kombinirana poraba goriva: 12,9–8,2 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,1189–0,053 g/km. Število delcev: 0,00527–0,00001 x 10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Cena velja za Crafter Furgon 35 L3H2 2.0 TDI 103 kW (140 KM) z ročnim menjalnikom in že vključuje popust na vozilo v višini 5.000 EUR z DDV in bonus v obliki znižanja maloprodajne cene vozila v vrednosti 1.250 EUR z DDV, do katerega je leasingojemalec upravičen v primeru sklenitve pogodbe o finančnem leasingu / operativnem leasingu pri družbi Porsche Leasing SLO d.o.o. firma za leasing, Ljubljana in zavarovanju vozila (AO+AK) preko zavarovalnega zastopnika družbe Porsche Zavarovalno Zastopništvo d.o.o. pod pogoji akcije VWGVBON_2_24 / VWGVBON_FIX_2_24. Več na www.porscheleasing.si. Akcija velja za nova naročila in vozila iz zaloge do vključno 31.12.2024. Količina vozil je omejena. Slika je simbolna. PORSCHE SLOVENIJA d.o.o.

www.vw-gospodarska.si